

## Evangeliet etter Lukas

### *Innledning*

<sup>1-2</sup> Kjære Teofilus! Mange har allerede skrevet om Jesus og hans liv og alt som har skjedd iblant oss. Deres fortellinger bygger på det vi har hørt fra øyenvitnene som var med fra begynnelsen av, og som siden spredde budskapet om Jesus. <sup>3</sup> Nå vil også jeg skrive ned alt i sin sammenheng for deg. Jeg har gått nøye gjennom alle fakta helt fra begynnelsen av. <sup>4</sup> Det har jeg gjort for at du skal forstå at du kan stole på alle opplysningene du har fått. Her er fortellingen min:

### *Engelen bærer bud om at døperen Johannes skal bli født*

<sup>5</sup> Da Herodes var konge i Judea, var det en prest der som het Sakarja. Han tilhørte Abia sin avdeling blant prestene. Kona hans Elisabet var en slektning av Aron, han som var stamfar til alle prester blant Israels folk. <sup>6</sup> Sakarja og Elisabet var begge nøye med å være lydige mot Herren Gud og følge alle hans bud og forskrifter. <sup>7</sup> Dessverre hadde de ingen barn, for Elisabet kunne ikke få barn. Begge hadde nå blitt gamle.

<sup>8-9</sup> En dag da det arbeidslaget som Sakarja var en del av, tjente som prester i templet, kastet de som vanlig lodd om hvem som skulle få gå inn og tenne røkelse for Herren Gud. Loddet falt

på Sakarja. <sup>10</sup> Mens ofringen pågikk sto folket utenfor på tempelplassen og ba.

<sup>11-12</sup> Plutselig, mens Sakarja var opptatt med oppgaven, fikk han se en engel fra Herren stå til høyre for alteret. Han ble fryktelig redd.

<sup>13</sup> Men engelen sa: "Vær ikke redd, Sakarja! Jeg har kommet for å fortelle deg at Herren vil svare på bønnene dine. Du og din kone Elisabet skal få en sønn. Du skal kalle ham Johannes\*.

<sup>14</sup> Hans fødsel vil gjøre dere svært glade og lykkelige. Mange andre skal også glede seg over hans fødsel. <sup>15</sup> Han skal bli en av Herrens store tjenere. Vin eller sterke drikker skal han aldri smake, og han skal bli fylt med Guds Hellige

Ånd før han er født. <sup>16</sup> Han skal få mange blant Israels folk til å vende om til Herren, deres Gud.

<sup>17</sup> Han vil bli en mann av samme kraftfulle natur og Ånd som Elia† var, og han skal bli en forløper til Messias‡, den lovede kongen, og forberede folket på ankomsten hans. Han skal lære fedrene å elske barna sine, og hjelpe de opprørske til å gjøre som Herren vil."

<sup>18</sup> Sakarja sa til engelen: "Hvordan kan jeg være sikker på at dette virkelig kommer til å

---

\* **1:13** Johannes betyr: Herren viser nåde. † **1:17** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. ‡ **1:17** "Messias" betyr "den salvede" på hebraisk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det greske ordet "Kristus" betyr også "den salvede".

skje? Jeg er jo en gammel mann, og Elisabet kan ikke lenger få barn.”

<sup>19</sup> Da sa engelen: ”Jeg er Gabriel, og jeg står foran Guds trone. Det er han som har sendt meg til deg med denne glade nyheten. <sup>20</sup> Men etter som du ikke trodde på meg, skal du bli stum og ikke kunne snakke før barnet er født. For det jeg har sagt, skal bli virkelighet på den tiden Gud har bestemt.”

<sup>21</sup> Utenfor sto folket og ventet på at Sakarja skulle komme ut, og de begynte å lure på hvorfor han drøyde så lenge. <sup>22</sup> Da han endelig kom ut, kunne han ikke snakke, men de forsto av faktene han laget, at han måtte ha sett et syn der inne.

<sup>23</sup> Da Sakarja hadde avsluttet sin tjeneste i templet dro han hjem igjen. <sup>24</sup> Like etterpå ble kona hans, Elisabet, gravid og holdt seg borte fra folk i fem måneder.

<sup>25</sup> ”Tenk så god Herren er”, jublet hun. ”Han har latt meg bli gravid, slik at jeg slipper å gå skamfull over å ikke ha fått noe barn.”

### *Engelen bærer bud om at Jesus skal bli født*

<sup>26</sup> Da Elisabet var gravid i sin sjette måned, sendte Gud engelen Gabriel til en ung jente i byen Nasaret i Galilea. <sup>27</sup> Navnet hennes var Maria, og hun var trolovet med en mann som het Josef, som tilhørte etterkommerne av kong David.

<sup>28</sup> Engelen Gabriel viste seg nå for henne og sa: ”Jeg hilser deg, Maria! Herren fryder seg over deg, og han er med deg!”

<sup>29</sup> Maria ble virkelig forskrekket og undret seg på hva engelen kunne mene. <sup>30</sup> Men engelen sa: "Vær ikke redd, Maria! Gud har noe godt i vente for deg. <sup>31</sup> Du skal bli gravid og føde en sønn, og du skal kalle ham Jesus. <sup>32</sup> Han skal være stor og bli kalt Guds sønn. Herren Gud skal gjøre ham til konge, for han skal arve sin stamfar Davids trone. <sup>33</sup> Han skal regjere over Israels folk§ for evig, og hans kongsmakt skal aldri ta slutt."

<sup>34</sup> Da spurte Maria engelen: "Men hvordan skal jeg kunne bli gravid? Jeg har jo ikke vært sammen med noen mann."

<sup>35</sup> Engelen svarte: "Guds Hellige Ånd skal komme over deg, og Guds kraft skal omslutte deg. Derfor skal det barnet som du føder være hellig og bli kalt Guds sønn. <sup>36</sup> Din slektning Elisabet venter også barn, og det til tross for sin høye alder. Hun, som de sa var steril, er nå i sin sjette måned! <sup>37</sup> Ingen ting er umulig for Gud!"

<sup>38</sup> Maria sa: "Jeg vil være lydig mot Herren Gud og tjene ham. La det bli som du har sagt." Etter dette forsvant engelen.

### *Maria besøker Elisabet*

<sup>39-40</sup> Noen dager seinere skyndte Maria seg av sted til Elisabet. Hun dro opp til den byen som lå i fjellene Judea der Sakarja bodde, og gikk inn i huset og hilste.

<sup>41</sup> Da Elisabet hørte Maria sin hilsen, sparket barnet i magen hennes, og hun ble fylt av Guds Hellige Ånd. <sup>42</sup> Høyt ropte hun til Maria: "Gud

---

§ 1:33 På gresk: Jakobs hus. Jakob ble også kalt Israel. Se Første Mosebok 32:27-28.

har gitt deg det mest vidunderlige en kvinne kan få, og all velsignelse har han gitt til barnet ditt. <sup>43</sup> Vilken ære det er at moren til min Herre kommer på besøk. <sup>44</sup> I samme øyeblikk som du hilste på meg, og jeg hørte stemmen din, sparket barnet av glede i magen min. <sup>45</sup> Du kan være lykkelig som stolte på Herren Gud, for han skal innfri løftet sitt til deg.”

<sup>46</sup> Maria svarte:

”Jeg vil hylle Herren av hele hjertet mitt!

<sup>47</sup> Jeg jubler over Gud, han som frelste meg!

<sup>48</sup> Han har vendt sin oppmerksomhet mot meg, og lar en svak kvinne få tjene ham.

Fra denne stund skal menneskene i alle tider fortelle om min lykke.

<sup>49</sup> Han, den hellige og mektige, har gjort fantastiske ting for meg.

<sup>50</sup> Han viser evig medfølelse med alle dem som tilber ham.

<sup>51</sup> Hans makt er stor, han er full av kraft! De stolte og selvsikre bøyer han.

<sup>52</sup> Herskere styrter han ned fra tronen deres, men de ydmyke opphøyer han.

<sup>53</sup> Han metter de sultne med sine gaver, men de rike driver han bort med tomme hender.

<sup>54</sup> Han hjelper folket sitt Israel! Han glemmer ikke det løfte han ga til forfedrene våre,

<sup>55</sup> for han lovet vår stamfar Abraham og etterkommerne hans alltid å være god mot dem.”

<sup>56</sup> Maria ble værende hos Elisabet omkring tre måneder og vendte da tilbake til hjemmet sitt.

### *Døperen Johannes blir født*

<sup>57</sup> Ventetiden for Elisabet var nå slutt, og tiden for å føde var kommet. Hun fikk en gutt.

<sup>58</sup> Nyheten om hvordan Herren Gud hadde vært god mot henne spredde seg raskt blant naboer og slektninger, og alle gledet seg på hennes vegne.

<sup>59</sup> Da gutten var åtte dager gammel, samlet alle slektningene og vennene seg for å være med i seremonien da de omskar gutten. Alle trodde at han skulle få navnet Sakarja etter faren sin.

<sup>60</sup> Men Elisabet sa: "Nei, han skal hete Johannes."

<sup>61</sup> "Hvorfor det?" spurte de. "Det finnes jo ingen annen i slekten din som heter det." <sup>62</sup> De vendte seg mot faren og forsøkte ved hjelp av tegn og fakter å spørre ham hva han mente om navnet.

<sup>63</sup> Da ba ham om noe å skrive på, og til alles forbauselse skrev han: "Han skal hete Johannes." <sup>64</sup> I samme øyeblikk kunne Sakarja snakke igjen, og han begynte å hylle og tilbe Gud.

<sup>65</sup> Alle som bodde i nærheten, ble helt forskrekket, og nyheten om hva som hadde skjedd, spredde seg i fjellbygdene i Judea. <sup>66</sup> De som hørte om det som hadde skjedd husket det godt og spurte seg etter som tiden gikk: "Hva kommer det til å bli av dette barnet når han vokser opp? Herren Gud er med ham på en spesiell måte."

<sup>67</sup> Og Sakarja, som var far til barnet, ble fylt av Guds Hellige Ånd og bar fram et budskap fra Gud med disse ordene:

<sup>68</sup> "La oss hylle Herren, Israels Gud, for han kommer til folket sitt og setter det fri.

- <sup>69</sup> Han sender oss en mektig frelser fra sin tjener kong Davids slekt,  
<sup>70</sup> nøyaktig som han for lenge siden lovet ved profetene sine,  
<sup>71</sup> en som kan frelse oss fra våre fiender, ja, frelse oss fra alle som hater oss.  
<sup>72-73</sup> Gud har vært god mot forfedrene våre, og han holder sitt Hellige løfte til Abraham:  
<sup>74</sup> At vi skal bli satt fri fra våre fiender og få tjene Gud uten frykt,  
<sup>75</sup> og at vi skal få tilhøre Gud og være skyldfri innfor ham for evig.  
<sup>76</sup> Og du, min lille sønn, du skal bli kalt en Guds profet, for du skal holde fram Guds budskap fra Herren og rydde vei for ham.  
<sup>77</sup> Du skal vise hans folk at frelsen er kommet, og at de kan få tilgivelse for syndene sine.  
<sup>78-79</sup> På grunn av Guds kjærlighet og omsorg for oss, skal et lys komme ned til oss fra det høye og skinne for alle som lever i mørke og dødens frykt.  
Dette lys skal lede oss på fredens vei.”  
<sup>80</sup> Johannes vokste opp og ble åndelig sterk. Han holdt til ute i ødemarken til den dagen da han skulle begynne å forkynne for folket i Israel.

## 2

*Jesus blir født i Betlehem*

<sup>1</sup> På denne tiden hadde den romerske keiseren ved navn Augustus gitt befaling om at alle innbyggerne i Romerriket skulle registreres i manntallet for å betale skatt. <sup>2</sup> Det var den første skatteregistreringen, og den ble gjort da Kvirinius var landshøvding i Syria.

<sup>3</sup> Hver og en måtte reise til hjembyen sin for å registrere seg der. <sup>4</sup> Etter som Josef tilhørte slekten til kong David, måtte han reise fra byen Nasaret i Galilea til Betlehem i Judea, som var kong Davids by. <sup>5</sup> Han tok med seg Maria, som han var trolovet\* med, og som nå ventet barn.

<sup>6</sup> Mens de var i Betlehem, kom tiden da hun skulle føde, <sup>7</sup> og hun fødte sitt første barn, en gutt. Hun svøpte han i myke remser av tøy† og la ham i krybben som var beregnet på dyrene, for det var det ikke plass for dem inne i vertshuset.

### *Noen gjeterne besøker Jesus*

<sup>8</sup> Samme natten var noen gjeterne ute og vokter sauene sine på beitemarkene utenfor byen. <sup>9</sup> Da sto det plutselig en engel fra Herren Gud foran dem, og Herrens herlighet lyste omkring dem. De ble fryktelig redde, <sup>10</sup> men engelen beroliget alle og sa: "Vær ikke redde! Jeg kommer til dere med en stor glede som gjelder hele folket, og som skal gjøre alle glade! <sup>11</sup> I natt er han som skal

---

\* **2:5** Den jødiske trolovelsen var mer forpliktende enn vår tids forlovelse, og kunne bare brytes ved en skilsmisse, men noe seksuelt samliv fikk ikke forekomme. Se Matteus sin fortelling om Jesus 1:18-25, der forholdet mellom Josef og Maria finnes nærmere beskrevet. † **2:7** De nyfødte hadde ingen klær, men ble svøpt inn i remser av tøy.

frelse dere, blitt født i Betlehem. Han er Messias, den lovede kongen, Herren. <sup>12</sup> Dere skal kjenne ham igjen på det at han er svøpt i remser av tøy og ligger i en krybbe.” <sup>13</sup> Plutselig var engelen omgitt av et mektig kor av engler fra himmelen som hyllet Herren Gud og sang:

<sup>14</sup> ”Ære til Gud i himmelen,  
og fred på jorden til dem som gjør Gud glad.”

<sup>15</sup> Da englene hadde dratt tilbake til himmelen, sa gjeterne til hverandre: ”Kom! Vi må gå til Betlehem og se det fantastiske som har skjedd, og som Herren har latt oss få vite om!”

<sup>16</sup> Så sprang de inn til byen, og fant Maria og Josef og det nyfødte barnet som lå i krybben. <sup>17</sup> Da de hadde sett barnet, fortalte de til alle det engelen hadde sagt om den nyfødte. <sup>18</sup> Alle som hørte dette, undret seg over fortellingen til gjeterne. <sup>19</sup> Maria la hvert ord på sitt minne og tenkte ofte på det.

<sup>20</sup> Gjeterne dro tilbake til beitemarkene og hyllet og æret Gud for alt det de hadde fått se og høre. Fra begynnelse til slutt var det nøyaktig som engelen hadde fortalt.

<sup>21</sup> Åtte dager seinere, da gutten skulle bli omskåret, fikk han navnet Jesus. Det var dette navnet engelen hadde gitt ham før moren var blitt gravid.

*Maria og Josef tar Jesus med til templet*

<sup>22</sup> Da tiden kom for at foreldrene i tråd med Moseloven<sup>‡</sup>, skulle foreta det vanlige renselsesoffer<sup>§</sup>, tok de Jesus med til templet i Jerusalem for å bære ham fram for Herren Gud. <sup>23</sup> Herren har jo sagt i sin lov at dersom kvinnens første barn er en gutt, da skal han tilhøre Herren.\*  
<sup>24</sup> Samtidig bar foreldrene fram offeret, som i tråd med loven skulle være et par turtelduer eller to unge duer.

<sup>25</sup> På denne tiden bodde det en mann som het Simeon, i Jerusalem, en god mann som levde etter Guds vilje og var fylt av Guds Hellige Ånd. Med iver ventet han på at Israels redningsmann skulle komme. <sup>26</sup> Guds Hellige Ånd hadde gjort det klart for ham at han ikke skulle dø før han hadde sett Messias, den kongen som Herren Gud hadde lovet å sende.

<sup>27</sup> Akkurat denne dagen hadde Guds Ånd minnet Simeon om å gå til templet. Da Maria og Josef kom for å bære fram Jesus for Herren Gud på den måten som loven forlangte, <sup>28</sup> var Simeon allerede på plass. Han tok barnet i armene sine, takket Gud og sa:

<sup>29</sup> "Herre, nå kan jeg dø i fred, slik som du har lovet!

---

<sup>‡</sup> **2:22** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. **§ 2:22** Offeret ble båret fram

40 dager etter fødselen om det var en gutt. Se Tredje Mosebok 12:2-8. \*

**2:23** Den som ble født først, både blant buskapen og blant menneskene, skulle tilhøre Gud. Dyret ble ofret, mens barnet, om det var en gutt, skulle tjene Gud. Som et tegn på dette ble det ofret et dyr. Se Andre Mosebok 13:2,13 og Fjerde Mosebok 18:15.

<sup>30-31</sup> For nå har jeg med egne øyne sett ham som du har bestemt til frelse for verden.  
<sup>32</sup> Han er det lys som skal gjøre deg synlig for alle folk og gi ære til folket ditt Israel.”

<sup>33</sup> Josef og Maria var grepet av det han sa om Jesus. <sup>34</sup> Simeon ba Gud om å gi familien alt godt og sa til Maria: ”Mange i Israel kommer til å støte bort dette barnet, og det vil bli deres ulykke. Men for mange skal han bli til stor glede. Han skal være et tegn som folket strides om. <sup>35</sup> Ja, også du skal få lide, du skal kjenne det som om noen har stukket deg i hjertet. Men alt dette vil avsløre det som virkelig skjuler seg i det indre hos menneskene.”

<sup>36-37</sup> En gammel kvinne, som het Hanna og som Gud hadde gitt evner til å holde fram budskap fra ham, var også i templet. Hun var datter til Fanuel fra Asjers stamme. Hun hadde vært gift i sju år da hun var ung, men hennes mann døde, og nå var hun 84 år. Hun dro aldri fra templet, men var der dag og natt og tjente Gud ved bønn og faste.

<sup>38</sup> Nettopp da Simeon snakket med Maria og Josef, kom Hanna dit og begynte å takke og hylle Gud. Hun fortalte om Jesus for alle som ventet på at Jerusalem skulle bli satt fri.

<sup>39</sup> Da foreldrene hadde gjort alt det som Herren Gud krever i loven, vendte de tilbake til hjembyen sin Nasaret i Galilea. <sup>40</sup> Der vokste den lille gutten opp og ble sterk. Han var uvanlig klok for sin alder, og Gud var med ham.

*Jesus som tolvårig i templet*

<sup>41</sup> Foreldrene til Jesus brukte hvert år å reise til Jerusalem for å delta i påskehøytiden†. <sup>42</sup> Da Jesus var tolv år, dro de dit som vanlig. <sup>43</sup> Etter at festen var over og de skulle reise hjem, stoppet Jesus alene i Jerusalem, uten at foreldrene visste om det.

<sup>44</sup> Foreldrerne gikk en hel dag uten å savne ham, for de trodde at han var sammen med sine venner i reisefølget. Fram mot kvelden begynte de å spørre etter ham blant slektninger og venner. <sup>45</sup> Da de ikke kunne finne ham noe sted, vendte de tilbake til Jerusalem for å lete etter ham der.

<sup>46-47</sup> Etter å ha lett i tre dager, fant de ham til slutt i templet der han satt mitt blant de religiøse lærerne og diskuterte vanskelige spørsmål. Alle som hørte måten han ordla seg på, undret seg over hans intelligens og kloke svar.

<sup>48</sup> Foreldrene hans visste ikke hva de skulle tro, og Maria sa: "Men Jesus, hvordan kunne du gjøre dette mot oss? Din far og jeg har vært så redde, og vi har lett etter deg over alt!"

<sup>49</sup> "Hvorfor har dere lett etter meg?" svarte han. "Visste dere ikke at jeg måtte være i min Fars hus, i templet?" <sup>50</sup> Men de forsto ikke hva han mente.

<sup>51</sup> Senere fulgte han med hjem til Nasaret og var lydig mot foreldrene. Moren hans tenkte ofte på det som hadde skjedd. <sup>52</sup> Jesus ble eldre og

---

† **2:41** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27.

klokere for hver dag og var elsket av både Gud og mennesker.

### 3

#### *Døperen Johannes rydder vei for Jesus*

<sup>1</sup> Tiden var kommet til det femtende regjeringsåret for den romerske keiseren Tiberius. Pontius Pilatus var landshøvding i Judea, Herodes var landsfyrste over Galilea, hans bror Filip var landsfyrste i Iturea og Trakonitis, og Lysanias hersket over Abilene. <sup>2</sup> Annas og Kaifas var øversteprester.

På denne tiden kom det et budskap fra Gud til Johannes, sønnen til Sakarja, som levde ute i ødemarken. <sup>3</sup> Johannes dro til distriktet nær elven Jordan. Over alt underviste han folket om at de kunne få syndene sine tilgitt dersom de tok avstand fra synden, vendte seg om til Gud og lot seg døpe. <sup>4</sup> Dette hadde Gud forutsagt i det profeten Jesaja skrev i sin bok:

*"En stemme roper i ødemarkent:*

*'Rydd vei for Herren! Gjør stiene rette for ham!'*

<sup>5</sup> *Fyll dalene, senk alle fjell og høyder!*

*Rett ut svingene og jevn ut de grunne og steinete veiene!*

<sup>6</sup> *Da skal alle mennesker få se Guds frelse.' "*

<sup>7</sup> Mennesker i stort antall kom nå til Johannes for å bli døpt. Han talte strengt til dem og sa: "Ormeyngel! Tror dere at dere kan unnsnippe Guds kommende dom? <sup>8</sup> Nei, først må dere

---

\* 3:6 Se Jesaja 40:3-5.

beviser at dere virkelig har vendt dere bort fra synden ved å gjøre det som er rett og riktig. Innbill dere ikke at dere kan slippe bort ved å tenke: 'Vi er trygge, for vi er jøder, og Abraham er vår stamfar.' Jeg forsikrer dere at det ikke hjelper. Gud kan forvandle disse steinene her til jøder! <sup>9</sup> Dommen henger over hodet på dere, øksen har allerede begynt å hugge i trestammen. Hvert tre som ikke bærer god frukt skal bli hogget ned og kastet på ilden!"

<sup>10</sup> Da spurte folket: "Hva vil du at vi skal gjøre?"

<sup>11</sup> Han svarte: "Den som har to skjorter, skal gi bort den ene til den som ingen har. Og den av dere som har mat, skal gi til dem som er sultne."

<sup>12</sup> Til og med tollere† kom for å bli døpt, og de spurte: "Hvordan kan vi vise at vi har sluttet å synde?"

<sup>13</sup> "Gjennom det å være ærlige", svarte han. "Krev ikke mer i skatt enn det som de romerske myndighetene har gitt befaling om."

<sup>14</sup> "Og vi da, hva skal vi gjøre?" spurte noen soldater.

Johannes svarte: "Tving ikke til dere penger ved å bruke trusler og vold, men vær fornøyd med den lønnen dere har."

<sup>15</sup> Hele folket ventet på at Messias, den lovede kongen, snart skulle komme. Nå spurte de seg om det kunne være Johannes som var oppfyllelsen på det gamle løftet? <sup>16</sup> Men Johannes

---

† 3:12 Tollerne var jøder som arbeidet med å ta inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle.

svarte alle: "Jeg døper dere med vann, men snart kommer en som er større enn meg. Han er så mektig at jeg ikke en gang er verdig til å løse opp remmene på sandalene hans.‡ Han skal døpe dere med Guds Hellige Ånd og ild. <sup>17</sup> Det er han som skal dømme verden. Han står ferdig til å skille de onde fra dem som følger Guds vilje, på samme måten som bonden når han skiller agnene fra hveten. Etter at han har rensset opp på plassen der de tresker kornet, skal han samle hveten i laden, men agnene skal han brenne opp i en ild som aldri slukner."

<sup>18</sup> På mange forskjellige måter formante Johannes folket gjennom budskapet han bar fram.

### *Herodes setter Johannes i fengsel*

<sup>19</sup> Johannes rettet også sterk kritikk mot Herodes, herskeren i Galilea. Særlig for hans forhold til Herodias, som var kona til broren hans, og for alt det andre onde han gjorde.

<sup>20</sup> Derfor fikk Herodes seinere satt Johannes i fengsel. På denne måten fikk han lagt enda en ny ond gjerning til den lange listen av misgjerninger han fra før av hadde pådratt seg.

### *Jesus blir døpt*

<sup>21</sup> Mye folk kom nå til Johannes for å bli døpt. Jesus kom også og lot seg døpe. Da Jesus etter dåpen sto der og ba, åpnet himmelen seg. <sup>22</sup> Synlig senket Guds Hellige Ånd seg ned over ham i form av en due, og en stemme fra

---

‡ 3:16 Dette var en oppgave for slaver.

himmelen sa: "Du er min elskede Sønn, du er min glede."

### *Slektstavlen til Jesus*

<sup>23-38</sup> Jesus var rundt 30 år da han begynte å undervise folket og gjøre mirakler. Han ble ansett for å være sønnen til Josef. Far til Josef, og forfedrenes hans lenger tilbake hadde denne rekkefølgen:

Eli, Mattat, Levi, Melki, Jannai, Josef, Mattatia, Amos, Nahum, Esli, Naggai, Ma`at, Mattatia, Sjimi, Josek, Joda, Johanan, Resa, Serubabel, Sealtiel, Neri, Melki, Addi, Kosam, Elmadam, Er, Josva, Elieser, Jorim, Mattat, Levi, Simeon, Juda, Josef, Jonam, Eljakim, Melea, Manna, Mattata, Natan, David, Isai, Obed, Boas, Salmon, Naksjon, Amminadab, Admin, Arni, Hesron, Peres, Juda, Jakob, Isak, Abraham, Tarah, Nakor, Serug, Re`u, Peleg, Eber, Salah, Kenan, Arpaksad, Sem, Noah, Lamek, Metusalah, Enok, Jered, Mahalael, Kenan, Enosj, Set. Set var sønn til Adam som ble skapt av Gud.

## 4

### *Jesus blir fristet av djevelen*

<sup>1</sup> Da Jesus kom tilbake fra elven Jordan, var han fylt av Guds Hellige Ånd. Ånden førte ham ut i ødemarken. <sup>2</sup> Der ble han fristet av djevelen i 40 dager. I hele denne tiden spiste han ingenting, og ble til slutt sulten.

<sup>3</sup> Da sa djevelen til ham: "Skap brød av disse steinene, dersom du nå er Guds sønn!"

<sup>4</sup> Jesus svarte: "Nei! Det står i Skriften\*: '*Menneskene lever ikke av brød†alene.*' "

<sup>5</sup> Da førte djevelen ham opp på et høyt fjell og lot han i et øyeblikk skue ut over alle land i verden. <sup>6</sup> Han sa: "Jeg skal gi deg makten i verden og overdra all herligheten som finnes i den til deg. Alt dette er mitt, og jeg kan gi det til hvem jeg vil. <sup>7</sup> Dersom du bare faller ned og tilber meg, skal det bli ditt."

<sup>8</sup> Jesus svarte: "Det står i Skriften: 'Det er Herren, din Gud, du skal tilbe, og bare ham du skal tjene.‡' "

<sup>9</sup> Da tok djevelen ham med til Jerusalem og stilte han øverst oppe på tempelmuren og sa: "Hopp ned, dersom du virkelig er Guds sønn!

<sup>10</sup> Det står i Skriften:

'Gud skal befale sine engler å beskytte deg.

<sup>11</sup> De skal bære deg på hendene, slik at du ikke skader deg mot noen stein.§' "

<sup>12</sup> Jesus svarte: "Det står også i Skriften: 'Du skal ikke sette Herren, din Gud, på prøve.\*' "

<sup>13</sup> Da djevelen hadde fristet ham på alle måter, holdt han seg borte fra ham for en tid.

### *Jesus taler til folket i Galilea*

<sup>14</sup> Etter dette vendte Jesus tilbake til Galilea, fylt av Guds Ånd og kraft, og snart snakket

---

\* **4:4** "Skriften" for jødene er Bibelenes første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **4:4** Jesus siterer første halvdel av Femte Mosebok 8:3, andre halvdel sner at vi ska lyde Gud. ‡ **4:8** Se Femte Mosebok 6:13. § **4:11** Se Salmenes bok 91:11-12. \* **4:12** Se Femte Mosebok 6:16.

folk om ham over alt. <sup>15</sup> Han underviste i synagogene<sup>†</sup>, og alle hyllet ham.

*Folket i Nasaret nekter å tro*

<sup>16</sup> Da han kom til Nasaret, byen der han hadde vokst opp, gikk han som vanlig til synagogen<sup>§</sup> på hviledagen<sup>§</sup>. Han reiste seg for å lese fra Skriften\*. <sup>17</sup> De rakte ham profeten Jesaja sin bok. Han åpnet den og fant det stedet der det står:

<sup>18</sup> "Herrens Ånd er over meg,  
for han har valgt meg ut for å bringe et  
gledens budskap til de fattige.  
Han har sendt meg å proklamere frihet for dem  
som er fanget,  
for å gi de blinde synet sitt, for å sette fri de  
diskriminerte

<sup>19</sup> og rope ut en frelsens tid fra Herren."<sup>†</sup>

<sup>20</sup> Så rullet han sammen skriftrullen og leverte den til tjeneren og satte seg ned for å undervise. Alle i synagogen hadde øynene sine vendt mot ham og ventet med spenning på hva han ville si. <sup>21</sup> Da forklarte han: "I dag er dette stedet i Skriften blitt virkelighet, rett for øynene på dere."

<sup>22</sup> Alle som lyttet, snakket vel om ham og undret seg over de vidunderlige ordene han bar

---

<sup>†</sup> **4:15** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. <sup>‡</sup> **4:16** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. **§ 4:16** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. \* **4:16** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. <sup>†</sup> **4:19** Se Jesaja 61:1-2.

fram. "Hvordan kan dette ha seg?" sa de til hverandre. "Han er jo bare sønnen til Josef."

<sup>23</sup> Da sa han: "Dere vil sikkert minne meg på ordspråket: 'Lege, leg deg selv!' og sier til meg: 'Gjør de samme miraklene her i hjembyen din som vi har hørt at du gjorde i Kapernaum.'"

<sup>24</sup> Han fortsatte: "Jeg vet godt at ingen profet som bærer fram Guds budskap, blir akseptert i sin egen hjemby. <sup>25</sup> Tenk på profeten Elia. Jeg forsikrer dere at det var mange jødiske enker som trengte hjelp på hans tid, for det hadde ikke regnet på tre og et halvt år, og det var en fryktelig sultekatastrofe i landet. <sup>26</sup> Men Elia ble ikke sendt til noen av dem, men fikk hjelpe en enke i Sarepta nær Sidon<sup>‡</sup>. <sup>27</sup> Tenk også på profeten Elisja, som helbredet syrereren Na'aman, til tross for at det var mange jødiske spedalske som trengte hjelp.\*"

<sup>28</sup> Folket i synagogen ble rasende da de hørte dette. <sup>29</sup> De stormet opp og drev Jesus ut av byen, helt til kanten av det fjellet som byen var bygget på. De ville dytte ham utfor stupet.

<sup>30</sup> Men han gikk tvers gjennom folkemassen og dro bort.

### *Jesus underviser med makt*

<sup>31</sup> Noe seinere kom Jesus til Kapernaum i Galilea. Der underviste han folket i synagogen<sup>†</sup>

---

<sup>‡</sup> 4:26 Sidon var en fønikisk by ved Middelhavets kyst, nordvest for Galilea. § 4:26 Se Første Kongebok 17. \* 4:27 Se Andre Kongebok 5. † 4:31 Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester.

på hviledagen‡. <sup>32</sup> De var forbløffet over undervisningen hans, for han talte med makt og myndighet.

<sup>33</sup> I synagogen var det denne dagen en mann som var besatt av en ond Ånd. Han begynte å rope: <sup>34</sup> "Hva har du med oss å gjøre, Jesus fra Nasaret? Har du kommet for å ta knekken på oss? Jeg vet hvem du er, du Guds Hellige tjener!"

<sup>35</sup> Men Jesus sa strengt til den onde ånden: "Ti stille! Far ut av ham!" den onde ånden kastet mannen i gulvet foran øyne på alle og for så ut av ham uten å skade ham.

<sup>36</sup> Folket i synagogen ble forskrekket og begynte å diskutere seg i mellom: "Hva er det med ordene til denne mannen? For en makt og myndighet de har! Han befaler de onde åndene å forlate sine offer, og straks farer de ut." <sup>37</sup> Og ryktet om ham spredde seg som en løpeild i hele distriktet.

### *Jesus helbreder svigermoren til Simon*

<sup>38</sup> Så dro Jesus fra synagogen§ og gikk hjem til Simon. Svigermoren til Simon lå syk i høy feber, og alle ba at Jesus måtte helbrede henne. <sup>39</sup> Da gikk han fram, bøyde seg ned over henne og ga befaling om at feberen skulle forlate henne. Straks ble hun fri feberen. Hun sto opp og begynte å lage mat til gjestene.

---

‡ **4:31** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. § **4:38** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester.

<sup>40</sup> På kvelden, da solen holdt på å gå ned, kom alle i byen med sine syke til Jesus. Han la hendene på hver og en og helbredet de ulike sykdommene. <sup>41</sup> Mange ble også satt fri fra onde ånder, og da åndene for ut, ropte de: "Du er Guds sønn!" Men han snakket strengt og forbød at de skulle si hvem han var, etter som de visste at han var Messias, den lovede kongen.

### *Jesus fortsetter å tale til folket*

<sup>42</sup> Tidlig neste morgen gikk Jesus videre, bort til et øde sted. Folket begynte å lete etter ham over alt. Da de til slutt fant ham, gjorde de alt de kunne, for å overtale ham til å stanse lenger i Kapernaum. <sup>43</sup> Men han sa: "Jeg må også gå til de andre byene for å spre det glade budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre alle til sitt eget folk.\* Det er derfor jeg har blitt sendt ut." <sup>44</sup> Han fortsatte med å tale til folket i synagogene† i Judea‡.

## 5

### *Storfiske og de første disiplene*

<sup>1</sup> En dag da Jesus sto ved Genesaretsjøen, presset folket på for å høre Guds budskap. <sup>2</sup> Han fikk da se to tomme båter som noen fiskere hadde forlatt ved stranden mens de skyllet garna sine. <sup>3</sup> Han steg om bord i en av båtene og ba

---

\* **4:43** På gresk: For å forkynne evangeliet om Guds rike. † **4:44** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. ‡ **4:44** Eller: "jødenes land". En del håndskrifter har: "Galilea".

Simon, han som eide den, å ro litt ut fra land. Mens han satt i båten, talte han til folket på land.

<sup>4</sup> Da han hadde sluttet å tale, sa han til Simon: "Ro ut på dypt vann og kast ut noten, slik at dere får den fisken dere trenger!"

<sup>5</sup> "Herre", sa Simon, "vi har arbeidet hardt i hele natt og har likevel ikke fått noe. Men etter som det er du som sier dette, skal vi forsøke på nytt." <sup>6</sup> Da de gjorde det, fikk de så mye fisk at noten holdt på å revne! <sup>7</sup> Da vinket de på hjelp fra sine kamerater for å få dem ut med den andre båten, og snart var begge båtene så fulle med fisk at de holdt på å synke.

<sup>8</sup> Da Simon til slutt fattet hva som hadde skjedd, falt han på kne for Jesus og sa: "Herre, gå fra meg! Jeg er en synder. Jeg kan ikke være i din nærhet." <sup>9</sup> Både han og de andre i båten hadde blitt helt forskrekket da de så hvor mye fisk de hadde fått. <sup>10</sup> Kompanjongene hans, som het Jakob og Johannes og var sønnene til Sebedeus, var like forskrekket.

Jesus sa til Simon: "Vær ikke redd! Fra nå av skal du fange mennesker i stedet!"

<sup>11</sup> Da de hadde rodd båtene i land, gikk de fra alt for å følge Jesus.

### *Jesus helbreder en spedalsk mann*

<sup>12</sup> En annen gang, da Jesus besøkte en by, møtte han en mann som var alvorlig angrepet av spedalskhet\*. Da mannen fikk se Jesus kastet

---

\* **5:12** Ordet spedalsk, lepra, er blitt brukt på denne tiden for mange forskjellige hudsykdommer.

han seg til jorden foran han og ba: "Herre, om du vil, da kan du gjøre meg frisk."

<sup>13</sup> Jesus rakte ut hånden og rørte ved ham og sa: "Det vil jeg. Du er frisk!" Straks forsvant spedalskheten. <sup>14</sup> Jesus forbød mannen å fortelle til noen det som hadde skjedd. Han sa: "Gå i stedet til presten og la ham undersøke deg. Ta også med det offeret som Moses har bestemt at spedalske skal gi når de er blitt friske.† Da kommer alle til å forstå at Gud har helbredet deg."

<sup>15</sup> Ryktet om Jesus spredde seg bare raskere og raskere. Et stort antall mennesker kom for å høre på ham og bli helbredet fra sykdommene sine. <sup>16</sup> Derfor trakk han seg ofte bort til øde steder for å be.

### *Jesus helbreder en lam mann*

<sup>17</sup> En dag Jesus underviste, satt noen av fariseerne‡ og de skriftlærde§ blant dem som lyttet. De hadde kommet fra byene i hele Galilea og Judea, og også fra Jerusalem. Guds kraft var over Jesus slik at han kunne helbrede.

<sup>18-19</sup> Da kom noen menn bærende på en bære der det lå en lam mann. De forsøkte å brøyte seg vei i folkemassen for å komme bort til Jesus, men de klarte ikke å ta seg fram. Derfor gikk de opp

---

† **5:14** Se Tredje Mosebok 14:1-4. ‡ **5:17** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter.

§ **5:17** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

på taket og tok bort noen takstein og firte båren med den lamme mannen ned, rett foran Jesus.

<sup>20</sup> Da Jesus så hvor stor tro de hadde, sa han til den lamme: "Min sønn, jeg har tilgitt syndene dine."

<sup>21</sup> "Hva er dette for en fyr som spotter\* Gud på dette viset?" tenkte fariseerne og de skriftlærde. "Det er jo bare Gud som kan tilgi synder."

<sup>22</sup> Jesus forsto hva de tenkte og sa: "Hvorfor tenker dere at dette er å spotte Gud? <sup>23</sup> Er det ikke like umulig for et menneske å si til den lamme: 'Reis deg opp og gå' som det er å si 'Jeg tilgir deg syndene dine?'" <sup>24</sup> Så vendte han seg til den lamme og sa: "For å bevise at jeg, Menneskesønnen†, har makt til å tilgi synder her på jorden, sier jeg deg: 'Reis deg opp, ta båren din og gå hjem!'" <sup>25-26</sup> Og straks reiste seg mannen opp, rett foran øynene på folket som var mer enn forbløffet. Mannen tok båren sin og gikk hjem, mens han hele tiden hyllet Gud. Alle som så det, ble helt forskrekket. Så begynte de å hylle Gud og gjentok gang på gang: "Det vi har sett i dag, er helt utrolig, ja, virkelig helt utrolig!"

### *Jesus kaller en toller*

<sup>27</sup> Da Jesus seinere dro fra byen, fikk han se en toller‡ som het Levi sitte utenfor tollboden. "Kom

---

\* **5:21** Å spotte er å håne og snakke stygt om noe hellig. † **5:24** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **5:27** Tollerne var jøder som arbeide med å ta inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle.

og bli min disippel”, sa Jesus til ham. <sup>28</sup> Uten å nøle reiste Levi seg, dro fra alt og fulgte Jesus.

<sup>29</sup> Levi ordnet seinere til en fest for Jesus i huset sitt. Da de spiste sammen, deltok mange av kollegene til Levi som jobbet i tolletaten blant gjestene. Det var også mange andre gjester.

<sup>30</sup> Fariseerne§, og spesielt de skriftlærde\* blant dem, ble svært sinte og sa til disiplene: ”Hvordan kan dere synke så dypt at dere spiser sammen med tollere og syndere?” <sup>31</sup> Jesus svarte: ”Det er ikke de friske som trenger lege, men de som er syke. <sup>32</sup> Min oppgave her på jorden er å føre syndere tilbake til Gud, ikke å ta hånd om dem som allerede følger hans vilje.”

### *Jesus svarer på spørsmål om faste*

<sup>33</sup> De religiøse lederne anklaget også Jesus for en annen sak. De sa: ”Disiplene til døperen Johannes faster og ber regelmessig, og det gjør også disiplene til fariseerne†. Men dine, de spiser og drikker og nyter livet i fulle drag!”

<sup>34</sup> Da svarte Jesus: ”Dere vil vel ikke pålegge bryllupsgjestene å gå fastende og sultne mens brudgommen er hos dem? <sup>35</sup> Men en dag vil han bli tatt fra dem, og i tiden etter den dagen

---

§ **5:30** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. \* **5:30** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **5:33** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter.

vil de nok faste. Det finnes tid og sted for alt.” <sup>36</sup> Jesus fortalte to eksempler som illustrerte dette: Han sa: ”Ingen river løs en bit tøy fra et nytt plagg som enda ikke er krympet, for å sy den på et gammelt plagg. Da blir jo først det nye plagget ødelagt, og for øvrig vil lappen krympe og dermed rive i stykker plagget som er gammelt. <sup>37</sup> Og ingen heller ny vin i gamle skinnsekker, for når vinen gjærer, blir sekkene sprengt og ødelagt, og vinen renner ut. <sup>38</sup> Nei, ny vin må fylles i nye sekker. <sup>39</sup> Men ingen som har drukket av den gamle vinen, har særlig lyst på den nye. Den gamle gylne årgangen er best, sier de.”<sup>‡</sup>

## 6

### *Disiplene plukker aks på hviledagen*

<sup>1</sup> En hviledag\*, da Jesus og disiplene gikk langs noen kornåkrer, nappet disiplene av noen aks og gned mellom hendene for å kunne spise kornet.

<sup>2</sup> Men noen av fariseerne<sup>†</sup> sa: ”Hvorfor gjør dere dette? Det er jo forbudt i Moseloven<sup>‡</sup> å høste på hviledagen.”

---

<sup>‡</sup> 5:39 Folk ville holde fast ved sine gamle religiøse mønster.

\* 6:1 I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. <sup>†</sup> 6:2 Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. <sup>‡</sup> 6:2 Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

<sup>3</sup> Da svarte Jesus: "Har dere aldri lest hva kong David gjorde da han og mennene hans ble sultne?§ <sup>4</sup> Han gikk inn i Guds hus og spiste av det spesielle brødet som bare prestene har lov til å spise av og delte også ut til de andre. Dette var jo også et brudd på loven." <sup>5</sup> Videre sa Jesus til fariseerne: "Jeg, Menneskesønnen\*, har rett til å avgjøre hva som er tillatt på hviledagen."

### *Jesus helbreder en mann på hviledagen*

<sup>6</sup> En annen hviledag† underviste Jesus i synagogen‡. Der satt det en mann som var handikappet i sin høyre hånd. <sup>7</sup> De skriftlærde§ og fariseerne\* holdt skarpt oppsyn med Jesus. Ville han våge å helbrede hånden til mannen på hviledagen? I så tilfelle ville de få noe å anklage ham for.

<sup>8</sup> Jesus forsto godt hva de tenkte. Derfor sa han til mannen med den handikappede hånden:

---

§ **6:3** Se Første Samuelsbok 21:1-6. \* **6:5** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **6:6** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. ‡ **6:6** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. § **6:7** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. \* **6:7** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter.

”Reis deg og kom fram så alle kan se deg.”  
Mannen gjorde som Jesus sa.

<sup>9</sup> Så vendte Jesus seg til fariseerne og de skriftlærde og sa: ”La meg få spørre dere om en ting: Hva er tillatt å gjøre på hviledagen i følge Moseloven†? Skal vi gjøre godt eller skal vi gjøre ondt? Skal vi redde liv eller skal vi drepe noen?” <sup>10</sup> Etter tur satte han øynene i en etter en av tilskuerne, og sa til mannen: ”Rekk hånden din fram.” Da mannen gjorde det, ble hånden normal igjen! <sup>11</sup> Motstanderne av Jesus ble rasende og begynte å prate med hverandre om hvordan de kunne få ryddet ham av veien.

### *Jesus velger ut sine tolv nærmeste disipler*

<sup>12</sup> Noen dager seinere gikk Jesus opp på et fjell for å be. Han ba hele natten. <sup>13</sup> Da det lysnet av dag, kalte han sammen disiplene og valgte ut tolv til å bli hans nærmeste disipler‡. <sup>14</sup> Det var: Simon, som han ga navnet Peter, Simon sin bror Andreas, Jakob, Johannes, Filip, Bartolomeus, <sup>15</sup> Matteus, Tomas, sønnen til Alfeus som het Jakob, Simon, som ble kalt ”den ivrige”§, <sup>16</sup> Jakob sønnen sin Judas og Judas Iskariot, han som seinere forrådte Jesus.

### *Mye folk følger Jesus*

---

† **6:9** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **6:13** Blir også kalt apostler. § **6:15** På gresk: ”seloten” eller ”kananaïos”, dannet av et arameisk ord. Simon tilhørte sannsynligvis et politisk parti som ville gjøre opprør mot romerne.

<sup>17</sup> Da Jesus hadde kommet ned fra fjellet sammen med sine tolv utvalgte disipler, stanset de på en stor slette. Der hadde mange av disiplene fra den videre kretsen samlet seg. En stor folkemasse fra hele Judea og Jerusalem og fra kysten nær Tyrus og Sidon\* <sup>18</sup> hadde kommet for å høre ham og for å bli helbredet fra sykdommene sine. Jesus drev ut mange onde ånder. <sup>19</sup> Alle forsøkte å røre ved ham, etter som det gikk ut en kraft fra ham som gjorde folk friske.

### *Virkelig lykke*

<sup>20</sup> Han vendte seg til disiplene og sa:  
"Lykkelige er dere som innser at dere er fattige†,  
for dere skal få være Guds eget folk‡!  
<sup>21</sup> Lykkelige er dere som nå sulter§,  
for dere skal bli mett.  
Lykkelige er dere som nå gråter,  
for dere skal få smile og le.

<sup>22</sup> Ja, dere er lykkelige når de hater dere, tar avstand fra dere, håner dere og taler dårlig

---

\* **6:17** Tyrus og Sidon var fønikiske byer ved Middelhavets kyst, nordvest om Galilea. † **6:20** Se Matteus sin fortelling om Jesus 5:3, der Jesus i den greske grunnteksten sier: "de som er fattige i ånden", det vil si "de som innser at de trenger Gud". ‡ **6:20** På gresk: Guds rike tilhører dere. § **6:21** Se Matteus sin fortelling om Jesus 5:6, der Jesus i den greske grunnteksten sier: "sulter og tørster etter rettferdighet", det vil si "sulter og tørster etter å gjøre Guds vilje".

om dere fordi dere er disipler av meg, Menneskesønnen\*. <sup>23</sup> Gled dere når dette skjer! Ja, dans av glede, for Gud skal lønne dere. Husk på at profetene som før i tiden bar fram Guds budskap†, ble like dårlig behandlet av forfedrene.

<sup>24</sup> Men ulykken vil ramme dere som er rike, for dere har allerede tatt ut gledene deres.

<sup>25</sup> Ulykken vil ramme dere som nå er mette, dere vil måtte gå sultne.

Ulykken vil ramme dere som nå ler, for dere vil måtte sørge og gråte.

<sup>26</sup> Ja, ulykken vil ramme dere som det nå blir snakket godt om.

Husk på at de profetene som før i tiden opptrådte med falske budskap om Gud, ble populære og behandlet godt av forfedrene.

### *Om å elske fiendene sine*

<sup>27</sup> Men til dere som vil høre på det jeg sier, har jeg dette å fortelle: Elsk fiendene deres. Gjør godt mot dem som hater dere. <sup>28</sup> Be om at Gud skal gi alt godt til dem som forbanner dere, og be om at han skal hjelpe dem som håner dere.

<sup>29</sup> Slår noen deg på det ene kinnet, da vend også det andre til! Vil noen ta ditt yterplagg, da la ham også få skjorten. <sup>30</sup> Gi til alle som ber deg, og om noen tar det som er ditt, da krev det ikke

---

\* **6:22** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **6:23** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelenes første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

tilbake. <sup>31</sup> Dere skal behandle andre slik som dere vil at de skal behandle dere.

<sup>32</sup> Dersom dere bare elsker dem som elsker dere, er dere da verd noe ekstra ros og ære for det? Selv onde mennesker elsker jo dem som gir kjærighet tilbake. <sup>33</sup> Dersom dere gjør godt mot dem som gjør godt mot dere, er det noe så ekstra med det? Det gjør jo de onde menneskene også!

<sup>34</sup> Dersom dere låner ut penger til dem som kan betale tilbake, er det noe som dere bør takkes så veldig ydmykt for? Selv onde mennesker låner jo ut til sine venner om de bare får pengene sine igjen.

<sup>35</sup> Nei, elsk fiendene deres og gjør godt mot dem. Lån ut pengene deres uten å bekymre dere for om dere får de tilbake. Da vil Gud lønne dere. Dere handler da som ekte barn av Gud, for han er selv god også mot dem som er utakknemlige og onde.

<sup>36</sup> Vis samme medfølelse mot dine medmennsker som deres Far i himmelen gjør, han som har medfølelse med alle.

### *Om å dømme andre*

<sup>37</sup> Døm ikke andre. Da skal dere ikke selv bli dømt. Erklær ingen skyldige. Da skal ikke Gud erklære dere som skyldige. Vær beredt å tilgi. Da skal dere selv få tilgivelse. <sup>38</sup> Dersom dere gir, kommer dere til å få. Ja, dere kommer til å få tilbake mer enn dere ga, et breddfullt mål, godt presset og ristet, slik at mye får plass. For det målet dere bruker på andre, det kommer Gud til å bruke på dere.”

<sup>39</sup> Jesus illustrerte hva han mente ved å fortelle to bilder. Han sa: "Hvilken mening er det i at en blind leder en annen blind? Begge kommer til å falle i samme grøften. <sup>40</sup> Og en disippel står ikke over sin mester, men når han er fullt utlært, kan han bli like dyktig som sin mester.

<sup>41</sup> Hvorfor henger du deg opp i de små svakhetene som du ser hos andre, når du ikke erkjenner dine egne feil som er mye større?

<sup>42</sup> Hvorfor sier du til andre: 'Kom hit så skal jeg åpne øynene på deg slik at du kan se feilene dine', når du samtidig er blind for dine egne synder? Du falske menneske som bare later som om du er lydig mot Gud! Rett først dine egne feil! Etterpå kan du se klart og forsøke å hjelpe dine medmennesker.

### *Av frukten kjenner vi treet*

<sup>43</sup> Et godt tre kan aldri bære dårlig frukt, og et dårlig tre kan aldri bære god frukt. <sup>44</sup> Vi kjenner treet igjen på den frukten det bærer. Ingen finner fiken på tistler eller druer på tornebusker.

<sup>45</sup> På samme måten viser ordene fra et godt menneske den godhet som finnes i hjertet, mens ordene fra et ondt menneske avslører den ondskap som finnes i dette menneske. Munnen sier det hjertet er fullt av.

### *Om å bygge på sikker grunn*

<sup>46</sup> Hvorfor kaller dere meg 'Herre', når dere likevel ikke er lydige mot meg? <sup>47</sup> Den som kommer til meg og hører undervisningen min og handler etter den, hvem han er lik skal jeg kort

og klart fortelle dere. <sup>48</sup> Han ligner en mann som vil bygge seg hus. Han graver så dypt at han kan legge grunnmuren på fast fjell. Når elven flommer over og vannet kaster seg mot huset, da står det fast, etter som det er bygget på sikker grunn.

<sup>49</sup> Men den som hører og ikke handler, han ligner en mann som bygger huset sitt direkte på jorden uten å grave noe fundament. Og når elven kaster seg mot huset, faller det straks sammen med en kjempesnell.”

## 7

### *En romersk offiser viser sterk tro*

<sup>1</sup> Da Jesus hadde sluttet å tale til folket, gikk han inn i byen Kapernaum.

<sup>2</sup> Der var det en romersk offiser som hadde en tjener han syntes svært godt om. Nå var tjeneren syk og lå for døden. <sup>3</sup> Da offiseren fikk høre snakk om Jesus, sendte han noen av lederne blant jødene til ham for å be ham komme og helbrede tjeneren. <sup>4</sup> De kom fram til Jesus og ba med iver at han måtte følge med og hjelpe mannen. ”Om noen fortjener din hjelp, så er det han”, sa de. <sup>5</sup> ”Han elsker vårt folk og har til og med bygget synagogen\* til oss!”

<sup>6</sup> Da fulgte Jesus med. Før han kom fram til huset, sendte offiseren noen venner for å si til ham: ”Herre, stans der du er, jeg er ikke verdig

---

\* **7:5** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester.

til at du går inn i hjemmet mitt.<sup>†</sup> <sup>7</sup> Derfor våget jeg heller ikke selv å komme til deg. Men si bare et ord, så blir tjeneren min frisk. <sup>8</sup> Jeg vet det, for jeg har selv overordnede offiserer som gir meg befaling. På den andre siden har jeg soldater som i rang er under meg igjen. Dersom jeg sier til en av dem: 'Gå', så går han, og til en annen: 'Kom', så kommer han. Og om jeg sier til tjenerne mine: 'Gjør dette, eller det der', ja, så gjør de det."

<sup>9</sup> Jesus ble forbauset og vendte seg mot folket som fulgte med ham og sa: "Jeg forsikrer dere at ikke en gang blant Israels folk har jeg sett en så sterk tro."

<sup>10</sup> Da offiseren sine venner kom tilbake til huset, så de at tjeneren var helt frisk.

### *Jesus vekker opp sønnen til enken fra døden*

<sup>11</sup> Da Jesus og disiplene gikk inn i byen Nain, fulgte en stor mengde mennesker etter. <sup>12</sup> De nærmet seg byporten og møtte et gravfølge. Den døde var eneste sønnen og moren hans var enke. Mange sørgende fra byen deltok med henne i følget.

<sup>13</sup> Da Herren Jesus så enken, ble han fylt av medfølelse og sa: "Gråt ikke!" <sup>14</sup> Så gikk han fram til båret og la hånden på den, og de som bar den stanset. "Unge mann", sa Jesus, "reis deg opp!"

---

<sup>†</sup> 7:6 I følge reglene de jødiske skriftlærde hadde, ville Jesus bli uverdig for Gud dersom han gikk inn til en som ikke var jøde, etter som den som ikke var jøde, selv var uverdig. Han måtte etterpå gå gjennom spesielle seremonier for å bli rensset.

<sup>15</sup> Da satte den døde seg opp og begynte å snakke til dem som sto rundt båren. Jesus ga ham til hans mor.

<sup>16</sup> Folket ble helt forskrekket over det de hadde sett, og de hyllet Gud og sa: "En stor profet har vist seg blant oss og har båret fram Guds budskap", og: "Gud har kommet for å hjelpe folket sitt". <sup>17</sup> Fortellingen om det Jesus hadde gjort, spredde seg over hele Judea og nådde til og med utenfor landets grenser.

### *Jesus svarer på spørsmål fra døperen Johannes*

<sup>18</sup> Disiplene til døperen Johannes fikk snart høre snakk om alt det som Jesus gjorde. Da de fortalte det til Johannes, <sup>19</sup> sendte han to av disiplene sine til Herren Jesus for å spørre: "Er du virkelig den som Gud har lovet å sende oss, eller skal vi vente på en annen?"

<sup>20-22</sup> Da de to disiplene nådde fram til Jesus, holdt han akkurat på å helbrede folk fra sine sykdommer, lidelser og fra onde ånder. Han gjorde også at flere blinde kunne se igjen. Da utsendingene fra Johannes stilte sine spørsmål som Johannes ville ha svar på, sa Jesus: "Gå tilbake til Johannes og fortell det dere har sett og hørt: At blinde begynner å se, lamme går, spedalske blir friske, døde hører, døde får liv igjen, og de fattige får høre det glade budskap.† <sup>23</sup> Si også til ham: 'Lykkelig er den som ikke tviler på meg.' "

---

† **7:20-22** Jesus siterer Jesaja 29:18; 35:5-6 og 61:1.

<sup>24</sup> Da utsendingene fra Johannes hadde gått, begynte Jesus å tale til folket om Johannes. Han sa: "Da dere gikk ut til ham i ødemarken, hva var det dere ville oppnå å se? Ville dere se en svak mann, lik et gresstrå som svaier hit og dit for vinden? <sup>25</sup> Selvsagt ikke! Ville dere se en mann kledd i vakre klær? Nei, menn som går omkring i kostbare klær og lever i luksus finner vi i palassene. <sup>26</sup> Ville dere kanskje se en profet som bar fram Guds budskap? Ja, jeg sier dere at Johannes er mer enn en profet. <sup>27</sup> Han er den som Gud omtaler i Skriften§ når han sier: 'Lytt! Jeg sender min budbærer foran deg, og han skal forberede veien for deg.'\*

<sup>28</sup> Jeg forsikrer dere at døperen Johannes har betydd mer enn noe annet menneske. Likevel kommer den minst betydningsfulle blant dem som får være Guds eget folk†, til å bety mer enn det Johannes gjorde her på jorden.

<sup>29</sup> Alle som hørte Johannes tale, var enige om at det Gud forlangte av dem var riktig, og de lot seg døpe av Johannes. Ja, til og med tollerne‡ ble døpt. <sup>30</sup> Men fariseerne§ og de skriftlærde\*

---

§ 7:27 "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. \* 7:27 Se Malaki 3:1. † 7:28 På gresk: Den minste i Guds rike. ‡ 7:29 Tollerne var jøder som arbeidet med å kreve inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. § 7:30 Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. \* 7:30 De skriftlærde, eller lovlærerne, var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

forkastet Guds plan og nektet å la Johannes døpe dem.

<sup>31</sup> Ja, hva skal jeg si om denne slekten som ikke vil tro?" fortsatte Jesus. "Hva skal jeg sammenligne den med? <sup>32</sup> De er som barn som leker på torget og roper til hverandre:

'Vi spilte bryllupsmelodier for dere, men dere ville ikke danse.

Vi spilte sørgemusikk for dere, men dere ville ikke gråte.'

<sup>33</sup> På samme måte reagerer dere når det gjelder døperen Johannes og meg. Johannes drikker ikke vin og spiser ikke brød, og da sier dere: 'Han er besatt av en ond Ånd.' <sup>34</sup> Men jeg, Menneskesønnen<sup>†</sup>, spiser og drikker, og da beskylder dere meg for å fråtse i mat, drikke og leve sammen med de verste syndere! <sup>35</sup> Men den som er klok, innser at Gud i sin visdom alltid har rett.<sup>‡</sup>"

### *En prostituert salver føttene til Jesus*

<sup>36</sup> En av fariseerne<sup>§</sup>, som het Simon, innbød Jesus hjem til seg. Jesus takket ja til innbydelsen. Da de hadde slått seg ned for å spise, <sup>37</sup> fikk en prostituert høre at han var der. Hun gikk da dit med en flaske aromatisk olje. <sup>38</sup> Da hun kom inn i huset, stilte hun seg ved føttene til Jesus.\* Hun

---

<sup>†</sup> **7:34** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. <sup>‡</sup> **7:35** Gud hadde i sin visdom sendt både Johannes og Jesus, men deres oppgaver var forskjellige.

<sup>§</sup> **7:36** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. \* **7:38** I denne kulturen lå de ved bordet og spiste.

gråt til føttene var våte av tårene, så tørket hun føttene hans med håret sitt, kysset dem og salvet dem med olje.

<sup>39</sup> Da verten, som var fariseer, så det som skjedde, tenkte han med seg selv: "Dersom Jesus virkelig hadde vært en profet, da hadde han med Guds hjelp forstått hva slags kvinne dette er. Han ville ha avslørt at hun er en prostituert."

<sup>40</sup> Jesus visste hva han tenkte og sa: "Simon, jeg har noe å si til deg." Simon svarte: "Si det, Mester."

<sup>41</sup> Jesus fortalte da et bilde: "En mann lånte ut penger til to personer. Den ene fikk et større beløp som utgjorde mer enn en vanlig års lønn. Den andre lånte bare en månedslønn.<sup>†</sup> <sup>42</sup> Ingen av dem kunne betale tilbake, så han gikk med på å avskrive gjelden."

Jesus spurte Simon: "Hvem av de to tror du vil elske ham mest etter dette?"

<sup>43</sup> "Jeg antar at det var han som skyldte ham mest", svarte Simon. "Ja, det er helt riktig", sa Jesus.

<sup>44</sup> Så vendte Jesus seg mot kvinnen og sa til Simon: "Ser du denne kvinnen som står her? Da jeg kom inn i huset ditt, brydde du deg ikke om å gi meg vann slik at jeg kunne vaske støvet av føttene mine, men hun har vasket føttene mine med tårene og tørket dem med håret sitt.

<sup>45</sup> Du ga meg ikke noe velkomstkys da jeg kom, men hun har kysst føttene mine uten å holde opp helt siden hun kom inn. <sup>46</sup> Du salvet ikke

---

<sup>†</sup> **7:41** På gresk: 500 denarer respektive 50 denarer. En denar tilsvarte en daglønn.

hodet mitt med olje som vertskapet bruker å gjøre, men hun har salvet føttene mine med aromatisk olje. <sup>47</sup> Simon, min venn, alle syndene hennes er tilgitt. Det er derfor hun viser så stor kjærlighet. Men den som har fått lite tilgitt, viser lite kjærlighet.”

<sup>48</sup> Jesus til kvinnen: ”Jeg tilgir deg syndene dine.”

<sup>49</sup> Da sa mennene rundt bordet til hverandre: ”Hvem er denne mannen, som til og med tilgir synder?”

<sup>50</sup> Jesus sa til kvinnen: ”Din tro har hjulpet deg. Gå i fred.”

## 8

### *Kvinnene som fulgte Jesus*

<sup>1</sup> Etter dette ga Jesus seg ut på reise til forskjellige steder og byer i Galilea. Over alt fortalte han det glade budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.\* Med på reisen hadde han sine tolv nærmeste disipler, <sup>2</sup> og noen kvinner som hadde blitt fri fra onde ånder og sykdommer. Disse kvinnene var: Maria Magdalena, som Jesus hadde satt fri fra sju onde ånder. <sup>3</sup> Videre var det Johanna, som var kona til forvalteren Kusas hos kong Herodes, Susanna, og mange andre som støttet Jesus og disiplene med sine egne penger.

### *Bildet om bonden som sådde korn*

---

\* **8:1** På gresk: Evangelium om Guds rike.

<sup>4</sup> En dag da mye folk hadde kommet til Jesus fra de forskjellige byene, fortalte han dette bildet:

<sup>5</sup> "En bonde gikk ut på åkeren sin for å så. Da han sådde, falt noe av såkornet på veien langs åkeren. Folk trampet på det, og fuglene kom og spiste det opp. <sup>6</sup> Noe korn falt på den harde og steinete bakken. Det begynte å gro raskt, men visnet ganske fort etter som det ikke var nok fuktighet i jorden. <sup>7</sup> Noe falt blant tistlene. Etter som tistlene vokste opp samtidig, kvalte de kornplantene. <sup>8</sup> Men det meste av kornet falt i den fruktbare jorden. Det vokste opp og ga 100 ganger så mye korn som den mengden som hadde blitt sådd." Jesus ropte ut til folket: "Lytt nøye og forsøk å forstå!"

*Jesus forklarer bildet om såkornet*

<sup>9</sup> Disiplene spurte Jesus hva dette bilde betydde.

<sup>10</sup> Han svarte: "Dere har fått gaven til å forstå undervisningen min om hvordan Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.<sup>†</sup> De andre får bare høre disse bildene, for at 'de skal se hva jeg gjør, men likevel ikke se, og høre hva jeg sier, men likevel ikke forstå.'<sup>‡</sup>

<sup>11</sup> Dette er forklaringen på bildet: Sæden som bonden sår, er Guds budskap. <sup>12</sup> Den harde veien, der noe av såkornet falt, ligner hjertet hos et menneske som hører budskapet, men ikke tar det på alvor. Snart kommer djevelen og tar bort

<sup>†</sup> 8:10 På gresk: Lære å kjenne Guds rikes hemmeligheter.

<sup>‡</sup> 8:10 Se Jesaja 6:9-10.

såkorner fra hjertet og hindrer personen i å tro og bli frelst. <sup>13</sup> Den harde steinete bakken ligner hjertet hos et menneske som hører budskapet og tar imot det med ekte glede, men ikke har dyp jord i seg slik at røttene kan utvikle seg. Denne personen vet at det han hørte er sant, og tror en tid, men så fort han blir utsatt for prøvelser, gir han opp troen. <sup>14</sup> Jorden som var dekket av tistler, kan bli sammenlignet med en person som hører budskapet og tror på det, men som etter en tid lar det bli kvalt av livets bekymringer, eller av høy inntekt og stor nytelse, slik at budskapet slett ikke påvirker livsstilen.

<sup>15</sup> Men den fruktbare jorden ligner et menneske som hører budskapet og gjemmer det i et godt og ærlig hjerte. Gjennom langvarig utholdenhet lar mennesket budskapet få påvirke hele livet.

### *Bildet om lampen*

<sup>16</sup> Når noen tenner en lampe, gjemmer de den ikke under en eske eller setter den under en benk. Tvert imot så setter de lampen høyt og fritt, slik at alle som kommer inn, kan se lyset.

<sup>17</sup> På samme måten skal alt som nå er skjult en dag bli ført fram i lyset og bli synlig for alle.

<sup>18</sup> Vær derfor nøye med hvordan dere hører og pass på at det budskap dere får høre, utvikler seg til handling. For den som forstår det jeg sier, skal med tiden forstå enda mer. Og den som ikke forstår, skal til slutt miste også den lille innsikten han trodde han hadde.”

### *Jesus ekte familie*

<sup>19</sup> Mor til Jesus og brødrene hans kom en gang for å prate med ham, men de kunne ikke komme inn i huset der han underviste, etter som det var fullt av folk. <sup>20</sup> Noen sa da til ham: "Din mor og brødrene dine står utenfor og vil treffe deg." <sup>21</sup> Men han svarte: "Min mor og søsknene mine, det er alle dem som hører Guds budskap og er lydige mot det."

### *Jesus stiller stormen*

<sup>22-23</sup> En dag sa Jesus til disiplene: "Kom, så drar vi over til andre siden av sjøen." De steg i båten og ga seg av sted. Under overfarten la Jesus seg ned i båten og sovnet.

Plutselig feide voldsomme stormkast ned fra høydedragene over sjøen. Båten begynte å bli fylt av vann, slik at de virkelig var ille ute. <sup>24</sup> Da gikk disiplene fram og vekket ham og begynte å rope: "Herre, Herre, vi synker!" Da Jesus våknet, ga han befaling om at vinden og bølgene skulle roe seg, og det ble blikk stille!

<sup>25</sup> Jesus spurte disiplene: "Hvordan står det egentlig til med troen hos dere?"

Glade og forskrekket sa de til hverandre: "Hvem er han, etter som til og med vinden og bølgene er lydige mot ham?"

### *Jesus setter fri en mann som er besatt av onde ånder*

<sup>26</sup> Da de kom over til området rundt Gerasen-erlandet<sup>§</sup>, tvers over sjøen fra Galilea, la de til

---

§ 8:26 Andre håndskrifter: Gedara eller Gergesa. Se Matteus sin fortelling om Jesus 8:28. Området var ikke jødisk.

land. <sup>27</sup> En mann fra byen der kom mot Jesus da han steg ut av båten. Han hadde lenge vært besatt av onde ånder og levde hjemløs og naken blant gravhulene.

<sup>28</sup> Så snart han fikk se Jesus, begynte han å skrike og kastet seg ned for ham og ropte høyt: "Gå fra meg, Jesus, du som er den høyeste Guds sønn! Jeg ber deg, du må ikke plage meg!"

<sup>29</sup> For Jesus hadde nettopp gitt befaling om at den onde ånden skulle fare ut av mannen. Den onde ånden hadde hatt mannen i sin makt i lang tid. Familie og venner hadde forsøkt å binde ham med kjettinger, satte lenker på føttene og forsøkt å låse ham inne. Han hadde slitt seg løs fra alt og blitt drevet ut i ødemarken av den onde ånden.

<sup>30</sup> Jesus spurte nå: "Hva heter du?" Mannen svarte: "Legion\*", for han var besatt av mange onde ånder. <sup>31</sup> Åndene ba Jesus om ikke å sende dem ned i avgrunnen†.

<sup>32</sup> Samtidig som dette skjedde, gikk det en stor flokk griser og rotet etter mat på fjellet over sjøen. De onde åndene ba Jesus om å få fare inn i grisene, og Jesus tillot dem å gjøre det.

<sup>33</sup> Da forlot de onde åndene mannen og for inn i grisene. Hele griseflokken rutsjet utfor fjellskrenten og ned i sjøen og druknet.

<sup>34</sup> Da gjeterne som passet på grisene, så det som skjedde, sprang de først til den nærmeste

---

\* **8:30** Legion var en romersk arméavdeling på 6 000 mann.

† **8:31** Avgrunnen er det stedet der Gud forviser de onde åndene i ventetiden på dommens dag. Se Johannes' åpenbaring 20.

byen og til flere byer i nærheten og fortalte alt sammen. <sup>35-36</sup> Folket dro da ut for å finne ut hva som egentlig hadde skjedd. Da de kom der Jesus var, fikk de se mannen som hadde vært besatt, sitte helt rolig ved føttene til Jesus, påkledd og fullstendig normal. Skrekkslått hørte de øyenvitnene fortelle om hvordan den besatte mannen hadde blitt satt fri. <sup>37</sup> Men det som skjedde, hadde skremt opp innbyggerne i Gerasenerlandet, og de ba at Jesus måtte forlate deres distrikt. Derfor steg han i båten og dro tilbake til den andre siden av sjøen igjen. <sup>38</sup> Mannen som hadde vært besatt, ba om å få å følge med Jesus, men Jesus sendte ham fra seg og sa: <sup>39</sup> "Gå tilbake til din familie og fortell hvilket mirakel Gud har gjort for deg."

Da gikk mannen av sted og fortalte for alle i hele byen om det store miraklet som Jesus hadde gjort for ham.

### *Jesus helbreder en kvinne med blødninger og vekker opp en død jente*

<sup>40</sup> Da Jesus kom tilbake, tok folket imot ham på stranden, for alle ventet på ham.

<sup>41</sup> En mann som het Jairus, kom fram og kastet seg ned for Jesus. Han var forstander for synagogen<sup>‡</sup> på stedet, og nå ba han Jesus om å følge med ham hjem. <sup>42</sup> Hans eneste barn, en jente på tolv år, holdt på å dø.

Jesus fulgte straks med Jairus, og på veien presset folket på fra alle kanter. <sup>43</sup> I folkemassen

---

<sup>‡</sup> **8:41** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester.

var det en kvinne som hadde lidd av blødninger i tolv år og ikke var blitt frisk, til tross for at hun hadde brukt opp alt hun eide på legehjelp. <sup>44</sup> Kvinnen nærmet seg nå Jesus bakfra og rørte ved dusken på kappen hans. Straks stanset blødningen!

<sup>45</sup> "Hvem rørte ved meg?" spurte Jesus. Da alle tidde, sa Peter: "Mester, det er jo så mange som dytter og presser fra alle kanter." <sup>46</sup> Jesus sa til ham: "Nei, det var noen som med vilje og vitende rørte ved meg, for jeg kjente at det gikk ut en kraft fra meg."

<sup>47</sup> Da kvinnen forsto at Jesus hadde lagt merke til det hun gjorde, kom hun skjelvende fram og falt ned for ham. § Hun fortalte hvorfor hun hadde rørt ved ham og at hun straks hadde blitt frisk.

<sup>48</sup> "Min datter", sa han til henne, "troen din har hjulpet deg. Gå i fred."

<sup>49</sup> Mens Jesus fortsatt snakket med kvinnen, kom det en utsending fra hjemmet til Jairus og meldte til faren: "Jenta di er død. Det er ingen vits i at du bryr Mesteren lenger." <sup>50</sup> Da Jesus hørte det som hadde skjedd, sa han til Jairus: "Vær ikke redd! Bare tro, så skal hun bli bra igjen!"

<sup>51</sup> Da de kom fram til huset, lot ikke Jesus andre følge med inn enn Peter, Jakob, Johannes og

---

§ 8:47 I følge den jødiske loven var en kvinne med blødninger uverdig for Gud, og alle som rørte ved henne eller klærne hennes, ble uverdige. De måtte etterpå gå gjennom spesielle seremonier for å bli rensset. Se Tredje Mosebok 15:19-30.

faren og moren til den lille jenta. <sup>52</sup> Innenfor var det fullt av mennesker som gråt og holdt klagesang over jenta. Jesus sa: "Ikke gråt! Hun er ikke død, hun sover bare!"

<sup>53</sup> Da begynte folket å hånle mot Jesus, for de visste jo at hun var død. <sup>54</sup> Jesus tok hånden hennes og sa høyt: "Jente, stå opp!" <sup>55</sup> Straks vendte livet tilbake i henne, og hun reiste seg opp! Jesus sa at de skulle gi henne noe å spise. <sup>56</sup> Hennes foreldre ble overlykkelige, men Jesus forbød at de skulle fortelle til noen om det som hadde skjedd.

## 9

### *Jesus sender ut sine tolv disipler*

<sup>1</sup> En dag kalte Jesus sammen sine tolv disipler og ga dem makt til å drive ut alle slags onde ånder og kraft til å helbrede sykdommer. <sup>2</sup> Etterpå sendte han dem ut for å fortelle at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk, og for å helbrede syke.

<sup>3</sup> Han sa: "Ta ikke med dere noe på veien, ingen vandringsstav eller veske, ikke mat eller penger, og ingen ekstra klær. <sup>4</sup> Når dere har blitt tilbudt å overnatte hos noen, stans da til dere vil fortsette til neste by. <sup>5</sup> Dersom innbyggerne i en by ikke vil ta imot dere eller vil høre på dere, gå da bare videre og vær ikke mer bekymret for dem. Rist støvet fra byen av føttene deres som et tegn på at de selv får ta ansvaret for det de har gjort."

<sup>6</sup> Disiplene begynte å gå fra by til by og spredde det glade budskapet og helbredet syke.

### *Ryktet om Jesus gjør Herodes urolig*

<sup>7</sup> Da kong Herodes fikk høre snakk om alle miraklene som Jesus gjorde, ble han urolig og visste ikke hva han skulle tro. Noen sa at det var døperen Johannes som hadde stått opp fra de døde. <sup>8</sup> Noen mente at det var Elia\* som viste seg. Andre igjen sa at en eller annen av profetene, som før i tiden bar fram Guds budskap†, hadde stått opp igjen.

<sup>9</sup> Herodes sa: "Jeg tillot å halshugge Johannes. Tenk om denne mannen som jeg hører så mye om viser seg å være Johannes?" Og han forsøkte å få møte Jesus.

### *Jesus gir mat til mer enn 5 000 personer*

<sup>10</sup> De tolv disiplene som Jesus hadde sendt ut, kom nå tilbake fra reisen sin og rapporterte om alt de hadde gjort. Jesus, sammen med de andre, trakk seg bort til byen Betsaida. <sup>11</sup> Folket fikk greie på hvor han gikk og fulgte etter. På nytt tok han imot folket og talte til dem om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.‡ Han helbredet alle som trengte hjelp.

<sup>12</sup> Da det begynte å bli kveld, kom de tolv disiplene og sa: "Send folket av sted, slik at de

---

\* **9:8** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11.

† **9:8** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelsens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **9:11** På gresk: talte til dem om Guds rike.

kan gå til byene og gårdene her i nærheten, kjøpe seg mat og ordne et eller annet sted å sove. På dette øde stedet finnes det ingen mulighet.”

<sup>13</sup> Jesus svarte: ”Dere kan selv gi dem mat!”

”Hvordan skal det gå til?” undret de. ”Alt vi har, er fem brød og to fisker. Mener du virkelig at vi skal gå og kjøpe mat nok så det rekker til alle disse folkene?” <sup>14</sup> Det var omkring 5 000 menn, og i tillegg kom kvinner og barn. ”Bare be dem om å slå seg ned i grupper på 50 personer”, svarte Jesus. <sup>15</sup> Disiplene gjorde som han sa og lot alle sette seg.

<sup>16</sup> Så tok Jesus de fem brødene og de to fiskene, så opp mot himmelen og takket Gud for maten. Etterpå brøt han brødene og fiskene i biter og ga til disiplene for at de skulle gi videre til folket.

<sup>17</sup> Alle spiste og ble mette. Da de til slutt samlet opp det som var til overs, ble det tolv fulle kurver.

### *Peter kaller Jesus for Messias, den lovede kongen*

<sup>18</sup> En gang da Jesus hadde trukket seg tilbake for å be, og disiplene var med han, spurte han: ”Hvem sier folket at jeg er?”

<sup>19</sup> ”Noen sier at du er døperen Johannes”, svarte de, ”og noen at du er Elia<sup>§</sup>. Andre sier at du er en eller annen av profetene, de som før

---

§ 9:19 Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11.

i tiden bar fram Guds budskap\* og som nå har stått opp fra de døde.”

<sup>20</sup> Da spurte han: ”Hvem tror dere at jeg er?”

Peter svarte: ”Du er Messias, den kongen som Gud har lovet å sende.”

*Jesus forutsier for første gangen at han skal dø*

<sup>21</sup> Jesus ga da streng befaling om at de ikke skulle snakke med noen om dette. <sup>22</sup> Han forklarte: ”Jeg, Menneskesønnen†, må lide mye. Folkets ledere, øversteprestene og de skriftlærde‡ kommer til å ta avstand fra meg og passe på at jeg blir drept, men på den tredje§ dagen skal jeg stå opp fra de døde.”

<sup>23</sup> Så sa han til folket: ”Om noen vil bli disiplene mine, kan han ikke lenger tenke på seg selv, men han må følge mitt eksempel og alltid være beredt til å dø. <sup>24</sup> Ja, den som klamrer seg fast til livet, vil til sist miste det. Den som mister livet sitt for min skyld, han vil redde det. <sup>25</sup> Hva vinner et menneske om det blir gitt hele verden, dersom det samtidig mister det evige livet? <sup>26</sup> Den som skammer

---

\* **9:19** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelenes første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **9:22** ”Menneskesønnen” er et hebraisk ord for å si ”av mennesker”. Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **9:22** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelenes første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **9:22** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen.

seg over meg og over de ordene jeg sier, han skal jeg, Menneskesønnen\*, være skamfull over den dagen jeg vender tilbake i min og min Fars herlighet sammen med englene hans. <sup>27</sup> Tro meg: Noen av dere som står her i dag, kommer ikke til å dø før dere har sett Gud i hans kongelige makt.†”

### *Jesus blir forandret på fjellet*

<sup>28</sup> Omkring en uke seinere tok Jesus med seg Peter, Jakob og Johannes og gikk opp på et fjell for å be. <sup>29</sup> Mens han ba, forandret ansiktet hans seg, og klærne ble blendende hvite. <sup>30</sup> Så viste det seg to menn som sto og snakket med ham. Det var Moses og Elia.‡ <sup>31</sup> Også de strålte av et himmelsk lys, og snakket om hvordan Jesus i tråd med Guds plan ville dø i Jerusalem.

<sup>32</sup> Peter og de to andre hadde vært så trette at de sovnet mens Jesus ba. Nå våknet de og fikk se Jesus stå der omstrålet av lys sammen med de to mennene. <sup>33</sup> Da Moses og Elia gjorde seg klar til å forlate Jesus, sa Peter til Jesus: ”Mester, dette er et fantastisk sted å være på! La oss bygge tre hytter, en til deg og en til Moses og en til Elia!” Han var så forvirret at han ikke helt visste hva han sa.

---

\* **9:26** ”Menneskesønnen” er et hebraisk ord for å si ”av mennesker”. Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **9:27** På gresk: sett Guds rike. Dette viser sannsynligvis til det som Peter, Jakob og Johannes fikk være med om i de følgende versene. ‡ **9:30** Moses og Elia representerte loven og profetene, to av delene i Det gamle testamente, Bibelens første del, som forutsier at Jesus skulle dø for syndene våre.

<sup>34</sup> Mens han snakket, ble de innhyllet i en sky som senket seg over dem. De ble helt forskrekket. <sup>35</sup> Så hørte de en stemme fra skyen som sa: "Dette er min Sønn, min utvalgte<sup>§</sup>. Lytt til ham." <sup>36</sup> Da stemmen hadde stilnet, sto Jesus alene igjen.

Disiplene holdt det de hadde sett for seg selv. De fortalte det ikke til noen før langt seinere.

*Jesus helbreder en gutt som er besatt av en ond*

*Ånd*

<sup>37</sup> Neste dag, da de kom ned fra fjellet, ble de møtt av en stor folkemasse. <sup>38</sup> En mann ropte til Jesus: "Mester, hjelp sønnen min, han er mitt eneste barn. <sup>39</sup> Rett som det er blir han angrepet av en ond Ånd. Da skriker han og vrir seg i kramper så fråden står om munnen. Når anfallet endelig er over, har ånden nesten tatt knekken på ham. <sup>40</sup> Jeg ba disiplene dine om å drive ut den onde ånden, men de klarte det ikke!"

<sup>41</sup> "Dere er håpløse mennesker som ikke vil tro!" utbrøt Jesus. "Hvor lenge må jeg være blant dere og holde ut med dere? Kom hit med sønnen din." <sup>42</sup> Mens gutten var på vei til Jesus, dyttet den onde ånden ham i bakken og slet og rykket voldsomt i ham. Jesus ga befaling om at ånden skulle forlate gutten. Han helbredet ham og ga ham til faren.

<sup>43</sup> Alle som var til stede ble helt overveldet over Guds ubegrensede makt og veldige kraft.

---

§ 9:35 "Den utvalgte" betyr her "den jeg elsker". Se Matteus sin fortelling om Jesus 17:5.

*Jesus forutsier for andre gangen at han skal dø*

Mens folket fortsatt sto forundret og tenkte på alt han gjorde, sa Jesus til disiplene:

<sup>44</sup> "Lytt nøye, og husk på det jeg nå sier: Jeg, Menneskesønnen\*, skal bli forrådt og overgitt i menneskers hender." <sup>45</sup> Men disiplene forsto ikke det han snakket om. Den virkelige betydningen av det Jesus forutsa, var skjult for dem, og de våget ikke spørre hva han mente.

*Jesus forklarer hvem som er størst*

<sup>46</sup> Disiplene begynte nå å diskutere med hverandre om hvem av dem som var den største. <sup>47</sup> Jesus forsto hva som rørte seg i tankene deres. Derfor tok han et barn og stilte det ved siden av seg. <sup>48</sup> Han sa: "Den som tar imot dette barnet fordi det tilhører meg, han tar imot meg! Og den som tar imot meg, han tar imot Gud, etter som Gud har sendt meg. Den som sier at han selv er liten og ubetydelig, han er den største."

*Disiplene forbyr en mann å gjøre mirakler i Jesu navn*

<sup>49</sup> Johannes, en av disiplene, sa: "Mester, vi så en mann som drev ut onde ånder i ditt navn, men etter som han ikke var i følge med oss, forsøkte vi å stoppe ham."

<sup>50</sup> Da sa Jesus til Johannes: "La ham holde på med sitt, for den som ikke er mot dere, han er for dere."

---

\* **9:44** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

### *Motstand i Samaria*

<sup>51</sup> Tiden hadde nå kommet da Gud bestemte at Jesus skulle vende tilbake til himmelen. Jesus besluttet derfor å begynne på veien mot Jerusalem.

<sup>52</sup> En dag sendte han noen disipler i forveien for å ordne med overnatting i en samaritansk† by. <sup>53</sup> Men etter som Jesus var på vei mot Jerusalem, ville de ikke ha noe med ham å gjøre.

<sup>54</sup> Da begge disiplene, som var Jakob og Johannes, fikk greie på det som hadde skjedd, ble de opprørte og sa: "Herre, skal vi befale at ild må falle ned fra himmelen og brenne opp byen?"‡

<sup>55</sup> Jesus vendte seg om og irettesatte dem. § <sup>56</sup> Så gikk de videre til en annen by.

### *Prisen for å følge Jesus*

<sup>57</sup> Mens de gikk langs veien, sa en mann til Jesus: "Jeg vil følge deg hvor du enn går."

<sup>58</sup> Jesus svarte: "Du må forstå en ting, revene har hi og fuglene har reir, men jeg, Menneskesønnen\*, har ingen stedet der jeg kan hvile ut."

---

† **9:52** Samaria lå mellom Galilea og Judea. Innbyggerne var jøder som var oppblandet med andre folk. Det rådde fiendskap mellom dem og jødene. ‡ **9:54** En del håndskrifter legger til: slik som Elia gjorde. Se Andre Kongebok 1:10,12.

§ **9:55** En del håndskrifter legger til: Dere vet ikke hva slags Ånd dere er inspirert av. <sup>56</sup> Menneskesønnen har ikke kommet for å ødelegge menneskeliv, men for å frelse. \* **9:58** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

<sup>59</sup> Til en annen mann de møtte, sa Jesus: "Kom og bli min disippel!" Men han svarte: "La meg først få gå hjem og begrave min far."<sup>†</sup>

<sup>60</sup> Da sa Jesus: "La de som er åndelig døde<sup>‡</sup>, begrave sine døde. Din oppgave er å spre budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.<sup>§</sup>"

<sup>61</sup> En annen sa: "Ja, Herre, jeg skal komme, men la meg først få ta avskjed med dem der hjemme."

<sup>62</sup> Da sa Jesus til ham: "Den som gjør seg klar for å arbeide, men etterpå lar seg lokke bort fra arbeidet av andre, han kan ikke tjene Gud.\*"

## 10

### *Jesus sender ut 72 disipler*

<sup>1</sup> Herren Jesus valgte seg nå ut 72 disipler\*. Han sendte dem i forveien, to og to, til alle de stedene og byene som han seinere planla å besøke.

<sup>2</sup> Før de ga seg av sted, sa han: "Høsten er stor, men arbeiderne er få. Be derfor om at den som har ansvaret for å høste inn avlingen, må sende ut flere arbeidere på feltet. <sup>3</sup> Gå nå, og husk at jeg sender dere som lam inn blant ulver. <sup>4</sup> Ta ikke med dere noen penger, ingen veske og

---

<sup>†</sup> 9:59 Mannen ville sannsynligvis vente på at far hans først skulle dø. <sup>‡</sup> 9:60 Åndelig død er å være skilt fra Gud. <sup>§</sup> 9:60 På gresk: å forkynne Guds rike. \* 9:62 På gresk: han passer ikke for Guds rike. \* 10:1 I følge en del håndskrifter var det 70 disipler.

ingen ekstra sko. Ta vel vare på tiden og ikke stans underveis for å prate.

<sup>5</sup> Når dere kommer inn i et hus, så skal dere først ønske familien fred fra Gud. <sup>6</sup> Om de da fortjener å få del i Guds fred, da vil Gud gi av sin fred. Dersom de ikke fortjener det, da får dere selv beholde den freden dere ønsket dem. <sup>7</sup> Bli værende i dette hjemmet og la dem by dere på mat. Dere skal ikke nøle når noen viser dere gjestfrihet, for arbeideren er verd lønnen sin. Ikke flytt fra hus til hus.

<sup>8</sup> Når dere kommer inn i en by og folket hilser dere velkommen, skal dere takke ja når de byr dere på mat. <sup>9</sup> Helbred de syke og si til folket: 'Gud har kommet for å frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.†'

<sup>10</sup> Dersom dere kommer til en by der de ikke vil ta imot dere, da gå ut på gatene og si: <sup>11</sup> 'Dere har dømt dere selv. Til og med støvet fra gatene deres vil vi riste av føttene våre. En sak skal dere ha klart for dere, og det er at Gud har kommet for å gjøre menneskene til sitt eget folk.' "

<sup>12</sup> "Jeg forsikrer dere", fortsatte Jesus, "at til og med byen Sodoma‡ skal slippe billigere unna på dommens dag enn disse stedene som ikke vil hilse dere velkommen. <sup>13</sup> Ja, hvor fryktelig skal det ikke bli for dem som bor i Korasin og Betsaida! For dersom de miraklene som jeg har

---

† **10:9** På gresk: Guds rike har kommet nær dere. I v.11 "Guds rike er nær". ‡ **10:12** Sodoma ble tilintetgjort på grunn av innbyggernes synd. Se Første Mosebok 19:1-25.

gjort hos dere, hadde blitt gjort i Tyrus og Sidon<sup>§</sup>, da hadde menneskene der angret syndene sine og vendt om til Gud for lenge siden. <sup>14</sup> Jeg forsikrer dere at på dommens dag skal både Tyrus og Sidon få en mildere straff enn dere! <sup>15</sup> Og dere, innbyggerne i Kapernaum, tror dere at dere skal bli opphøyd til himmelen? Nei, ned til helvete skal dere bli styrtet.”

<sup>16</sup> Så sa han til disiplene: ”Den som hører på dere, han hører på meg, og den som avviser dere, han avviser meg. Men den som avviser meg, han avviser Gud, etter som Gud har sendt meg.”

### *De 72 disiplene kommer tilbake*

<sup>17</sup> Da de 72 disiplene seinere kom tilbake, kunne de med glede fortelle: ”Herre, til og med de onde åndene var lydige mot oss når vi drev dem ut i ditt navn.”

<sup>18</sup> ”Ja”, sa han til dem, ”jeg så Satan falle ned fra himmelen som en lyn! <sup>19</sup> Og jeg har gitt dere makt til å trampe på slanger og skorpioner for å knuse dem,\* og makt over alle fiendens krefter. Ikke noe skal kunne skade dere. <sup>20</sup> Men det viktigste er ikke at de onde åndene er lydige mot dere, man at navnene deres er skrevet opp i himmelen.†”

---

§ 10:13 Tyrus og Sidon var fønikiske byer ved Middelhavets kyst, nordvest om Galilea. Det finnes flere profetier i Bibelenes første del, den som vi kaller Det gamle testamente, om at de skal gå under på grunn av sin ondskap. Se for eksempel Esekiel 26-28. \* 10:19 Slanger og skorpioner var sannsynligvis et bilde på onde ånder. † 10:20 Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29, der det er snakk om ”livets bok”, et register over alle som får evig liv.

21 I samme øyeblikk ble Jesus fylt av glede gjennom Guds Hellige Ånd og sa: "Jeg takker deg Far, du som er Herre over himmelen og jorden, for at du skjuler sannheten for dem som tror seg å være så lærde og kloke, men viser den heller for dem som er som barn. Ja, Far i himmelen, slik har du selv ordnet den saken."

22 Jesus fortsatte: "Min Far i himmelen har overlatt alt til meg. Ingen vet hvem Sønnen er, med unntak av Far i himmelen, og ingen vet hvem Far i himmelen er, med unntak av Sønnen og de menneskene som Sønnen vil vise ham for."

23 Så vendte han seg spesielt mot sine tolv nærmeste disipler og sa: "Dere kan være lykkelige som har fått se og oppleve alt dette. 24 Jeg sier dere at mange profeter som bar fram Guds budskap‡, og mange konger, har ønsket å se og høre det som dere nå får være med om, men de fikk aldri oppleve det."

### *Fortellingen om den gode samaritan*

25 En dag kom en skriftlærd§ for å teste Jesus ved å stille spørsmål. Han sa: "Mester, hva skal et menneske gjøre for å få evig liv?"

26 Jesus svarte: "Hva sier Moseloven\* om dette? Hva lærer budene?"

---

‡ **10:24** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **10:25** De skriftlærde, eller lovlærerne, var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. \* **10:26** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

<sup>27</sup> Mannen svarte: " 'Du skal elske Herren, din Gud, av hele ditt hjerte, av hele din sjel, av hele din kraft og av hele din forstand', og: 'Du skal elske dine medmennesker som deg selv.' "†

<sup>28</sup> "Det er riktig!" sa Jesus. "Gjør det så skal du få leve!"

<sup>29</sup> Men mannen, som gjerne ville vise hvor nøye han var med å følge Guds vilje, spurte Jesus: "Hvem skal egentlig bli regnet som mine medmennesker?"

<sup>30</sup> Da svarte Jesus med en fortelling. Han sa: "En jøde, som var på vei fra Jerusalem til Jeriko, ble overfalt av ransmenn. De slet av han klærne, mishandlet ham og dro fra ham halvdød.

<sup>31</sup> Tilfeldigvis kom en prest forbi. Da han så mannen ligge der, gikk han bare videre uten å hjelpe. <sup>32</sup> Etter en stund kom en tempeltjener til åstedet. Han gjorde akkurat det samme som presten. Til tross for at han så mannen ligge der, gikk han bare videre uten å hjelpe.

<sup>33</sup> Da kom en samaritan‡. Han var også på reise, og da han så mannen som var mishandlet, ble han fylt av medfølelse. <sup>34</sup> Samaritanen gikk fram til den skadde, slo olje og vin over sårene og forbandt skadene. Så løftet han mannen opp på sitt esel og førte ham til en vertshus der han våket over ham hele natten. <sup>35</sup> Neste dag, da han måtte reise videre fra vertshuset, betalte han verten et beløp som tilsvarer lønn for to dager,

---

† 10:27 Se Femte Mosebok 6:5 og Tredje Mosebok 19:18.

‡ 10:33 Samaria lå mellom Galilea og Judea. Innbyggerne var jøder som var oppblandet med andre folk. Det rådde fiendskap mellom dem og jødene.

og sa: 'Vær så snill og ta hånd om mannen, og om regningen blir større enn dette, skal jeg betale resten når jeg kommer tilbake.' "

<sup>36</sup> Jesus spurte den skriftlærde: "Hvem av disse tre mener du oppførte seg som et sant medmenneske mot mannen som var blitt mishandlet?"

<sup>37</sup> "Den som viste medfølelse naturligvis", svarte den skriftlærde.

Da sa Jesus: "Nettopp! Gå av sted og gjør det samme, du også."

### *Jesus besøker Maria og Marta*

<sup>38</sup> Da Jesus og disiplene fortsatte reisen sin mot Jerusalem, kom de til en by der de ble invitert hjem til en kvinne som het Marta. <sup>39</sup> Marta hadde en søster som het Maria, og hun slo seg straks ned på gulvet og lyttet til det Herren Jesus hadde å si.

<sup>40</sup> Marta var stresset og tenkte mest på det hun skulle servere gjestene. Derfor gikk hun fram til Jesus og sa: "Herre, er det ikke urettferdig at min søster bare setter seg ned og hører mens jeg må gjøre alt arbeidet selv? Si til henne at hun skal komme og hjelpe meg."

<sup>41</sup> Men Herren sa til henne: "Kjære Marta, du har så mange og store bekymringer for alt mulig! <sup>42</sup> Men egentlig finnes det bare en sak som virkelig er viktig, og Maria har oppdaget hva dette gjelder. Den delen har jeg ikke tenkt å ta fra henne."

# 11

## *Jesus underviser disiplene om bønn*

<sup>1</sup> En gang stanset Jesus på et sted for å be. Da han var ferdig, kom en av disiplene til ham og sa: "Herre, lær oss å be, slik som døperen Johannes lærte disiplene sine å be."

<sup>2</sup> Da sa Jesus: "Slik kan dere formulere bønnen:

Far i himmelen!

La ditt navn holdes hellig.

La ditt rike komme.

La din vilje skje på jorden

Som i himmelen.

<sup>3</sup> Gi oss hver dag  
vårt daglige brød.

<sup>4</sup> Tilgi oss våre synder,  
for også vi tilgir hver den  
som har syndet mot oss.  
Og led oss ikke inn i fristelse."

<sup>5-6</sup> Så fortsatte Jesus med å undervise om bønn ved å fortelle forskjellige bilder. Han sa: "Tenk deg at du går til en venn midt på natten og banker på hos ham og sier: 'Kan du låne meg tre brød. En av vennene mine har nettopp kommet på besøk, og jeg har ikke noe å by ham.' <sup>7</sup> Kanskje vennen da svarer inne fra huset: 'Ikke forstyrr meg! Døren er allerede låst, og vi har gått og lagt oss. Barna kan våkne om jeg står opp. Jeg kan ikke hjelpe deg denne gangen.' <sup>8</sup> Men om du likevel fortsetter å banke, så forsikrer jeg deg at han kommer til å stå opp og gi deg alt du trenger. Kanskje gjør han det

ikke fordi du er vennen hans, men heller fordi han skal slippe å skjemme seg ut\*. <sup>9</sup> Det er det samme med bønner: Be, så skal dere få. Let, så skal dere finne. Bank på, og døren skal bli åpnet. <sup>10</sup> For alle som ber, de får, og alle som leter, de finner. Og for hver den som banker på, skal døren bli åpnet.

<sup>11-12</sup> Du som er far, du gir vil ikke barnet ditt en orm når det ber om en fisk, eller en skorpion når det ber om et egg? Naturligvis ikke! <sup>13</sup> Dersom nå dere som er onde og hardhjertet, har forstand til å gi gode gaver til barna deres, skulle da ikke deres Far i himmelen gi sin Hellige Ånd til dem som ber ham om det?"

*Jesus blir beskyldt for å være i kompaniskap med djevelen*

<sup>14</sup> En annen gang satte Jesus fri en mann fra en ond Ånd som hadde gjort ham stum. Da den onde ånden for ut, begynte mannen å snakke. Folk ble helt forundret. <sup>15</sup> Noen sa: "Han driver ut de onde åndene ved hjelp av Satan†, som er de onde åndene sin øverste leder!" <sup>16</sup> Andre forlangte at han skulle gi dem et tegn fra Gud som bevis på at hans virksomhet ble drevet i Guds kraft.

<sup>17</sup> Jesus forsto hva de var ute etter, og sa derfor: "Dere vet jo at et rike der innbyggerne kommer i innbyrdes strid med hverandre snart vil gå

---

\* **11:8** Gresken kan bety: "for å unngå skam" eller "på grunn av, din langvarige utholdenhet". † **11:15** I den gresk grunnteksten: "Beelsebul", et hebraisk navn på en avgud som har blitt et synonym til Satan. Også i v.18 og 19.

under og bli lagt øde. <sup>18</sup> Om det nå skulle være slik som dere sier, at Satan gir meg kraft til å drive ut de onde åndene, da kjemper han jo mot seg selv. Hvordan skal han da kunne fortsette å styre riktet sitt? <sup>19</sup> Dersom jeg driver ut de onde åndene ved hjelp av Satan, hvilken kraft er det da deres egne tilhengere bruker når de driver ut åndene? Kanskje de heller skal svare på disse anklagene? <sup>20</sup> Dersom det er med Guds kraft jeg driver ut de onde åndene, da har jo Gud begynt å regjere blant dere.† <sup>21</sup> På denne måten er det: Satan er som en sterk mann som vokter huset sitt med våpen. Da kan ingen stjele noe fra ham. <sup>22</sup> Det er først når en som er sterkere dukker opp og beseirer ham som vokter huset og tar våpene fra ham, at noen kan røve eiendelene hans. <sup>23</sup> Den som ikke er med meg, er imot meg, og den som ikke hjelper meg i mitt arbeid, han motarbeider meg.”

<sup>24</sup> Så forklarte Jesus: ”Når en ond Ånd blir drevet ut av et menneske, da flakker den urolig omkring i ørkenen og leter etter et nytt offer. Finner den ingen, sier den: ‘Jeg vender heller tilbake til det mennesket jeg kom fra.’ <sup>25</sup> Og når den gjør det, finner ånden et hjerte som er rent og velstelt. <sup>26</sup> Da leter den opp sju ånder til som er enda verre enn den selv. Sammen tar de kontrollen over mennesket, og det får det langt verre enn det hadde før.”

<sup>27</sup> Mens han talte, ropte en kvinne i folke-massen: ”Lykkelig er den kvinnen som har født

---

† 11:20 På gresk: da har jo Guds rike kommet til dere.

og ammet deg.”

<sup>28</sup> Han svarte: ”Si i stedet: Lykkelige er de som får høre Guds budskap og som tar være på det.”

*Jesus advarer de troløse*

<sup>29</sup> Fra alle kanter presset nå folket seg på, og Jesus talte til dem og sa: ”Denne slekten er en ond slekt som ikke vil tro. De krever tegn. Det eneste tegnet som de skal få, er det som skjedde med Jona. § <sup>30</sup> Det Jona fikk være med på, beviste for innbyggerne i Ninive at Gud hadde sendt ham. På samme måten skal det som jeg, Menneskesønnen\*, må gå gjennom, bevise for denne slekten at Gud har sendt meg.

<sup>31</sup> Dronningen† fra landet i sør skal på dommens dag stige fram som vitne mot denne slekten og dømme den, for hun kom fra et fjernt land for å lytte til visdommen Salomo hadde. Men her finnes en som er større enn Salomo, og dere nekter å tro på ham. <sup>32</sup> Også innbyggerne i Ninive skal på dommens dag stå opp fra de døde sammen med dere og dømme dere, for de ga opp sitt onde liv og vendte seg til Gud da de hørte Jona preke Guds budskap. Men her finnes en som er større enn Jona, og dere nekter å tro på ham.

---

§ **11:29** Jona lå i fisken i tre døgn. Like lenge skulle Jesus ligge i graven. Se Matteus sin fortelling om Jesus 12:39-40. Se også Jonas bok i Bibelsens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. \* **11:30** ”Menneskesønnen” er et hebraisk ord for å si ”av mennesker”. Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **11:31** Dronningen av Saba, nåværende Jemen. Se Første Kongebok 10:1.

*Slipp inn lyset*

<sup>33</sup> Når dere tenner en lampe, skjuler dere den ikke i et hjørne av rommet eller dekker over den. Dere setter den slik at alle som kommer inn, kan se lyset. <sup>34</sup> Ditt øye er kroppens lampe. Dersom øye ditt er friskt, slipper det inn lyset. Men dersom øye ditt er ødelagt, stenger det lyset ute, slik at det blir mørkt i ditt indre. <sup>35</sup> Se derfor til at det lyset som du tror du har, i virkeligheten ikke er mørke. <sup>36</sup> Dersom alt i deg er lys og ingen del ligger i mørke, da vil ditt indre bade i lys som når en lampe lar stråleglansen flomme.”<sup>‡</sup>

*Jesus anklager de religiøse lederne*

<sup>37-38</sup> Mens Jesus holdt på å tale til folket, passet en av fariseerne § på å be ham hjem til måltid, og Jesus fulgte med. Da han kom inn, slo han seg ned ved bordet uten først å vaske seg slik den jødiske skikken krever. Dette forskrekket fariseeren.

<sup>39</sup> Da vendte Herren Jesus seg til ham og sa: ”På utsiden er dere fariseere like blankpusset som beger og fat som dere vasker så nøye før dere drikker og spiser av dem. Men innvendig er dere fulle av griskhet og ondskap. <sup>40</sup> Forstår dere ikke at Gud har skapt både utsiden og innsiden? <sup>41</sup> Nei, ta det som er i begrene deres og på fatene

---

<sup>‡</sup> **11:36** Dette er et bilde som Jesus bruker for å vise at hans tilhørere må slippe inn lyset, det vil si sannheten om det han nettopp talte om, i dette tilfellet gjaldt det at han var sendt av Gud. § **11:37-38** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter.

og gi det til de fattige, så vil også det indre hos dere bli rent for Gud.

<sup>42</sup> Ulykken vil ramme dere fariseere! Dere gir Gud en tiendedel\* av den minste lille krydderplante, som mynte og karve og av alle grønsaker, men bryr dere ikke om å elske Gud og være rettferdige mot andre. Visst skal dere gi Gud en tiendedel av alt, men glem ikke det som er det aller viktigste.

<sup>43</sup> Ulykken vil ramme dere fariseere, som elsker å sitte på de fremste plassene under gudstjenestene og bli hilst med respekt på torget!

<sup>44</sup> Ulykken vil ramme dere, for dere er som gjengrodde graver som folk tramper på uten å legge merke til noe.† Uten å vite om det kommer mennesker i kontakt med ondskapen deres.”

<sup>45</sup> ”Mester”, sa en mann i forsamlingen, en av de skriftlærde‡, ”når du taler på denne måten, krenker du også oss.”

<sup>46</sup> ”Ja, ulykken vil ramme dere skriftlærde også”, sa Jesus, ”for dere stiller umulige krav

---

\* **11:42** I følge Moseloven skulle de gi en tiendedel av sin avling til Gud, se Tredje Mosebok 27:30 og Femte Mosebok 14:22-29. Fariseerne fulgte denne loven, men var så overdrevet lovlydige at de for øvrig la til en masse som loven ikke forlangte. Det Jesus kritiserte dem for, var ikke deres overdrevne vilje til være lydige mot loven, men mer det faktum at de slett ikke forsto lovens egentlige hensikt. † **11:44** En jøde som kom i kontakt med en død, ble uverdig for Gud og måtte etterpå gå gjennom spesielle seremonier for å bli rensset. Se Fjerde Mosebok 19:16-19. ‡ **11:45** De skriftlærde, eller lovlærerne, var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelenes første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

til folket, men gjør ikke noe for å hjelpe dem til å oppfylle det dere krever. <sup>47</sup> Ulykken vil ramme dere som reiser gravmonumenter over de profetene som bar fram Guds budskap, § og som forfedrene deres myrdet! <sup>48</sup> Dere identifiserer dere med forfedrene og synes de gjorde rett, og dere ville selv ha gjort det samme. De drepte profetene, og dere bygger gravmonumenter over dem.

<sup>49</sup> Derfor har Gud i sin visdom sagt: 'Jeg skal sende profeter som bærer fram budskapet mitt, og andre som er disiplene mine. Noen vil de drepe, og andre vil de forfølge.' <sup>50</sup> Derfor skal også denne slekten stå til rette for drapene på alle de profetene som er drept siden verdens skapelse, <sup>51</sup> helt fra Abel til Sakarja, han som ble myrdet mellom alteret og templet.\* Ja, jeg sier dere at denne slekten som ikke vil tro, skal bli stilt til rette for alt sammen.

<sup>52</sup> Ulykken vil ramme dere skriftlærde, som på grunn av undervisningen dere driver, stenger folket ute fra sannheten om Gud. Dere har ikke selv forstått den sannheten som kan frelse dere, og dere hindrer andre i å lære den å kjenne."

<sup>53</sup> Fariseerne og de skriftlærde ble rasende, og da han gikk derfra, begynte de å overøse ham med spissfindige spørsmål. <sup>54</sup> Hensikten var å få han til å si noe som de kunne arrestere ham for.

---

§ 11:47 Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelsens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. \* 11:51 Se Første Mosebok 4:8 og Andre Krønikebok 24:20-21.

# 12

## *Jesus advarer mot falsk lydighet mot Gud*

<sup>1</sup> I mens hadde folk samlet seg i tusentall, slik at de holdt på å trampe hverandre ned. Jesus vendte seg først til disiplene og advarte dem: "Ta dere i vare for læren til fariseerne\*, den som sprer om seg som gjæren i en deig. De er falske mennesker som bare later som om de er lydige mot Gud. <sup>2</sup> En dag skal sannheten komme fram. Da skal det som er skjult, bli kjent for alle. <sup>3</sup> Det som er blitt planlagt i det skjulte, skal komme fram i lyse dagen. Det som er hvisket i ørene til noen, skal bli ropt ut fra taket på husene!

<sup>4</sup> Til dere som er vennene mine, sier jeg: Vær ikke redd for dem som vil drepe dere, men som etterpå ikke kan gjøre mer skade. <sup>5</sup> Jeg forsikrer dere at det finnes bare en som har en slik makt at vi alle bør frykte ham, og det er Gud. Han har makt både til å drepe og etterpå kan han kaste i helvete.

<sup>6</sup> Men ikke en eneste spurv, hvor lite den enn er verdt, er glemt av Gud. <sup>7</sup> På hver av dere er til og med hårstråene tellt. Dere skal altså ikke bekymre dere! Dere er mer verdt for Gud enn alle spurvene i hele verden.

<sup>8</sup> Jeg forsikrer dere, om noen åpent bekjenner at han tilhører meg, Menneskesønnen†, da skal jeg for Guds engler bekjenne at han tilhører

---

\* **12:1** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **12:8** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

meg. <sup>9</sup> Men den som åpent fornekter meg, han vil selv bli forneklet for Guds engler. <sup>10</sup> Det er slik at mennesker som sier noe imot meg, Menneskesønnen, kan få tilgivelse, men den som spotter‡ Guds Hellige Ånd, kommer aldri til å bli tilgitt.

<sup>11</sup> Når de trekker dere for domstolene i synagogene§, og dere blir forhørt av makthavere og dommerne, da skal dere ikke være bekymret for hvordan dere skal forsvare dere eller for hva dere skal si. <sup>12</sup> Guds Hellige Ånd vil i samme øyeblikk la dere få vite nøyaktig hva dere skal si.”

### *Bildet om den rike bonden*

<sup>13</sup> Da ropte noen i folkemassen: ”Mester, si til min bror at han skal dele arven fra vår far med meg.”

<sup>14</sup> Men Jesus svarte: ”Min venn, hvem har satt meg til dommer, slik at jeg skal avgjøre tvister mellom dere?”

<sup>15</sup> Så sa han til alle: ”Ta dere i være for pengebegjæret! Om et menneske har aldri så mye penger, vil det aldri kunne kjøpe seg det evige livet.”

<sup>16</sup> For å understreke hva han mente, fortalte han et bilde. Han sa: ”En rik bonde hadde fått en kjempeavling. <sup>17</sup> Lagrene var så overfylte at det ikke gikk å få inn mer, og han gikk derfor og

---

‡ **12:10** Å spotte er å håne og snakke dårlig om noe hellig.

§ **12:11** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. I samme bygg kunne det også finnes en lokal domstol, som hadde rett til å dømme i enklere tilfeller og dele ut straff ved pisking.

spekulerte på hva han skulle gjøre. <sup>18</sup> Til slutt sa han: 'Nå vet jeg det, jeg river ned de gamle lagrene og bygger nytt og større. Da får jeg plass både til avlingen og alt det andre jeg eier. <sup>19</sup> Så kan jeg slå meg til ro og si til meg selv: Du har samlet så mye at det rekker i mange år. Nå kan du koble av! Spis, drikk og vær glad!'

<sup>20</sup> Men Gud sa til mannen: 'Din dåre, allerede i natt skal du dø! Hvem skal da få alt det du har spart deg opp?'

<sup>21</sup> Slik går det for den som samler seg rikdom på jorden, men er fattig i Guds øyne."

### *Om å bekymre seg*

<sup>22</sup> Jesus vendte seg igjen til disiplene og sa: "Derfor sier jeg dere: Bekymre dere ikke for hvordan dere skal klare livet, hvordan dere skal få mat å spise og klær å ha på dere. <sup>23</sup> Det finnes viktigere saker i livet enn mat og klær. <sup>24</sup> Se på ravnene! De bekymrer seg ikke for hva de skal spise. De verken sår, høster, eller skaffer seg forrådsammer og lagerplass, men Gud gir dem likevel mat. Er ikke dere mye mer verd for han enn det fuglene er? <sup>25</sup> Hva tjener det til å bekymre seg? Kan det forlenge livet med en eneste time? Naturligvis ikke! <sup>26</sup> Dersom dere nå ikke en gang kan klare å gjøre så lite med antall levedager, hvorfor bekymrer dere da for alt det andre?

<sup>27</sup> Se på liljene hvordan de vokser. De arbeider ikke og skaper ingen klær. Likevel forsikrer jeg dere at ikke en gang kong Salomo i all sin prakt var så vakkert kledd som de. <sup>28</sup> Dersom nå Gud

gir så vidunderlige klær til gresset, som står i dag på marken og i morgen blir kastet på bålet, skulle han ikke da ordne med klær til dere? Stoler dere fortsatt så lite på Gud? <sup>29</sup> Ikke driv å gruble på hva dere skal spise og drikke. Ikke vær bekymret for slikt. <sup>30</sup> Gjør ikke som folk i verden som ikke kjenner Gud. De jager etter alt dette og bekymrer seg hele tiden. Deres Far i himmelen vet allerede hva dere trenger. <sup>31</sup> Han vil gi dere alt dette med glede, dersom dere først og fremst ser til at han får regjere blant dere.\* <sup>32</sup> Vær altså ikke redde for framtiden, dere som er min lille flokk av disipler. Deres Far i himmelen har besluttet at dere skal få være hans eget folk.† <sup>33</sup> Selg det dere eier og gi til de fattige. Dere samler dere da en skatt i himmelen, i en lommebok som aldri blir slitt ut. Der er skatten sikkert oppbevart. Ingen kan stjele den og den beholder alltid sin verdi. <sup>34</sup> Dersom skatten deres finnes i himmelen, vil også hjertet og tankene deres være der.

### *Vær beredt*

<sup>35</sup> Vær alltid beredt og klar til å tjene. <sup>36</sup> Vær som tjenere som venter på at herren deres skal komme hjem fra en bryllupsfest. De holder seg våkne og beredt slik at de raskt kan åpne døren for sin herre når han banker på. <sup>37</sup> En ekstra belønning venter dem som er beredt når herren kommer. Ja, jeg forsikrer dere at han vil selv gjøre seg klar til å tjene, og han vil la dem som er beredt, få slå seg ned ved bordet for å spise

---

\* **12:31** På gresk: søker hans rike. † **12:32** På gresk: å gi dere riket.

mens han selv serverer dem. <sup>38</sup> Kanskje kommer han ikke før ved midnatt eller til og med like før morgendemringen. Men en ekstra belønning venter dem som er beredt.

<sup>39</sup> La meg ta et annet eksempel: Dersom huseieren visste når tyven tenkte å forsøke seg på innbrudd, da ville han selvfølgelig hindre ham i å bryte seg inn. <sup>40</sup> Vær også dere beredt, for jeg, Menneskesønnen<sup>‡</sup>, kommer tilbake når dere minst av alt venter det.”

<sup>41</sup> Peter spurte: ”Herre, snakker du nå bare til oss, eller gjelder dette også for alle?”

<sup>42</sup> Jesus svarte med et bilde og sa: ”Jeg snakker til hver og en som er lik en klok og pålitelig tjener, og som av herren sin har fått i oppgave å passe på at de andre tjenerne får mat slik de skal ha. <sup>43</sup> Lykkelig er den tjeneren om herren kommer hjem og får se at han gjør det han skal. <sup>44</sup> Jeg lover dere at en slik trofast tjener vil få ansvaret for alt herren eier. <sup>45</sup> Men om tjeneren sier til seg selv: ’Min herre kommer sikkert ikke på en stund ennå’, og så begynner å mishandle de andre tjenerne, og selv lever han livets glade dager og drikker seg full. <sup>46</sup> En dag da han slett ikke venter det, kommer herren hans helt plutselig. Da vil herren hans henrette ham, og la ham dele straff med dem som nekter å være lydige mot Gud. §

---

<sup>‡</sup> **12:40** ”Menneskesønnen” er et hebraisk ord for å si ”av mennesker”. Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **12:46** Jesus taler om helvete.

<sup>47</sup> Den tjeneren som kjenner sin herres vilje og likevel ikke følger den eller bryr seg om det herren har gitt befaling om, han skal få strengere straff. <sup>48</sup> Men den som ikke er klar over at han handler galt, han vil få en mildere straff. Jo større oppgave en tjener har fått, desto mer kommer det til å bli krevd av ham, etter som ansvaret hans er større.

### *Strid, ikke fred*

<sup>49</sup> Jeg har kommet for å tenne en ild på jorden, og jeg ønsker at min oppgave var slutført. <sup>50</sup> Men mye lidelse venter meg, og jeg er sterkt plaget før alt er over.

<sup>51</sup> Tror dere at jeg har kommet for å skape fred på jorden? Nei, heller snarere strid og splittelse! <sup>52</sup> Dersom fem personer bor i et hjem, vil de i fortsettelsen komme til å leve i strid. Tre kommer til å ta parti for meg og to imot meg, eller kanskje tvert om. <sup>53</sup> Far og sønn, mor og datter, svigermor og svigerdatter vil alle være imot hverandre.”

### *Å tyde tiden vi lever i*

<sup>54</sup> Så vendte Jesus seg mot folket og sa: ”Når dere ser skyene tørne seg opp i vest, sier dere: ’Nå blir det regn.’ Og slik blir det.

<sup>55</sup> Når det blåser vind fra sør, sier dere: ’I dag blir det fryktelig varmt!’ Og slik blir det. <sup>56</sup> Dere er falske mennesker som bare later som om dere er lydlige mot Gud! Dere har så lett for å tyde de tegnene dere ser på himmelen og i naturen, men de tingene som utspiller seg rett for øynene på dere, kan dere ikke forstå.

*Gjør opp med Gud før det er for seint*

<sup>57</sup> Hvorfor avgjør dere ikke selv hva som er rett? <sup>58</sup> Om noen anklager deg for ikke å ha betalt tilbake en gjeld, og du er på veien med din motpart til domstolen, da forsøk å bli enig med ham før dere er nådd fram. Ellers vil han kanskje dra deg for dommeren, som etterpå lar sin betjent ta hånd om deg og sette deg i fengsel. <sup>59</sup> Jeg forsikrer deg at du må bli der til du har betalt alt det du er skyldig.”

**13***Vend om til Gud*

<sup>1</sup> Samtidig kom noen og fortalte til Jesus at landshøvdingen Pilatus hadde drept flere jøder fra Galilea mens de ofret i templet i Jerusalem.

<sup>2</sup> Jesus spurte: ”Tror dere at disse var større syndere enn andre folk i Galilea? Var det derfor de måtte lide? <sup>3</sup> Nei! Men jeg forsikrer dere at dersom dere ikke slutter å synde og vender om til Gud, vil også dere miste livet\*.

<sup>4</sup> Og hvordan var det med de 18 ofrene som døde da tårnet i Siloa raste ned over dem? Var de større syndere enn alle andre i Jerusalem?

<sup>5</sup> Nei! Men jeg forsikrer dere at dersom dere ikke slutter å synde og vender om til Gud, vil også dere miste livet.”

<sup>6</sup> Så fortalte Jesus et bilde for å illustrere det han hadde sagt: ”En mann plantet et fikentre i hagen sin. Med jevne mellomrom kom han for å se om det var noe frukt på treet, men han ble

---

\* **13:3** Jesus taler om det evige livet.

alltid like skuffet. <sup>7</sup> Til sist ba han gartneren sin om å hugge det ned. 'Jeg har ventet i tre år, og det har ennå ikke blitt en eneste fiken på det!' sa han. 'Det er bedre at jeg planter andre trær i stedet.' <sup>8</sup> Men gartneren ba: 'Herre, gi det en sjanse til. La det stå dette året også, så skal jeg stille det og gi det skikkelig med gjødsel. <sup>9</sup> Kanskje blir det fiken på det neste år. Om ikke, så hugger jeg det ned.' "

### *Jesus helbreder en kvinne på hviledagen*

<sup>10</sup> En hviledag<sup>†</sup> da Jesus underviste i synagogen<sup>‡</sup>, <sup>11</sup> var det en kvinne der som var handikappet på grunn av en ond Ånd. Hun hadde gått med krum rygg i 18 år og kunne ikke rette seg opp.

<sup>12</sup> Da Jesus fikk se henne, kalte han på henne og sa: "Kvinne, du er fri fra din sykdom!" <sup>13</sup> Så la han hendene på henne, og straks rettet hun opp ryggen og begynte å hylle Gud.

<sup>14</sup> Men lederen for synagogen ble sint over at Jesus helbredet henne på hviledagen. "Det finnes seks dager i uken da alle kan arbeide", sa han til folket. "Dere kan komme og bli helbredet på hverdagene, men ikke på hviledagen!"

<sup>15</sup> Da svarte Jesus: "Nå er dere falske og bare later som om dere er lydige mot Gud! Finnes

---

<sup>†</sup> **13:10** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. <sup>‡</sup> **13:10** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester.

det en eneste av dere som ikke arbeider på hviledagen? Dere løser jo oksene og eslene deres fra krybben og leier dem ut så de får vann?  
<sup>16</sup> Men her har vi en jødisk kvinne som Satan har holdt bundet i 18 år, og så vil dere hindre henne fra å bli løst fra sin pine bare fordi det er hviledag!”

<sup>17</sup> Det fikk fiendene hans til å gå skamfull bort, men folket gledet seg over de store miraklene som han gjorde.

### *Bildene om sennepsfrøet og gjæren*

<sup>18</sup> Jesus sa: ”Hvordan er det når Gud regjerer? Hvordan skal jeg beskrive det? <sup>19</sup> Jo, det er som når en mann sår et lite sennepsfrø i hagen sin. Det vokser og blir til et tre, og fuglene bygger reir mellom grenene. <sup>20-21</sup> Der Gud regjerer, blir det også som når en kvinne blander gjær i deigen sin når hun baker. Hun tar bare litt gjær og blander det inn i en stor mengde mel og elter det sammen. Så påvirker gjæren hele den store deigen.”

### *Den trange porten*

<sup>22</sup> På vei mot Jerusalem gikk Jesus innom flere bygder og byer og underviste. <sup>23</sup> Noen spurte ham: ”Herre, er det bare noen få som blir frelst?”

Jesus sa til folket: <sup>24</sup> ”Den som vil bli frelst, må gå inn gjennom den trange porten. Gjør alt dere kan for å komme inn gjennom den. Sannheten er at mange skal forsøke, men ikke lykkes. <sup>25</sup> Når

---

§ 13:18 På gresk: Hva er Guds rike likt?

husets herre har reist seg og låst porten, er det for seint. Dersom dere da står utenfor og banker og roper: 'Herre, åpne for oss!' da skal han svare: 'Jeg kjenner dere ikke.'

<sup>26</sup> Kanskje sier dere da: 'Men vi har jo spist og drukket sammen med deg. Og du gikk rundt på våre gater og underviste!'

<sup>27</sup> Men han skal svare: 'Har jeg ikke allerede sagt at jeg ikke kjenner dere eller vet hvor dere kommer fra! Forsvinn herfra, dere som er onde mennesker!'

<sup>28</sup> Ja, dere skal gråte av angst og fortvilelse når dere blir stengt ute fra Guds nye verden\*, og ser Abraham, Isak og Jakob innenfor sammen med alle profetene som bar fram Guds budskap†.

<sup>29</sup> Folkene fra alle jordens land skal komme og være med på festen i Guds nye verden‡. <sup>30</sup> Da skal de som i dag har lav status, være blant de fremste, mens andre som i dag blir regnet å være betydningsfulle, må holde seg i bakgrunnen."

### *Jesus sørger over Jerusalem*

<sup>31</sup> Nå kom noen fariseere§ til ham og sa: "Røm straks bort herfra, for Herodes har planer om å drepe deg!"

<sup>32</sup> Jesus svarte: "Hils til den reven og si at jeg driver ut onde ånder og helbreder syke i dag og i morgen, og at jeg på den tredje dagen når målet

---

\* **13:28** På gresk: Guds rike. † **13:28** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelen's første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **13:29** På gresk: Guds rike. § **13:31** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene.

mitt. <sup>33</sup> Ja, i dag, i morgen og i overmorgen skal jeg fortsette min reise, for en profet som bærer fram Guds budskap, kan ikke bli drept noe annet sted enn i Jerusalem.

<sup>34</sup> Åh, dere innbyggere i Jerusalem, som dreper profetene og steiner andre som Gud sender til dere med budskapet sitt.\* Hvor ofte har jeg ikke ønsket å samle dere på samme måte som når en høne samler kyllingene sine under vingene, men dere lot meg ikke gjøre det. <sup>35</sup> Nå får dere selv ta hånd om templet deres. Ja, jeg sier at dere vil ikke få se meg igjen før dere sier: 'Vi ærer deg som er sendt av Herren.†' "

## 14

### *Jesus helbreder en mann på hviledagen*

<sup>1</sup> En hviledag\* var Jesus bedt hjem på mat til en fariseer† som var medlem i Det jødiske rådet‡. De fulgte nøye med ham. <sup>2</sup> Det var nemlig en

---

\* **13:34** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **13:35** På gresk: "Velsignet er han som kommer i Herrens navn."

Se Salmenes bok 118:26. \* **14:1** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. † **14:1** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **14:1** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål.

mann der som led av alvorlig hevelse i kroppen. Plutselig stilte mannen seg foran Jesus. <sup>3</sup> Jesus vendte seg da til fariseerne og de skriftlærde<sup>§</sup> og spurte: "Tillater Moseloven\* å helbrede noen på hviledagen?"

<sup>4</sup> Men de nektet å svare. Da rørte Jesus ved den syke mannen og helbredet ham og lot ham gå.

<sup>5</sup> Så sa han: "Hva gjør dere selv på hviledagen? Dersom noen av dere har et barn eller kanskje en okse som ramler i en brønn, drar dere ikke da straks opp den som falt i brønnen? Ja, selv om det skulle være på en hviledag!"

<sup>6</sup> Dette kunne de ikke svare noe på.

*Strev ikke etter de fremste plassene*

<sup>7</sup> Da Jesus så at gjestene forsøkte å sikre seg plassene nærmest vertskapet mens de tok plass ved bordet, ga han dette rådet: <sup>8</sup> "Dersom du blir invitert til bryllup, bør du ikke streve etter å få de fremste plassene. Det kan jo komme noen som er mer ansett enn du, <sup>9</sup> og da vil verten si: 'Kan du være så snill og overlate plassen din til denne gjesten.' Da må du sjenert lete opp en plass lengst nede ved festbordet.

<sup>10</sup> Gjør i stedet slik som dette. Velg en plass lengst nede. Når da verten kommer og ser deg,

---

§ 14:3 De skriftlærde, eller lovlærerne, var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

\* 14:3 Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

vil han kanskje si: 'Min venn, det finnes en bedre plass her framme til deg!' Da kommer du til å bli æret i alle gjestenes påsyn. <sup>11</sup> For den som opphøyer seg selv, vil bli ydmyket. Den som derimot ydmyker seg selv, vil bli opphøyd." <sup>12</sup> Så vendte Jesus seg til fariseeren som hadde invitert ham, og sa: "Når du innbyr til fest, skal du ikke bare be vennene dine eller søsken eller slektninger eller rike naboer, for da blir din eneste belønning at de inviterer deg tilbake. <sup>13</sup> Nei, invitere i stedet dem som er fattige og handikappet, lamme og blinde. <sup>14</sup> Etter som de ikke kan invitere deg tilbake, vil Gud lønne deg for det du gjorde, den dagen han vekker opp de døde og belønner dem som fulgte hans vilje."

### *Fortellingen om den store festen*

<sup>15</sup> En mann som satt ved bordet og hørte dette, sa: "Lykkelig er den som får komme til festen i Guds nye verden†."

<sup>16</sup> Jesus svarte med en fortelling. Han sa: "En mann ordnet en stor fest og innbød mange gjester. <sup>17</sup> Da tiden for festen var inne, sendte han av sted tjenerne sine til dem som var innbudt, for å si: 'Alt er klart, velkommen til festen.' <sup>18</sup> Men alle kom med unnskyldninger. En sa: 'Jeg har nettopp kjøpt en gård og må gå for å inispisere den. Tilgi at jeg ikke kan komme!' <sup>19</sup> En annen sa: 'Det går dessverre ikke. Jeg har nettopp kjøpt fem par okser og vil gjerne se hva de duger til.' <sup>20</sup> En tredje ba om unnskyldning og

---

† 14:15 På gresk: i Guds rike.

sa: 'Jeg har nettopp giftet meg. Du forstår sikkert at jeg ikke kan komme.'

<sup>21</sup> Da tjenerne etter en stund kom tilbake og fortalte det de hadde sagt, ble herren hans sint og ga befaling om at han straks skulle gå ut på alle gatene og smugene i hele byen og hente dem som var fattige og handikappet, blinde og lamme.

<sup>22</sup> Tjenerne kom tilbake og sa: 'Herre, vi har gjort som du ga befaling om, men fortsatt finnes det plasser igjen.'

<sup>23</sup> Da sa mannen til tjenerne sine: 'Gå ut over alt på veiene og stiene der dere oppfordrer alle til å komme, slik at huset mitt kan bli fullt. <sup>24</sup> Jeg sier er at ingen av dem som jeg første gangen innbød, skal få være med på festen.' "

### *Prisen for å være disippel av Jesus*

<sup>25</sup> Jesus var omgitt av et stort antall mennesker, og han vendte seg mot dem og sa: <sup>26</sup> "Den som kommer til meg, må elske meg mer enn noen andre, mer enn foreldre, kone eller mann, barn og søsken, ja, til og med mer enn selve livet, ellers kan han ikke være disippelen min.† <sup>27</sup> Den som ikke følger mitt eksempel og er beredt til å dø, kan ikke være disippelen min.

<sup>28</sup> Dere må kalkulere hva det koster. La meg forklare dette med et bilde: Om noen av dere vil bygge et tårn, vil han ikke da først sette seg ned og regne ut om han har nok penger til å fullføre bygget? <sup>29</sup> Jo, selvfølgelig, ellers vil han kanskje ikke komme lenger enn til grunnmuren, og da

---

† **14:26** Redsel for, eller hensyn til, familien må ikke hindre oss i å følge Jesus.

blir han ledd ut av alle. <sup>30</sup> 'Se på denne mannen', vil folk si med et hånflir: 'Han begynte å bygge, men pengene tok slutt før han var ferdig!'

<sup>31</sup> Tenk også på dette bilde: En konge planla å dra ut i krig mot en annen konge. Setter han seg ikke først ned og overveier om hæren hans på 10 000 mann er sterk nok til å beseire den fienden som kommer imot ham med 20 000 mann? <sup>32</sup> Viser det seg å være umulig, sender han i stedet ut forhandlere for å be om fred, mens fiendens hær fortsatt er langt unna.

<sup>33</sup> Ingen kan altså bli disiplene mine, dersom de ikke er beredt til å gi opp alt de eier, for min skyld. <sup>34</sup> Den som er beredt til å følge meg, samme hva det enn vil koste, han blir som saltet som bevarer verden fra forråtnelse. Men til hvilken nytte er salt dersom det mister sin kraft?§ Kan da noen få det til å bli salt igjen? <sup>35</sup> Nei, det duger ikke verken til forbedring av jorden eller til å bli kastet på gjødselhaugen. Det må fjernes helt. Lytt nøye og forsøk å forstå!"

## 15

### *Bildet om sauene som gikk seg vill*

<sup>1</sup> Tollere\* og andre syndere som var beryktet, kom ofte for å høre på når Jesus talte. <sup>2</sup> Dette

---

§ 14:34 Om saltet blir blandet eller reagerer med andre stoffer, mister det sin evne til å konservere og hindre forråtnelse.

\* 15:1 Tollerne var jøder som arbeide med å kreve inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle.

irriterte fariseerne† og de skriftlærde‡ som kritiserte Jesus for at han hadde omgang med så tvilsomme mennesker. Ja, han til og med spiste sammen med dem. <sup>3</sup> Da forklarte Jesus sine motiver ved å fortelle et bilde. Han sa: <sup>4</sup> "Om noen av dere har 100 sauer og plutselig oppdager at han mangler en av dem, vil han ikke da forlate de 99 andre i ødemarken og lete etter den som er forsvunnet til han finner den? <sup>5</sup> Jo, og når han finner den, blir han glad og bærer sauen hjem på skuldrene sine. <sup>6</sup> Etterpå samler han vennene og naboene sine for at de også kan glede seg over at han har funnet igjen sauen han hadde mistet.

<sup>7</sup> Jeg forsikrer dere at på samme måten kommer de til å glede seg mer i himmelen over en eneste synder som vender om til Gud, enn over 99 som allerede følger Guds vilje og ikke trenger å vende tilbake til Gud."

### *Bildet om mynten som var mistet*

<sup>8</sup> Jesus brukte også et annet eksempel: "Om en kvinne har ti verdifulle sølvmynter og mister en av dem, vil hun ikke da tenne en lampe og feie gulvene i hele huset og lete i hver krik og krok til hun finner den? <sup>9</sup> Etterpå samler hun sine venner og naboer for at de skal glede seg med henne? <sup>10</sup> På samme måten gleder Guds engler seg over hver eneste synder som vender om til Gud."

---

† 15:2 Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. ‡ 15:2 Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

*Fortellingen om sønnen som forlot faren og hjemmet*

<sup>11</sup> Jesus fortalte videre et tredje bilde. Han sa: "En mann hadde to sønner. <sup>12</sup> Den yngste sa til faren: 'Jeg vil ha min del av arven nå i stedet for å vente til du dør.' Faren gikk med på å dele sin eiendom mellom sønnene.

<sup>13</sup> Noen dager seinere hadde den yngste sønnen solgt alt han eide, og så ga han seg på vei til et fremmed land. Der levde han et vilt og umoralsk liv og gjorde snart slutt på alle pengene sine. <sup>14</sup> En alvorlig sultekatastrofe rammet landet, og han begynte å lide nød. <sup>15</sup> I sin fortvilelse ba han en bonde om å få jobb, og mannen sendte ham ut for å holde vakt over grisene sine. <sup>16</sup> Til slutt var han så sulten at han bare lengtet etter å få spise av maten til grisene, men ingen ga ham noe.

<sup>17</sup> Endelig innså han hvor dum han hadde vært og sa til seg selv: 'Hjemme hos far har de ansatte mat i overflod, og her holder jeg på å sulte i hjel! <sup>18</sup> Jeg går hjem til far og sier: Far, jeg har syndet både mot Gud og deg. <sup>19</sup> Jeg er ikke verd å bli kalt din sønn lenger, men la meg i det minste få arbeide som en av dine tjenere.' <sup>20</sup> Og så gikk han veien hjem til sin far.

Mens sønnen ennå var langt borte, så faren ham og ble fylt av kjærlighet og medfølelse. Han sprang imot sønnen sin og kastet seg om halsen på han og kysset ham.

<sup>21</sup> Sønneren utbrøt: 'Far, jeg har syndet både mot Gud og deg. Jeg er ikke lenger verd til å bli kalt din sønn.'

<sup>22</sup> Men faren sa til tjenerne: 'Skynd dere! Ta fram mine fineste klær og ha dem på ham. Sett en ring på fingeren hans og sko på føttene!

<sup>23</sup> Hent gjøkalven og slakt den, for nå skal vi spise og ha en kjempfest. <sup>24</sup> Sønneren min var død, men er blitt levende igjen. Han var tapt, men er kommet tilbake til meg igjen.' Så begynte festen og gleden.

<sup>25</sup> Imens hadde den eldre sønnen vært ute på åkeren. Da han nå nærmet seg huset, hørte han på lang avstand lyden av musikk og dans.

<sup>26</sup> Forskrekket spurte han en av tjenerne hva det var de feiret. <sup>27</sup> Tjeneren svarte: 'Broren din har kommet tilbake, og faren din har slaktet gjøkalven og ordnet med en fest for å feire at han har kommet hjem i god behold.'

<sup>28</sup> Da ble den eldre sønnen rasende og ville ikke gå inn i huset. Faren gikk ut og forsøkte å overtale ham til å komme inn, <sup>29</sup> men han svarte: 'I alle disse årene har jeg arbeidet hardt og aldri noen gang har jeg nektet å gjøre det du har bedt meg om. Likevel har du ikke gitt meg et eneste kje for at jeg kunne ha fest sammen med vennene mine. <sup>30</sup> Men nå kommer denne døgenikten hjem, han som har gjort slutt på pengene dine sammen med prostituerte, og da feirer du det med å slakte gjøkalven!'

<sup>31</sup> 'Ro deg ned, sønnen min,' sa faren til ham. 'Du og jeg er alltid sammen, og alt jeg eier er

ditt. <sup>32</sup> Men nå må vi være glade og feire det som har skjedd, for broren din var død, men er blitt levende igjen. Han var tapt, men er kommet tilbake til meg igjen.’ ”

## 16

### *Fortellingen om den uærlige forvalteren*

<sup>1</sup> Jesus fortalte også et annet bilde, men denne gangen bare for disiplene. Han sa: ”En rik mann hadde en forvalter som drev forretningene hans, men ryktet begynte å gå om at mannen satte pengene hans over styr.

<sup>2</sup> Arbeidsgiveren kalte derfor mannen til seg og sa: ’Hva er det jeg hører om deg! Legg fram regnskapet, for jeg tenker å gi deg oppsigelse i jobben.’

<sup>3</sup> Forvalteren tenkte da med seg selv: ’Hva skal jeg nå gjøre dersom jeg må slutte som forvalter? Grave grøfter orker jeg ikke og å tigge skammer jeg meg over. <sup>4</sup> Men jeg har en idé som kan gi meg mange venner den dagen jeg må forlate jobben min.’

<sup>5-6</sup> Som tenkt som gjort! Han ba om et møte med dem som skyldte arbeidsgiveren penger, og begynte å forhandle med en etter en. Den første spurte han: ’Hvor mye er du skyldig?’

’100 fat olivenolje’, svarte mannen.

Da sa forvalteren: ’Her er gjeldsbrevet du har skrev under på. Riv det i biter og skriv ut et nytt på 50 fat i stedet.’

<sup>7</sup> Så spurte han neste mann: ’Og hvor mye skylder du?’

'100 tønner hvete', svarte han.

'Her', sa forvalteren, 'ta gjeldsbrevet ditt og skriv 80 tønner i stedet!'

<sup>8</sup> Den rike mannen var nødt til å innrømme at den uærlige forvalteren hans hadde vært smart.\* Og det er faktisk slik at denne verdens mennesker er mer smarte mot hverandre, enn de som tilhører Gud. <sup>9</sup> Ja, det rådet skal jeg gi dere, at det å bruke pengene sine til å hjelpe andre kan føre til at dere blir hilst velkommen til Guds evighet den dagen pengene her har mistet sin verdi.

<sup>10</sup> Bare den som er ærlig i de daglige forhold, vil være ærlige når det gjelder større bestemmelser. Fusker noen i det lille, vil de også fuske i stort.

<sup>11</sup> Dersom dere er upålitelige i spørsmål om penger, hvem vil da la dere ta hånd om de virkelige verdiene? <sup>12</sup> Dersom dere ikke er til å stole på når det gjelder pengene til andre, hvem vil da betro dere sine egne penger å forvalte?

<sup>13</sup> Ingen kan tjene to herrer samtidig. Enten vil han hate den første og elske den andre, eller elske den første og hate den andre. Dere må altså velge. Dere kan ikke tjene Gud samtidig som dere elsker pengene.†"

---

\* **16:8** Den rike mannen hadde sannsynligvis bakt inn rente i gjelden, og dette var ulovlig. Derfor kunne han ikke foreta seg noe da forvalteren tok bort rentebeløpet. † **16:13** I den greske grunnteksten blir det "å elske pengene" kalt for "å tjene Mammon", som er en avgud.

14 Da fariseerne<sup>‡</sup> hørte dette, kritiserte de Jesus, for de var svært glade i penger. 15 Jesus sa: "Dere gjør alt for at folket skal tro at dere følger Guds vilje, men Gud vet hvor onde dere er. Og det som gjør inntrykk på folket, er gjerne slikt som Gud hater."

### *En ny tid, men Moseloven gjelder fortsatt*

16 Jesus sa også: "Fram til den dagen da døperen Johannes begynte å tale til folket, var det ordene som er skrevet ned i Moseloven og profetene<sup>§</sup> som var folkets veivisere. Etter denne tiden blir nå det glade budskapet spredd om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.\* Alle presser på for å få være med. 17 Men det betyr ikke at loven har sluttet å gjelde. Nei, så lenge himmelen og jorden består, vil hvert ord i loven være gyldig. 18 Fortsatt gjelder det at den mannen som skiller seg fra kona si og gifter seg på nytt med en annen, han er utro.<sup>†</sup> Og den som gifter seg med en kvinne som er skilt, gjør at hun er utro."

### *Den rike mannen og Lasarus*

---

<sup>‡</sup> 16:14 Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. <sup>§</sup> 16:16 Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelenes første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. \* 16:16 På gresk: forkynnes evangeliet om Guds rike. <sup>†</sup> 16:18 Etter som mannen ikke hadde rett til å skille seg fra konen sin, var de i Guds øyne fortsatt gifte med hverandre.

<sup>19</sup> Jesus fortalte: "Det var en gang en rik mann som var flott kledd og hver dag levde i luksus og overflod. <sup>20</sup> På samme tiden lå en tigger som het Lasarus, ved porten hans full av sår. <sup>21</sup> Lasarus håpet å få noen matrester fra bordet til den rike mannen, og hundene kom og slikket sårene hans. <sup>22</sup> Til slutt døde tiggeren og ble ført av englene til Abraham, til det stedet der ingen lidelse finnes. Den rike mannen døde også og ble begravd. <sup>23</sup> Da han slo opp øynene sine, var han i helvete, der han ble uhyggelig plaget.

Langt borte fikk han se Abraham, og Lasarus som satt ved siden av ham. <sup>24</sup> 'Far Abraham', ropte han. 'Ha medfølelse med meg! Send Lasarus hit for å dyppe fingeren i vann for å leske tungen min. Jeg blir så fryktelig plaget i disse flammene.'

<sup>25</sup> Men Abraham sa til ham: 'Min sønn, husk på at du i din tid på jorden hadde alt du ønsket deg, mens Lasarus ikke hadde noe. Nå er han her for å bli trøstet, mens du blir plaget. <sup>26</sup> Dessuten finnes det en stor avgrunn som skiller mellom oss. Ingen kan komme herfra og ta seg over til dere. Heller ikke kan noen komme over fra dere til oss.'

<sup>27</sup> Da sa den rike mannen: 'Far Abraham, send ham i det minste <sup>28</sup> til mine fem brødre for å advare dem mot dette stedet med så mye pine, slik at de slipper å komme hit når de dør.'

<sup>29</sup> Abraham sa: 'De kan høre på det Gud har

sagt i Moseloven og ved profetene.’<sup>‡</sup>

<sup>30</sup> Den rike mannen svarte: 'Nei, far Abraham, det bryr de seg ikke om. Men om noen kommer til dem fra de døde, da vender de om til Gud!'

<sup>31</sup> Men Abraham sa: 'Dersom de ikke vil høre på det som Gud har sagt i Moseloven og profetene, vil de heller ikke bli overbevist selv om noen står opp fra de døde.' ”

## 17

### *Om synd, tro og tilgivelse*

<sup>1</sup> En dag advarte Jesus disiplene og sa: "Det vil alltid finnes noe som frister menneskene til å synde. Men ulykken vil ramme den som frister andre. <sup>2</sup> Ja, det ville være bedre for ham å bli kastet i havet med en tung kvernstein bundet til halsen, enn at han skal leve videre og få mulighet til å føre noen vill av disse som med et barns tillit tror på meg. <sup>3</sup> Jeg advarer dere!

Dersom noen har handlet galt, skal du vise til rette den det gjelder, og tilgi personen dersom han angrer seg. <sup>4</sup> Ja, selv om noen handler galt mot deg sju\* ganger samme dagen, og så sju ganger angrer seg og ber om tilgivelse, skal du tilgi."

<sup>5</sup> En dag sa disiplene til Herren Jesus: "Vi skulle gjerne hatt større tro. Fortell oss hvordan vi kan få det."

---

<sup>‡</sup> **16:29** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. \* **17:4** Sju var det fullkomne tallet. Sju ganger om dagen var det samme som uendelig mange ganger.

<sup>6</sup> "Mer tro?", svarte Herren. "Om troen deres bare var så stor som et sennepsfrø, da ville dere kunne si til morbærtreet der borte: 'Rykk deg av egen kraft opp med røttene og kast deg i havet!' Og det ville være lydig mot det dere sier."

### *Tjeneren som gjør plikten sin*

<sup>7</sup> Jesus sa også: "Tenk dere at dere har en tjener som kommer hjem etter å ha pløyd på åkeren eller passet sauene. Da sier dere ikke til ham: 'Slå deg først ned ved bordet og spis.'  
<sup>8</sup> Nei, dere sier: 'Gjør i stand kveldsmaten til meg og varte meg opp mens jeg spiser. Etterpå kan du selv spise og drikke.'  
<sup>9</sup> Dere ville heller ikke takke tjeneren, for han har jo bare gjort det han fikk beskjed om.  
<sup>10</sup> Det samme gjelder dere. Når dere har gjort alt dere har fått beskjed om, da skal dere si: 'Vi er vanlige, enkle tjenere, vi har bare gjort plikten vår.'"

### *Jesus helbreder ti spedalske*

<sup>11</sup> På sin videre reise mot Jerusalem kom Jesus til grensen mellom Galilea og Samaria.  
<sup>12</sup> Der gikk han inn i en by, og plutselig kom ti spedalske imot han. De stanset et stykke borte  
<sup>13</sup> og ropte: "Herre Jesus, ha medfølelse med oss!"

<sup>14</sup> Da iakttok han dem og sa: "Gå til prestene og la de undersøke dere!"<sup>†</sup> Og mens de var på vei dit, ble de friske!

<sup>15</sup> En av dem kom tilbake til Jesus da han så at han var blitt frisk, og han ropte høyt og hyllet Gud.  
<sup>16</sup> Så kastet han seg ned for Jesus

---

<sup>†</sup> **17:14** Se Tredje Mosebok 14.

med ansiktet mot jorden og takket ham. Denne mannen var fra Samaria<sup>‡</sup>.

<sup>17</sup> Jesus spurte da: "Var det ikke ti i alt som ble friske? Hvor er de andre ni?" <sup>18</sup> Er det bare denne fremmede som har kommet tilbake for å takke Gud?"

<sup>19</sup> Han sa til mannen: "Reis deg opp og gå. Din tro har hjulpet deg."

### *Guds nye verden*

<sup>20</sup> En dag spurte fariseerne<sup>§</sup> Jesus om når Gud ville gi dem en konge som kunne regjere. Jesus svarte: "Gud selv regjerer allerede blant menneskene, men ikke på en slik måte at noen kan se det med sine fysiske øyne.\*" <sup>21</sup> Ingen kan si: 'Her er kongen vår', eller: 'Der er kongen vår'. Nei! Gud regjerer i dere.<sup>†</sup>

<sup>22</sup> Litt etter forklarte han dette nærmere for disiplene og sa: "Det skal komme en tid da dere lengter etter å få oppleve en eneste dag sammen med meg, Menneskesønnen<sup>‡</sup>, i Guds nye verden, men dere skal ikke få det.<sup>§</sup>" <sup>23</sup> Noen vil si til dere: 'Han har kommet igjen. Der er han', eller: 'Her er han'. Men ikke tro på det og ikke gå dit. <sup>24</sup> For når jeg, Menneskesønnen,

---

<sup>‡</sup> **17:16** Befolkningen i Samaria var jøder som var oppblandet med andre folk. Det rådte fiendskap mellom dem og jødene.

<sup>§</sup> **17:20** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. \* **17:20** På gresk: "da Guds rike skulle komme" og "Guds rike kommer ikke på en slik måte..." <sup>†</sup> **17:21** Eller: "midt iblant dere".

<sup>‡</sup> **17:22** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. <sup>§</sup> **17:22** En annen tolkning: da dere lengter tilbake til de dagene jeg var hos dere.

virkelig kommer igjen, blir det like tydelig som når lynet flerrer over himmelen og lyser opp hele horisonten. <sup>25</sup> Men før dette hender, må jeg lide mye og bli avvist av denne slekten som ikke vil tro.

<sup>26</sup> Når jeg, Menneskesønnen, kommer igjen, vil verden være like sorgløs som på den tiden da Noah levde. <sup>27</sup> Da spiste, drakk og giftet de seg. Alt var akkurat som til vanlig, helt til den dagen da Noah gikk inn i arken, og den voldsomme oversvømmelsen kom og druknet alle sammen.

<sup>28</sup> På samme måten var det på tiden da Lot levde.\* Menneskene holdt på med sine daglige sysler. De spiste, drakk, kjøpte, solgte, plantet og bygget. <sup>29</sup> Alt var normalt helt til den morgenen da Lot dro fra Sodoma. Da regnet det ild og svovel fra himmelen og drepte alle sammen. <sup>30</sup> Akkurat på samme måten blir det når jeg, Menneskesønnen, kommer igjen.

<sup>31</sup> Den dagen må den som er oppe på taket<sup>†</sup> og har sine eiendeler inne i huset, ikke gå innfor å pakke. Den som er ute på åkeren, må ikke ta omveien hjem. <sup>32</sup> Husk på det som skjedde med kona til Lot! <sup>33</sup> Den som klamrer seg fast til livet, vil miste det, men den som mister livet for Guds skyld, skal redde det.

<sup>34</sup> Ja, den natten skal to personer sove i samme seng. Den ene bli tatt med, den andre bli latt tilbake. <sup>35</sup> To kvinner skal male mel på samme

---

\* **17:28** Se Første Mosebok 19:15-29. † **17:31** Hustakene i disse traktene er flate og blir brukt som en ekstra boflate. Trappen finnes ofte på utsiden av huset.

kvernen. Den ene blir tatt med, den andre bli latt tilbake.‡”

<sup>37</sup> Da spurte disiplene: ”Herre, når kommer dette til å skje?”

Jesus svarte: ”Det skal være like tydelig som når gribbene kretser over den døde kroppen.”

## 18

### *Bildet om enken og dommeren*

<sup>1</sup> En gang, da Jesus ville vise disiplene hvor viktig det alltid er å be og ikke gi opp, fortalte han dette bildet for dem:

<sup>2</sup> ”I en by var det en dommer, en ond mann som ikke viste respekt verken for Gud eller mennesker. <sup>3</sup> I samme byen var det også en enke som titt og ofte kom til ham og sa: ’Hjelp meg til å få det jeg skal ha av min motpart.’ <sup>4-5</sup> I lang tid brydde ikke dommeren seg om henne, men til slutt begynte hun å gå ham på nervene. Da sa han til seg selv: ’Visst nok bruker jeg ikke å vise respekt verken for Gud eller mennesker, men denne kvinnen gjør meg helt forstyrret. Det er best jeg ser til at hun får det hun har rett på. Jeg er trøtt på stadige maset hennes!’ ”

<sup>6</sup> Så sa Herren Jesus: ”Når til og med en så ond og urettferdig mann som denne dommeren kan gi seg, <sup>7</sup> tror dere ikke da at Gud mye mer vil gi retten til dem som tilhører ham, når de ber dag og natt? <sup>8</sup> Jo, jeg forsikrer dere at han ikke vil

---

‡ 17:35 En del håndskrifter har med et ekstra vers: 36 To menn skal arbeide sammen på åkeren, den ene bli tatt med, den andre bli etterlatt.

la dem vente. Men spørsmålet er: Kommer jeg, Menneskesønnen\*, til å finne noen som tror, den dagen jeg kommer igjen?"

*Bildet om fariseeren og tolleren*

<sup>9</sup> En annen gang vendte Jesus seg til noen som skrøt av at de alltid fulgte Guds vilje og som så ned på andre folk. Jesus fortalte et bilde for dem, og så:

<sup>10</sup> "To menn gikk til templet for å be. En av dem var fariseer†, den andre var toller‡. <sup>11</sup> Fariseeren sto for seg selv og ba: 'Takk Gud for at jeg ikke er en synder som alle andre, og spesielt ikke som tolleren der borte! Jeg bedrar ikke noen, jeg stjeler ikke fra andre, jeg er ikke utro i ekteskapet mitt, <sup>12</sup> jeg faster to ganger i uken, og jeg gir en tiendedel§ til Gud av alt jeg tjener.'

<sup>13</sup> Men tolleren sto på lang avstand og våget ikke en gang å løfte blikket mot himmelen, men slo hendene for brystet i fortvilelse og ropte: 'Gud, tilgi meg, jeg er en synder!' <sup>14</sup> Jeg sier dere," fortsatte Jesus, "at det var han, og ikke fariseeren, som gikk hjem skyldfri innfor

---

\* **18:8** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **18:10** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **18:10** Tollerne var jøder som arbeide med å kreve inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. § **18:12** I følge Moseloven skulle de gi en tiendedel av sin avling og sin buskap til templet. Se Tredje Mosebok 27:30-32 og Femte Mosebok 14:22.

Gud! For den som opphøyer seg selv, skal bli ydmyket, men den som ydmyker seg selv, skal bli opphøyet.”

### *Jesus ber for barna*

<sup>15</sup> Noen foreldre kom bort til Jesus med sine små barn for at han skulle røre ved dem og be for dem. Men disiplene fikk se det og jaget dem bort.

<sup>16</sup> Da kalte Jesus til seg barna og sa til disiplene: ”Ikke jag dem bort. La barna komme til meg, for alle som vil tilhøre Guds eget folk, må bli som dem.\* <sup>17</sup> Ja, jeg forsikrer dere at den som ikke blir som et lite barn, kommer slett ikke til å få tilhøre Guds eget folk.”

### *Jesus snakker med en rik mann*

<sup>18</sup> En betydningsfull mann, medlem i jødenes råd, spurte Jesus: ”Gode mester, hva skal jeg gjøre for å få evig liv?”

<sup>19</sup> ”Hvorfor kaller du meg god?” spurte Jesus. ”Det finnes bare en som er god, og det er Gud.

<sup>20</sup> Og budene hans kan du allerede: ’Du skal ikke være utro i ekteskapet. Du skal ikke drepe. Du skal ikke stjele. Du skal ikke lyve eller vitne falskt. Vis respekt for foreldrene dine.†’ ”

<sup>21</sup> Mannen svarte: ”Alle disse budene har jeg holdt helt siden jeg var ung.”

<sup>22</sup> Da sa Jesus til ham: ”Det er bare en ting til du må gjøre: Selg alt du eier og gi pengene til de

---

\* **18:16** På gresk: Guds rike tilhører slike som dem. † **18:20**  
Se Andre Mosebok 20:12-16 og Femte Mosebok 5:16-20.

fattige. Da skal du få en skatt i himmelen. Kom etterpå og følg meg.”

<sup>23</sup> Da mannen hørte dette, gikk han bedrøvet bort, for han var svært rik.

<sup>24</sup> Jesus fulgte ham med øynene da han gikk og sa til disiplene: ”Hvor vanskelig er det ikke for den som har mye penger, å få tilhøre Guds eget folk!‡ <sup>25</sup> Det er lettere for en kamel å komme seg gjennom et nåløye enn for en som er rik, til å underordne seg Gud, slik at han får tilhøre Guds eget folk.”

<sup>26</sup> De som hørte dette, utbrøt: ”Hvem i all verden kan da bli frelst?”

<sup>27</sup> Jesus svarte: ”Ingen, menneskelig sett. Men for Gud er alle ting mulig!”

<sup>28</sup> Da sa Peter: ”Vi har forlatt alt det vi eide, for å følge deg.”

<sup>29</sup> ”Ja”, svarte Jesus, ”og jeg forsikrer dere at hver og en som forlater hus, kone eller mann, søsken, foreldre og barn for å få tilhøre Guds eget folk,§ <sup>30</sup> han skal få mangedobbelt igjen allerede her i tiden, og evig liv i den kommende verden.”

### *Jesus forutsier for tredje gangen at han skal dø*

<sup>31</sup> Jesus samlet sine disipler omkring seg og sa: ”Vi er nå på vei til Jerusalem, og der skal alt det som Gud har latt profetene\* skrive

---

‡ **18:24** På gresk: komme inn i Guds rike. Selv i v.25. § **18:29**

På gresk: for Guds rikets skyld. \* **18:31** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelsens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

om meg, Menneskesønnen<sup>†</sup>, bli til virkelighet.  
<sup>32</sup> Jeg vil bli forrådt og utlevert til de romerske myndighetene<sup>‡</sup> og kommer til å bli hånet og mishandlet. De vil spytte på meg, <sup>33</sup> piske meg og til slutt drepe meg. På den tredje<sup>§</sup> dagen skal jeg igjen stå opp fra de døde.”

<sup>34</sup> Men disiplene fattet ingenting. Den reelle betydningen i det Jesus forutsa, var skjult for dem. Derfor skjønte de ingenting.

### *Jesus helbreder en blind tigger ved Jeriko*

<sup>35-36</sup> På veien mot Jerusalem nærmet Jesus seg byen Jeriko sammen med mye folk. Det satt en blind mann ved veien og tigget. Mannen hørte folket komme forbi og spurte nysgjerrig om hva som sto på. <sup>37</sup> Da han fikk høre at det var Jesus fra Nasaret som kom, <sup>38</sup> begynte han å rope: ”Jesus, du som skal arve kong Davids trone,\* ha medfølelse med meg!”

<sup>39</sup> Folket som gikk foran Jesus, forsøkte å få ham til tie stille, men han ropte bare enda høyere: ”Du som skal arve kong Davids trone, ha medfølelse med meg!”

<sup>40</sup> Jesus hørte dette og stanset. Han sa til folket at de skulle lede mannen fram til ham. Og han

---

<sup>†</sup> **18:31** ”Menneskesønnen” er et hebraisk ord for å si ”av mennesker”. Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. <sup>‡</sup> **18:32** På gresk: hedningene. Det var jødernes måter å beskrive fremmed folk på. <sup>§</sup> **18:33** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. \* **18:38** På gresk: Davids sønn. Dette var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen.

spurte ham: <sup>41</sup> "Hva vil du at jeg skal gjøre for deg?"

"Herre", ba mannen, "jeg vil så gjerne se igjen!"

<sup>42</sup> Da sa Jesus til ham: "Du skal se igjen! Din tro har helbredet deg." <sup>43</sup> Og straks kunne mannen se! Så fulgte han etter Jesus og hyllet Gud, og alle som så det, æret Gud.

## 19

### *Tolleren Sakkeus*

<sup>1</sup> Jesus kom litt etter inn i Jeriko og gikk gjennom byen. <sup>2</sup> Der bodde det en mann som het Sakkeus. Han var sjef for tollerne ved den romerske tollstasjonen, og en svært rik mann. <sup>3</sup> Sakkeus ville gjerne få et glimt av Jesus, men han var for kort til å se over folkemassen. <sup>4</sup> Derfor sprang han i forveien og klatret opp i et morbærtre nær veien for å kunne se Jesus bedre.

<sup>5</sup> Da Jesus etter en stund kom fram til treet, så han opp mot Sakkeus og ropte: "Sakkeus! Skynd deg ned, i dag vil jeg bli bedt med hjem til deg!"

<sup>6</sup> Da skyndte Sakkeus seg ned og overlykkelig tok han imot Jesus. <sup>7</sup> Dette irriterte folket, og de mumlet forarget: "Hvorfor skal han gå hjem til en slik ond og uærlig mann?"

<sup>8</sup> Men Sakkeus sto fram og forklarte for Jesus: "Herre, jeg skal gi halvdelen av det jeg eier til de fattige. Og om jeg har presset for mye toll av noen, skal jeg betale det tilbake med fire ganger så mye!"

<sup>9</sup> Jesus sa til ham: "I dag har frelsen kommet til deg og din familie, og du har blitt et ekte barn av Abraham\*." <sup>10</sup> For jeg, Menneskesønnen†, har kommet for å lete opp og frelse det som var forapt."

*Fortellingen om kongen og de ti forvalterne*

<sup>11</sup> De som sto rundt, lyttet nøye på det Jesus sa. Etter som de nå var ganske nær Jerusalem, passet han på å korrigere misforståelsen som var utbredd i folket, om at han skulle begynne å regjere som konge så snart han kom til Jerusalem.‡ Han fortalte et nytt bilde for dem:

<sup>12</sup> "En mann av kongelig slekt ga seg av sted på en lang reise for å bli kronet til konge og etterpå vende tilbake.§ <sup>13</sup> Før han reiste, kalte han til seg ti av tjenerne sine og betrodde hver av dem en sum penger\* som de skulle forvalte. Han sa: 'Dere skal satse disse pengene på noe som gir meg inntekter. Jeg er snart tilbake.'

<sup>14</sup> Men landsmennene hans hatet ham, og i protest sendte de en delegasjon etter ham for å fortelle at de ikke ville ha han til konge.

<sup>15</sup> Til tross for motstanden ble han noe seinere kronet til konge og kom tilbake til landet sitt. Da

---

\* **19:9** En ekte jøde, som ikke bare er etterkommer av Abraham, men også lydig mot Gud. † **19:10** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **19:11** På gresk: at Guds rike nå skulle vise seg. § **19:12** I det romerske imperiet var kongene tvunget til å reise til Roma for å bli kronet av keiseren. \* **19:13** På gresk: "10 mine", hvilken tilsvarte omkring 30 månedslønner.

kalte han til seg de ti tjenere som han hadde gitt pengene og ville ha greie på hvor mye de hadde tjent på sine forretninger.

<sup>16</sup> Den første mannen kom og rapporterte om en enorm fortjeneste. 'Herre, de pengene jeg fikk å forvalte, har tidoblet' seg, sa han.

<sup>17</sup> 'Bra!', utbrøt kongen. 'Du er en pålitelig tjener. Du har vist at du kan ta ansvar for lite. Derfor vil du nå få ansvaret over ti byer.'

<sup>18</sup> Neste mann kunne også gi rapport om fortjeneste, fem ganger så stor som den opprinnelige summen.

<sup>19</sup> Da sa herren hans til ham: 'Du skal få ansvar over fem byer.'

<sup>20</sup> Men en av tjenerne leverte bare tilbake den summen han hadde fått fra begynnelsen, og forklarte: 'Jeg har oppbevart pengene uten å ta noen risiko, innpakket i et stykke tøy.' <sup>21</sup> Jeg var redd for deg, herre, etter som du er en streng mann som tar ut det som ikke er ditt og som høster det du ikke har sådd.' <sup>22</sup> Da svarte kongen: 'Dine ord avslører deg. Du er en lat tjener! Om du visste at jeg var så streng, og at jeg tenkte å kreve tilbake mer enn du hadde fått, <sup>23</sup> hvorfor satte du ikke da pengene mine i banken, for da hadde jeg i det minste fått rente?'

<sup>24</sup> Så vendte han seg til de andre som sto der: 'Ta pengene fra ham og gi dem til den mannen som tidoblet summen han fikk.'

<sup>25</sup> 'Men herre', sa de, 'han har jo allerede nok!'

<sup>26</sup> 'Det stemmer', sa kongen. 'Men jeg forsikrer dere at den som forvalter rett det han har fått, han skal få mer, mens den ansvarsløse skal bli

tatt ifra også det lille han har. <sup>27</sup> Og fiendene mine, de som ikke ville ha meg til konge, de skal dere føre bort og henrette for meg.' ”

### *Jesus rir inn i Jerusalem på et esel*

<sup>28</sup> Da Jesus hadde avsluttet denne fortellingen, ledet han reisefølget videre mot Jerusalem. <sup>29</sup> De kom nær byene Betfage og Betania ved Oljeberget, og han sendte av sted to av disiplene <sup>30</sup> og sa: ”Gå til byen som ligger rett framfor dere. Vel inne i byen vil dere finne et ungt esel som står bundet, et dyr som ingen har ridd på ennå. Løs eselet og lei det hit. <sup>31</sup> Dersom noen spør hvorfor dere tar eselet, skal dere bare si: ’Herren har bruk for det.’ ”

<sup>32</sup> De to disiplene gikk da av sted og fant eselet stå på plassen akkurat som Jesus hadde sagt. <sup>33</sup> Da de holdt på å løse det, kom eierne og spurte: ”Hva gjør dere? Hvorfor tar dere eselet?”

<sup>34</sup> De svarte: ”Herren har bruk for det.” <sup>35</sup> De tok eselet og førte det til Jesus. Kappene sine la de på ryggen til eselet og hjalp Jesus opp.

<sup>36</sup> Da han kom ridende, bredde folket ut kappene sine som en løper foran ham.<sup>†</sup> <sup>37</sup> De nærmet seg det stedet der skråningen ned fra Oljeberget begynner, satte alle i gang med å rope, synge og hylle Gud for alle de uforklarlige miraklene Jesus hadde gjort.

---

<sup>†</sup> **19:36** Eselet var en symbol for at Jesus tilhørte kong Davids slekt, og ved at han red på et esel, ble det som Gud hadde forutsagt i Sakarja 9:9 virkelighet. Kappene var en kongelig hyllest.

38 "Leve kongen! Vi ærer deg som er sendt av Herren!‡", jublet de. "Gud har sluttet fred med oss! Ære til Gud i det høye!"

39 Men noen fariseere§ i folkemassen sa til ham: "Mester, si til disiplene dine at de ikke skal rope på denne måten."

40 Da svarte han: "Jeg forsikrer dere at dersom disse tier, vil steinene rope i stedet!"

41 Da de kom nærmere Jerusalem, og byens skjønnhet strålte fram rett foran ham, brast Jesus i gråt. 42 "Tenk om du i dag hadde forstått hvordan du kunne få fred", sa han. "Men nå er det for seint, freden er utenfor rekkevidde. 43 Det skal komme en tid da fiendene dine beleirer deg, omringer deg og angriper deg fra alle hold. 44 De skal jevne deg med jorden, og innbyggerne blir drept. Ja, det skal ikke bli stein tilbake på stein, fordi du ikke tok imot den anledningen som Gud ga deg."

### *Jesus renser templet*

45 Inne i byen gikk Jesus opp på tempelplassen og drev bort kjøpmennene som holdt til der.\*

46 Han ropte til dem: "Gud har sagt i Skriften†: 'Mitt hus skal være et sted der folket kan be.'

---

‡ 19:38 På gresk: "Velsignet er han som kommer i Herrens navn." Se Salmenes bok 118:26. § 19:39 Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. \* 19:45 Kjøpmennene solgte dyr som skulle bli brukt til offer i templet. † 19:46 "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

Men dere har gjort det til 'et oppholdssted for tyver og kjeltringer'."‡

<sup>47</sup> Etter dette underviste han hver dag på tempelplassen. Øversteprestene, de skriftlærde<sup>§</sup> og alle folkets ledere forsøkte å finne en måte å rydde ham av veien på. <sup>48</sup> De visste ikke hvordan de skulle gå fram, for han var avholdt av hele folket, og alle ville høre på ham.

## 20

### *Lederne stiller spørsmål ved Jesu oppdrag*

<sup>1</sup> En dag da Jesus underviste folket på tempelplassen og talte til dem om det glade budskapet fra Gud, kom øversteprestene, de skriftlærde\* og folkets ledere bort til ham. <sup>2</sup> De forlangte å få vite hvilken rett han hadde til å gjøre alt det han gjorde, og hvem som hadde gitt ham dette oppdraget.

<sup>3</sup> "Det skal jeg snart si dere", sa Jesus, "dersom bare dere først svarer meg på et annet spørsmål.

<sup>4</sup> Hva mener dere om dette: Var døperen Johannes sin dåp fra Gud eller ikke?"

<sup>5</sup> De begynte straks å diskutere med hverandre og sa: "Dersom vi sier at det var på Guds befaling, da kommer han til å spørre hvorfor vi

---

‡ **19:46** Se Jesaja 56:7 og Jeremia 7:11. § **19:47** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. \* **20:1** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

ikke trodde på ham. <sup>6</sup> Men om vi sier at Gud ikke hadde sendt ham, da kommer folket til å steine oss. De er jo helt overbevist om at Johannes var en profet som bar fram Guds budskap." <sup>7</sup> Derfor svarte de til slutt: "Vi vet ikke."

<sup>8</sup> Da sa Jesus: "I så tilfelle sier heller ikke jeg hvem som har gitt meg i oppdrag å gjøre det jeg gjør."

### *Mannen som forpaktet ut vingården sin*

<sup>9</sup> Jesus vendte seg til folket og fortalte et bilde for dem. Han sa: "En mann plantet en vingård og forpaktet den ut til noen som dyrket druer mens han selv reiste til utlandet og var borte i mange år. <sup>10</sup> Da tiden for å høste var inne, sendte han en av tjenerne sine til forpakterne for å hente den delen av avlingen som var hans. Men de overfalt tjeneren og sendte ham tomhendt tilbake. <sup>11</sup> Eierne sendte da en annen tjener, det samme gjentok seg med ham. Han ble mishandlet, forulempet og ble sendt bort uten å ha fått noe. <sup>12</sup> Også en tredje tjener ble sendt, men også ham skamslo de og jaget bort.

<sup>13</sup> 'Hva skal jeg gjøre?' sa eieren. 'Jo, nå vet jeg det! Jeg sender min egen elskede sønn. Han må de vel ha respekt for.'

<sup>14</sup> Men da forpakterne fikk se sønnen, sa de til hverandre: 'Her kommer han som skal arve hele vingården. Kom så dreper vi ham og legger selv beslag på den!' <sup>15</sup> De dro sønnen ut av vingården og drepte ham."

"Hva tror dere eieren gjør med disse forpakterne?" spurte Jesus. <sup>16</sup> "Jo, han vil selv komme

dit, og da henretter han de kriminelle bøllene og gir vingården til andre.”

Da folket hørte dette, protesterte de høylytt: ”Nei! Det kommer aldri til å skje!”

<sup>17</sup> Men Jesus møtte blikket deres og sa: ”Hva betyr det som står i Skriften<sup>†</sup>:

’Den steinen som ikke var brukbar for bygningsmennene,

den har blitt til selve hjørnesteinen.’<sup>‡</sup>

<sup>18</sup> Den som snubler på denne steinen, blir skadet, og den som denne steinen faller på, blir fullstendig knust.<sup>§</sup>”

<sup>19</sup> Øversteprestene og de skriftlærde\* ville arrestere Jesus direkte, etter som de forsto at det var dem han siktet til i sin fortelling, men de var redde for folket.

*Er det rett å betale skatt til keiseren?*

<sup>20</sup> Mens myndighetene holdt Jesus under oppsikt og ventet på sin anledning, sendte de noen menn som skulle late som om de var nøyte med å følge Guds vilje, men i virkeligheten var de ute etter å ta Jesus for noe de kunne arrestere ham for. De ville etterpå overgi ham til de romerske myndighetene.

---

<sup>†</sup> **20:17** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. <sup>‡</sup> **20:17** Se Salmenes bok 118:22. Jesus forklarer her at profetiene om Messias, den lovede kongen, i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente, handler om ham. <sup>§</sup> **20:18** Se Daniel 2:34 og Jesaja 8:14-15.

\* **20:19** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

21 "Mester", sa de til ham. "Vi vet hvor ærlig du er når du underviser. Du gir ikke etter for det andre mener og tenker, men sier rett ut det som er Guds vilje. 22 Fortell oss nå om det er rett eller galt å betale skatt til den romerske keiseren?"

23 Jesus gjennomskuet den listige falskheten deres og sa: 24 "Vis meg en romersk mynt. Hvem sitt bilde er det på den, og hvem sin signatur står under?"

"Keiseren", svarte de.

25 "Da så", sa han, "gi keiseren det som er hans. Men det som tilhører Gud, det skal dere gi til Gud."

26 De klarte altså ikke å sette ham fast for noe av det han sa mens folket hørte på. Tvert imot var de så overrasket over svarene hans, at de ble helt tause.

### *Skal de døde stå opp igjen?*

27 Noen saddukeere<sup>†</sup> oppsøkte ham. Det er de som påstår at de døde ikke skal stå opp igjen, og derfor spurte de:

28 "Mester, i Moseloven<sup>‡</sup> står det at om en mann dør barnløs, da skal broren hans gifte seg med enken og passe på at den døde får en sønn som kan gi ham<sup>§</sup> etterkommere. 29 Nå var det en familie med sju brødre. Den eldste giftet seg og døde barnløs. 30 Da giftet bror nummer to

---

<sup>†</sup> 20:27 Saddukeerne var et religiøst parti blant jødene. De var mest interessert i politikk og var lojale mot romerne. De trodde verken på evig liv, engler eller ånder. <sup>‡</sup> 20:28 Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

<sup>§</sup> 20:28 Se Femte Mosebok 25:5-6.

seg med enken, men heller ikke han fikk noen barn. <sup>31</sup> På samme måten gikk det med den tredje, og så fortsatte det til alle sju hadde vært gift med henne og var døde uten å etterlate seg noen barn. <sup>32</sup> Til slutt døde også kvinnen. <sup>33</sup> Hva skal skje med henne når de døde står opp igjen? Hvem sin kone blir hun da? Alle sju har jo vært gift med henne!”

<sup>34-35</sup> Jesus svarte saddukeerne: ”Det er bare her på jorden at menn og kvinner gifter seg. De som er verdige til å være med i den kommende verden, etter at de har stått opp fra de døde, kommer ikke til å gifte seg. <sup>36</sup> De skal heller ikke dø, men blir som englene. De er Guds barn, for de har stått opp fra de døde til et nytt liv.

<sup>37</sup> At de døde står opp beviser Moses når han forteller om hvordan Gud viste seg for ham i den brennende tornebusken. Han kaller Gud for Abrahams, Isaks og Jakobs Gud.\* <sup>38</sup> Gud er altså ikke en gud for døde, men for levende. Alle mennesker er levende for ham.†”

<sup>39</sup> ”Det var bra svart, Mester”, sa noen av de skriftlærde‡ som sto der. <sup>40</sup> Og nå våget ingen å stille flere spørsmål til ham.

### *Er Messias etterkommer av kong David?*

---

\* **20:37** Se Andre Mosebok 3:6. † **20:38** Gud taler om Abraham, Isak og Jakob som levende, til tross for at de har vært døde i hundrevis av år. ‡ **20:39** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelsens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

<sup>41</sup> Jesus spurte: "Hvordan kan dere påstå at Messias, den lovede kongen, er etterkommer av kong David? <sup>42</sup> David selv skrev jo i Salmenes bok:

'Gud sa til min Herre:

Kom og sitt på min høyre side for å regjere,  
<sup>43</sup> til jeg har lagt dine fiender som en skammel under føttene dine.'\*

<sup>44</sup> Mener dere virkelig at David ville kalle en av sine etterkommere for Herre?"

### *Jesus advarer mot dobbelmoral*

<sup>45</sup> Mens folket lyttet, vendte Jesus seg mot disiplene og sa: <sup>46</sup> "Ta dere i vare for de skriftlærde†, som elsker å gå omkring i lange kapper og gjerne vil bli hilst med respekt på torget. Ved gudstjenestene tar de plassene på fremste rekke, og de elsker å sitte på hedersplassene under festene. <sup>47</sup> I sin griskhet bedrar de hjelpeløse enker og tar alt de eier, mens de later som om de lever etter Guds vilje ved å be lange bønner når andre kan høre på. Derfor kommer Gud til å straffe dem desto hardere."

## 21

### *En fattig enke gir alt hun har*

---

§ **20:41** På gresk: Davids sønn. Dette var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. \* **20:43** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. † **20:46** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelsens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

<sup>1</sup> Mens Jesus sto i templet, så han de rike som la gavene sine i offerkisten. <sup>2</sup> Da kom det en fattig enke fram og la ned to koppermynter.

<sup>3</sup> Da sa han: "Tro meg, denne fattige enken ga mer enn alle de andre. <sup>4</sup> De tok bare litt av sin overflod og la i offerkisten. Hun derimot, som er så fattig, la alt det hun hadde å leve av i kisten."

### *Jesus snakker om framtiden*

<sup>5</sup> Noen av disiplene begynte nå å snakke om templet med alle sine vakre steiner og kostbare gaver som folket hadde gitt.

<sup>6</sup> Jesus sa: "Det drøyer ikke lenge før alt det dere her ser, skal bli jevnet med jorden, stein skal ikke bli tilbake på stein."

<sup>7</sup> "Mester, når skal dette skje?" spurte de forskrekket. "Hva blir tegnet som viser at det begynner å skje?"

<sup>8</sup> Han svarte: "Vær på vakt så ingen lurer dere! Mange vil komme i mitt navn og påstå at de er Messias, den lovede kongen. De vil si: 'Slutten er nær.' Ikke tro på det de sier! <sup>9</sup> Og når dere får høre om krig og uroligheter, skal dere ikke bli grepet av panikk. Det må først bli krig, det betyr ikke at slutten er kommet. <sup>10</sup> Folk og land vil reise seg mot hverandre. <sup>11</sup> Det blir kraftige jordskjelv, epidemier og sultekatastrofer på det ene stedet etter det andre. Fryktelige ting skal skje, og store tegn vil vise seg på himmelen.

<sup>12</sup> Men før alt dette skjer, vil myndighetene ta dere til fange og forfølge dere. Dere vil bli

stilt for domstolene i synagogene\* og kastet i fengsel. Dere vil bli stilt fram for makthavere og konger fordi dere tilhører meg. <sup>13</sup> Dette gir dere samtidig en sjanse til å fortelle om den troen dere har fått. <sup>14</sup> Planlegg derfor ikke i forveien hva dere skal si når de anklager dere. <sup>15</sup> Jeg skal gi dere de rette ordene, ja, dere skal få visdom og klarsyn, slik at ingen av motstanderne kan svare tilbake.

<sup>16</sup> Dere vil til og med bli angitt av dem som står dere nærmest, av foreldrene, søsken, slektninger og venner, og noen av dere kommer til å bli drept. <sup>17</sup> Alle vil hate dere fordi dere tilhører meg. <sup>18</sup> Men Gud skal beskyttet dere. Ikke et hårstrå på hodet skal gå tapt. <sup>19</sup> Stå fast og hold ut, så skal dere vinne det evige livet.

<sup>20</sup> Den dagen dere ser Jerusalem omringet av armeer, da vet dere at ødeleggelsen av byen er nær. <sup>21</sup> Da må de som er i Judea, rømme opp i fjellene. De som er i Jerusalem, må forlate byen så fort som mulig, og ingen som er utenfor byen, må gå inn i den. <sup>22</sup> Da har tiden kommet for Guds dom. Alt det som Gud har forutsagt i Skriften† vil bli virkelighet. <sup>23</sup> Stakkars de kvinnene som er gravide når denne tiden kommer, og stakkars de mødrene som ammer barna sine! Det vil bli stor nød i landet, og Guds sinne vil ramme folket. <sup>24</sup> Mange vil bli brutalt drept, og resten

---

\* **21:12** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. I samme bygg kunne det også finnes en lokal domstol, som hadde rett til å dømme i enklere tilfeller og dele ut straff ved pisking. † **21:22** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

vil bli ført bort som fanger til all verdens land. Jerusalem skal bli okkupert av fremmede folk, som vil ha kontroll over byen til Gud gjør slutt på deres regjeringstid.

### *Når Jesus kommer igjen*

<sup>25</sup> Merkelige tegn vil vise seg i solen, månen og stjernene. På jorden vil folkene bli grepet av angst og uro når hav og flodbølger drønner. <sup>26</sup> Menneskene vil gå under av redsel og skrekk for det som vil ramme verden, for universets krefter vil bli rokket.† <sup>27</sup> Da skal de få se meg, Menneskesønnen, komme på skyene med makt og stor herlighet.§ <sup>28</sup> Men når dere ser alt dette skje, da rett dere opp og fatt mot, for da er befrielsen nær.”

### *Bildet om fikentreet*

<sup>29</sup> Jesus fortsatte å forklare det han mente ved å bruke et nytt bilde. Han sa: ”Legg merke til fikentreet, eller hvilken som helst annen sort tre. <sup>30</sup> Når bladene begynner å springe ut, vet dere at sommeren snart er her. <sup>31</sup> På samme måten kan dere vite at Guds nye verden snart er her,\* når dere ser tegnene skje.

<sup>32</sup> Jeg forsikrer dere at denne slekten skal ikke gå under før alt dette skjer.† <sup>33</sup> Himmelen og

---

† **21:26** Se Jesaja 13:10; 34:4 og Joel 2:10. § **21:27** Se Daniel

7:13. \* **21:31** På gresk: at Guds rike er nær. † **21:32** ”Denne slekten” kan henvise enten til den generasjon som levde samtidig med Jesus, eller den generasjon som ville få oppleve de ting som han snakket om. Men Jesus bruker også uttrykket når han sier ”de menneskene som ikke vil tro”. Det er da ikke begrenset til en viss generasjon.

jorden skal forsvinne, men mine ord skal gjelde for evig tid.

### *Vær beredt*

<sup>34-35</sup> Vær på vakt, slik at dere ikke blir sløvet av festing og rus, eller blir opptatt med hverdagens bekymringer. I så fall kommer jeg tilbake og vil overraske dere, og dere blir fanget som i en snare. <sup>36</sup> Vær alltid beredt. Be om at dere må få kraft til å styre unna de vanskelighetene som venter, slik at dere kan møte meg, Menneskesønnen<sup>‡</sup>, uten frykt.”

<sup>37-38</sup> På dagene gikk Jesus til tempelplassen for å undervise, og folkemassene samlet seg allerede tidlig på morgenen for å høre ham. Hver kveld dro fra han byen og gikk ut til Oljeberget og overnattet der.

## 22

### *Planer om å drepe Jesus*

<sup>1</sup> Nå nærmet påskehøytiden\* seg.  
<sup>2</sup> Øversteprestene og de skriftlærde<sup>†</sup> søkte fortsatt etter en måte å bli kvitt Jesus på. Men

<sup>‡</sup> **21:36** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. \* **22:1** I grunnteksten: De usyrede brøds høytid, som ble kalt påske. "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne".

Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. Jødene spiser i påskeuken bare brød som har blitt bakt uten gjær. <sup>†</sup> **22:2** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

de ville drepe han i all hemmelighet, etter som de var redde for reaksjonen fra folket.

### *Judas bestemmer seg for å forråde Jesus*

<sup>3</sup> Da for Satan inn i Judas Iskariot, han som var en av Jesu tolv disipler. <sup>4</sup> Judas gikk til øversteprestene og offiserene ved tempelvakten for å diskutere hvordan han kunne overgi Jesus til dem. <sup>5</sup> De ble svært glade og tilbød ham en sum penger, <sup>6</sup> noe han straks aksepterte. Fra det øyeblikket av søkte han etter en anledning til å forråde Jesus.

### *Disiplene forbereder påskemåltidet*

<sup>7</sup> Så kom den første dagen i påskenhøytiden<sup>‡</sup>, den dagen da påskelammet skulle bli slaktet. <sup>8</sup> Jesus sendte to av disiplene, Peter og Johannes, av sted og sa: "Gå og gjør i stand påskemåltidet, slik at vi kan spise det sammen."

<sup>9</sup> "Hvor vil du at vi skal ordne det til?" spurte de.

<sup>10</sup> Han svarte: "Når dere kommer inn i Jerusalem, vil dere straks støte på en mann som bærer en vannkrukke på hodet. Følg etter ham til det huset der han går inn i. <sup>11</sup> Si til mannen som eier huset: 'Vår Mester undrer seg på hvor det rommet er der han kan spise påskemåltidet sammen med disiplene sine.' <sup>12</sup> Da vil mannen ta dere med opp en trapp til et stort rom der det allerede er dekket. Gjør i stand måltidet der."

---

<sup>‡</sup> **22:7** I grunnteksten: De usyrede brøds høytid. Jødene spiser i påskeuken bare brød som har blitt bakt uten gjær.

<sup>13</sup> De gikk av sted og fant at alt var akkurat slik som Jesus hadde sagt, og de ordnet med påskemåltidet.

*Jesus og disiplene spiser det siste måltidet*

<sup>14</sup> Da det seinere var tid for å spise påskemåltidet, slo Jesus og hans tolv disipler seg ned ved bordet.

<sup>15</sup> Han sa: "Jeg har lengtet så inderlig etter å få spise dette påskemåltidet med dere før mine lidelser begynner. <sup>16</sup> For jeg sier dere at nå kommer jeg ikke til å spise det før vi skal feire den fullkomne påsken i Guds nye verden. §"

<sup>17</sup> Han tok et beger vin, og da han hadde takket Gud for vinen, sa han: "Ta dette og del det mellom dere. <sup>18</sup> Jeg forsikrer dere at fra og med nå skal jeg ikke drikke vin igjen, før Gud regjerer i sin nye verden.\*"

<sup>19</sup> Etter dette tok han et brød, og da han hadde takket Gud for det, brøt han det i biter og ga det til disiplene og sa: "Dette er kroppen min som skal bli ofret for dere. Dette måltid skal feires til minne om min lidelse og død."

<sup>20</sup> Etter måltidet tok han på samme måten begeret med vinen og sa: "Dette beger er den nye pakten mellom Gud og menneskene, en pakt som blir inngått ved at blodet mitt blir ofret for dere. <sup>21</sup> Men her ved bordet finnes en mann som kommer til å forråde meg, og det til tross for at han spiser sammen med meg.† <sup>22</sup> For jeg,

---

§ 22:16 På gresk: i Guds rike. \* 22:18 På gresk: før Guds rike har kommet. † 22:21 Se Salmenes bok 41:10.

Menneskesønnen‡, må dø. Det er en del av Guds plan. Men ulykken vil ramme det mennesket som forråder meg!”

<sup>23</sup> Da begynte disiplene å spørre hverandre om hvem i all verden som kunne finne på noe slikt.

*Hvem er den største?*

<sup>24</sup> Etter en stund gikk disiplene i stedet over til å diskutere hvem av dem som var å anse som den største.

<sup>25</sup> Da sa Jesus: ”I denne verden opptrer konger og makthavere som tyranner, og vil på toppen av det hele bli hyllet som ’folkets beskytter’!

<sup>26</sup> Men slik må det ikke være blant dere. Den av dere som vil være den største, skal være minst av alle. Den som vil være leder, skal være de

andre sin tjener. <sup>27</sup> I denne verden blir den som spiser ved bordet, regnet som større enn den som tjener ved bordet. Men følg mitt eksempel.

Jeg er som en tjener blant dere. <sup>28-29</sup> Men en dag skal dere som har vært trofaste mot meg i disse fryktelige dagene, få den samme kongelige

makten av meg som jeg har fått av min Far i himmelen. <sup>30</sup> Da skal dere få spise og drikke ved

mitt bord i den nye verden§. Dere skal få sitte på troner og dømme Israels tolv stammer.

*Jesus forutsier at Peter skal fornekte ham*

<sup>31</sup> Simon, min venn, Satan har krevd å få teste dere for å se om troen er ekte hos dere.\*

---

‡ **22:22** ”Menneskesønnen” er et hebraisk ord for å si ”av mennesker”. Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **22:30** På gresk: i mitt rike \* **22:31** På gresk: Satan har krevd å få sikte dere som hvete.

<sup>32</sup> Jeg har bedt for deg at du ikke fullstendig skal miste troen. Når du har angret og vendt om til meg igjen, da skal du styrke troen hos brødrene dine.”

<sup>33</sup> Simon Peter svarte: ”Herre, jeg er beredt til både å gå i fengsel og å dø for deg.”

<sup>34</sup> Jesus sa: ”Peter, jeg sier deg, før hanen rekker å gale i morgen tidlig, kommer du tre ganger til å fornekte at du kjenner meg.”

<sup>35</sup> Jesus spurte: ”Da jeg sendte dere ut og dere verken hadde penger, bagasje eller ekstra klær med dere, manglet dere da noe?”

”Nei, ingenting”, svarte de.

<sup>36</sup> ”Men nå”, sa han, ”skal dere ta med dere både penger og bagasje. Dersom dere ikke har noe sverd, da må dere selge klærne og kjøp et.

<sup>37</sup> For jeg forsikrer dere at disse ordene i Skriften vil bli virkelighet ved det som skjer med meg: ’Han ble regnet som en forbryter’<sup>†</sup>. Ja, alt som Gud har forutsagt om meg, vil nå bli slutført.”

<sup>38</sup> ”Herre”, svarte de, ”vi har to sverd.”

”Det rekker”, sa Jesus.

### *Jesus ber i Getsemane*

<sup>39</sup> Jesus dro fra byen sammen med disiplene og gikk som vanlig til Oljeberget. <sup>40</sup> Der sa han til dem: ”Be til Far i himmelen slik at fristelsene ikke vinner seier over dere.”

<sup>41</sup> Selv gikk han et lite stykke lenger bort og falt på kne og ba: <sup>42</sup> ”Far i himmelen, om det er mulig, da la meg slippe de lidelsene som venter, men la det bli som du vil, ikke som jeg vil.”

---

<sup>†</sup> 22:37 Se Jesaja 53:12.

<sup>43</sup> En engel fra himmelen viste seg og ga ham ny kraft. <sup>44</sup> Angsten tiltok, og han ba så intensivt at svetten hans falt tung til jorden som dråper av blod. <sup>45</sup> Til slutt reiste han seg og gikk tilbake til disiplene og oppdaget at de hadde sovnet utmattet av sorg. <sup>46</sup> Da sa han: "Hvordan kan dere sove nå! Reis dere og be om at fristelsene ikke må vinne seier over dere."

*Jesus blir forrådt og arrestert*

<sup>47</sup> Mens Jesus fortsatt, snakket kom en stor flokk menn ledet av Judas, en av de tolv nærmeste disiplene, for å lete etter Jesus. Judas gikk fram til Jesus for å gi ham et velkomstkyss. <sup>48</sup> Men Jesus sa: "Judas, hvordan kan du forråde meg, Menneskesønnen<sup>‡</sup>, med et kyss?"

<sup>49</sup> Da de andre disiplene forsto hva som holdt på å skje, spurte de: "Herre, skal vi forsvare oss? Vi har jo våre sverd!" <sup>50</sup> Og en av dem slo til mot øverstepresten sin tjener og hogg det høyre øret av ham.

<sup>51</sup> Men Jesus sa: "Ikke noe mer vold!" Så rørte han ved øret til mannen og leget ham.

<sup>52</sup> Jesus vendte seg til øversteprestene, offiserene ved tempelvakten og folkets ledere som hadde kommet dit for å fange ham, og sa: "Er jeg en så farlig forbryter at dere var tvunget til å bevæpne dere med sverd og køller for å fange meg? <sup>53</sup> Hvorfor arresterte dere meg ikke på tempelplassen? Dag etter dag var jeg sammen

---

<sup>‡</sup> **22:48** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

med dere der uten at dere rørte meg. Nå er det tid for dere til å handle, nå har mørkets makter fått fritt spillerom.”

*Peter fornekter at han kjenner Jesus*

<sup>54</sup> Da grep de Jesus og førte ham til øverstepresten sitt hus. Peter fulgte med på avstand.

<sup>55</sup> Inne på gårdsplassen gjorde de opp en ild for å varme seg og satte seg rundt den. Peter slo seg ned midt iblant de andre.

<sup>56</sup> En tjenestejente la merke til ham i lysskinnet og begynte å se nærmere på ham. Til slutt sa hun: ”Denne mannen var også sammen med Jesus!”

<sup>57</sup> Peter protesterte og sa: ”Nei, jeg kjenner ikke den mannen.”

<sup>58</sup> Etter en stund fikk en annen øye på ham og sa: ”Du er jo også en av dem!”

”Nei, det er jeg ikke”, svarte Peter.

<sup>59</sup> Omtrent en time seinere var det en tredje som påsto: ”Jeg er sikker på at denne fyren er en av disiplene til Jesus, han er jo fra Galilea.”

<sup>60</sup> Men Peter sa: ”Hva prater du om? Jeg forstår ikke hva du mener.” Akkurat som han sa dette, gol hanen.

<sup>61</sup> I samme øyeblikk vendte Herren Jesus seg om og så på Peter. Plutselig kom Peter til å huske hva Herren hadde sagt til ham: ”Før hanen galer i morgen tidlig, skal du fornekte meg tre ganger.”

<sup>62</sup> Han gikk ut fra gårdsplassen og gråt i dyp fortvilelse.

63-64 Mennene som holdt vakt over Jesus, begynte nå å håne ham. De satte bind for øyne hans, slo ham og sa: "Vis oss at du er en profet! Avslør ved Guds hjelp hvem som slo deg." <sup>65</sup> De forulempet ham på det verste.

*Det jødiske rådet vil ha Jesus dømt til døden*

<sup>66</sup> Tidlig neste morgen samlet Det jødiske rådet<sup>§</sup> seg, det vil si folkets ledere, øversteprestene og de skriftlærde\*. De hentet Jesus og stilte ham for rådet, <sup>67</sup> og spurte ham: "Er du Messias, den lovede kongen? Si oss som det er!"

Han svarte: "Dersom jeg sier ja, da vil dere ikke tro meg. <sup>68</sup> Og om jeg begynner å spørre dere om noe, da vil dere ikke svare meg. <sup>69</sup> Men fra nå av kommer jeg, Menneskesønnen<sup>†</sup>, til å sitte på Guds høyre side og regjere sammen med ham som har all makt.<sup>‡</sup>"

<sup>70</sup> Opprørt skrek alle sammen: "Påstår du altså at du er Guds sønn?"

Jesus svarte: "Det er dere selv som kaller meg det."

---

§ **22:66** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål.

\* **22:66** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelsens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **22:69** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **22:69** Se Salmenes bok 110:1.

<sup>71</sup> Da skrek de igjen: "Vi trenger så visst ingen flere vitner. Nå har vi hørt ham selv si det."

## 23

### *Jesus blir forhørt av Pilatus*

<sup>1</sup> Hele Det jødiske rådet\* brøt opp og førte Jesus til Pilatus, som var den romerske landshøvdingen.† <sup>2</sup> Der begynte de straks å anklage ham og si: "Denne mannen leder folket vårt vill. Han påstår at vi ikke skal betale skatt til den romerske keiseren, og han gir seg ut for å være Messias, den lovede kongen."

<sup>3</sup> Da spurte Pilatus ham: "Er du jødenes konge?" Jesus svarte: "Det er du selv som kaller meg dette."

<sup>4</sup> Pilatus vendte seg da til øversteprestene og folket og sa: "Jeg kan ikke finne at denne mannen er skyldig i noen forbrytelse."

<sup>5</sup> Men de forsterket anklagen og sa: "Han egger opp folket til opprør mot staten med den undervisningen han driver over hele landet, fra Galilea og helt hit til Jerusalem."

<sup>6</sup> Da Pilatus hørte dette, spurte han: "Er mannen fra Galilea?" <sup>7</sup> Da han fikk greie på at dette stemte, sendte han Jesus til Herodes,

---

\* **23:1** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. † **23:1** Det jødiske rådet hadde ikke rett til å fullbyrde dødsstraff, uten å utlevere disse anledningene til de romerske myndighetene.

kongen over Galilea, som akkurat da befant seg i Jerusalem.

<sup>8</sup> Herodes ble svært glad over å få treffe Jesus. Han hadde hørt mye om ham og håpet å få se at han gjorde et mirakel. <sup>9</sup> Herodes stilte spørsmål på spørsmål til Jesus, men Jesus svarte ham ikke. <sup>10</sup> I mens sto øversteprestene og de skriftlærde<sup>‡</sup> der og fortsatte med sine grove anklager. <sup>11</sup> Til slutt begynte Herodes og soldatene hans å håne og gjøre narr av Jesus. De satte på ham en kongelig kappe og sendte ham tilbake til Pilatus. <sup>12</sup> Fra den dagen av ble Herodes og Pilatus venner med hverandre. Før hadde de vært fiender.

### *Pilatus dømmer Jesus til døden*

<sup>13</sup> Nå kalte Pilatus sammen øversteprestene, medlemmene i Det jødiske rådet<sup>§</sup> og folket.

<sup>14</sup> Han sa:

”Dere har ført denne mannen til meg og anklaget ham for å lede et opprør mot den romerske staten. Jeg har nøye forhørt ham om disse tingene i deres egen nærhet og finner ham ikke skyldig i anklagene dere fører mot ham.

<sup>15</sup> Herodes har kommet til det samme resultat og har derfor sendt ham tilbake hit. Ingenting som

---

<sup>‡</sup> **23:10** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. **§ 23:13** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål.

denne mannen har gjort, gir meg noen anledning til å dømme ham til døden. <sup>16</sup> Derfor vil jeg bare la ham piske og etterpå slippe ham fri.”\*

<sup>18</sup> Da begynte hele folkemassen å skrike: ”Drep han, og slipp i stedet Barabbas fri!” <sup>19</sup> Barabbas satt i fengsel for mord og for å ha ledet et opprør i Jerusalem. <sup>20</sup> Enda en gang forsøkte Pilatus å diskutere med dem for han ville gjerne slippe Jesus fri. <sup>21</sup> Men de ropte uten stans: ”Spikre ham fast på et kors, spikre ham fast på et kors!”

<sup>22</sup> For tredje gangen spurte Pilatus: ”Hva ondt har han gjort? Jeg har ikke funnet noen grunn til å dømme ham til døden. Jeg kommer bare til å piske ham og siden la ham gå.”

<sup>23-24</sup> Men folket skrek høyt uten å holde opp at Jesus skulle bli spikret fast på et kors. Til slutt fikk ropene deres overtaket, og Pilatus resignerte. <sup>25</sup> Han gjorde som folket forlangte og satte Barabbas fri, han som var anklaget for opprør og mord. Men Jesus overlot han til soldatene sine, slik at folket kunne få viljen sin med ham.

### *Jesus blir spikret fast på et kors*

<sup>26</sup> På veien til stedet der henrettelsen skulle skje, grep soldatene fatt i en mann fra Kyréne<sup>†</sup> som het Simon. Han var på vei til Jerusalem fra landsbygden, og de tvang ham til å ta korset på seg og bære det etter Jesus.

---

\* **23:16** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 17 Dette sa Pilatus, etter som han hver høytid måtte frigi en fange til dem.

† **23:26** Kyréne var en by i Libya.

<sup>27</sup> En stor folkemasse fulgte etter Jesus. Blant de andre var mange sørgende og gråtende kvinner. <sup>28</sup> Jesus vendte seg til dem og sa: "Jerusalems døtre! Gråt ikke over meg, men gråt over dere selv og barna deres. <sup>29</sup> Det kommer en tid, da de skal si: 'Lykkelige er de barnløse, de kvinnene som aldri har født barn eller diet noen.' <sup>30</sup> Da skal menneskene si til fjellene og høydene:

'Fall over oss og skjul oss.'

<sup>31</sup> For om de gjør på denne måten mot meg som er det grønne treet, hva vil ikke da skje med dere som er det tørre treet?"

<sup>32-33</sup> To forbrytere ble også ført ut for å bli henrettet sammen med Jesus. Da de kom til det stedet som blir kalt "Hodeskallen", ble alle tre spikret fast på hvert sitt kors. De hengte Jesus i midten med en forbryter på hver side. <sup>34</sup> Han ba med disse ordene: "Far i himmelen, forlat disse menneskene, for de vet ikke hva de gjør." Soldatene kastet terning om klærne hans og delte dem mellom seg.

<sup>35</sup> Folkemassen sto og så på, og medlemmene i Det jødiske rådet\* flirte av ham og hånte ham. "Han var litt av en mester til å hjelpe andre", sa de. "Nå kan han vel hjelpe seg selv, dersom han

---

‡ **23:30** Se Hosea 10:8. § **23:34** Se Salmenes bok 22:19.

\* **23:35** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål.

da virkelig er Messias, den utvalgte kongen som Gud har lovet å sende.”

<sup>36</sup> Også soldatene hånte ham. De rakte sur vin til ham for at han kunne drikke <sup>37</sup> og ropte til ham: ”Dersom du nå er jødenes konge, da hjelp deg selv!” <sup>38</sup> Det var nemlig satt opp en plakart over Jesus der det sto: ”Dette er jødenes konge”.

<sup>39</sup> En av forbryterne som hang ved siden av Jesus, hånte ham også og sa: ”Er det ikke du som er Messias, den lovede kongen? Bevis det nå ved å redde både deg selv og oss!”

<sup>40-41</sup> Men den andre forbryteren irettesatte ham og sa: ”Har du ikke respekt for Gud enda du nå skal dø? Vi får det vi fortjener, vi har blitt dømt for våre forbrytelser, men denne mannen har ikke gjort noe galt.” <sup>42</sup> Så sa han: ”Jesus, husk på meg den dagen du regjerer i Guds nye verden.†”

<sup>43</sup> Jesus svarte: ”Jeg forsikrer deg at du allerede i dag skal være med meg i paradiset.”

### *Jesus dør på korset*

<sup>44</sup> Klokken var nå rundt tolv på dagen. Da ble det plutselig mørkt i hele landet, helt fram til klokka tre. <sup>45</sup> Solen ble fullstendig formørket, og forhenget foran Det aller helligste‡ rommet i templet, revnet i to deler. <sup>46</sup> Samtidig ropte Jesus med kraftig stemme: ”Far i himmelen, i

---

† 23:42 På gresk: når du kommer med, eller i ditt rike. ‡ 23:45 Et rom lengst inne i templet, stedet for Guds nærvær. Den eneste som fikk gå inn der, var øverstepresten, når han en gang i året ofret blod for å utslette folkets synder.

dine hender overgir jeg min Ånd”§. Med disse ordene sluttet han å puste.

<sup>47</sup> Den romerske offiseren, som så det som skjedde, hyllet Gud og sa: ”Han må virkelig ha vært en mann som levde etter Guds vilje.” <sup>48</sup> Da folket, som hadde samlet for å se på henrettelsen, så det som skjedde, slo de seg for brystet i sorg og forferdelse og gikk hjem. <sup>49</sup> Men alle vennene hans, også de kvinnene som hadde fulgt med ham fra Galilea, sto på avstand og så alt sammen.

### *Jesus blir begravd*

<sup>50</sup> Nå var det en mann som het Josef og var medlem i Det jødiske rådet\*. Han var en god mann som levde etter Guds vilje, <sup>51</sup> og han hadde ikke støttet de andre religiøse lederne sin beslutning og handling. Han var fra byen Arimatea i Judea og ventet med iver på at Gud skulle begynne å regjere blant menneskene.† <sup>52</sup> Denne Josef gikk til Pilatus og ba om å få ta hånd om kroppen til Jesus. <sup>53</sup> Han tok seinere ned kroppen fra korset og svøpte den i lintøy og la den i en ny, ubrukt grav, som var hogget ut i fjellet. <sup>54</sup> Alt dette skjedde seint på fredagen, like før hviledagen skulle begynne.‡

---

§ **23:46** Se Salmenes bok 31:6. \* **23:50** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. † **23:51** På gresk: på Guds rike. ‡ **23:54** Den jødiske hviledagen begynte ved solnedgang omkring klokken 18 på fredag kveld og sluttet ved samme tid på lørdag kveld.

<sup>55</sup> Kvinnene som hadde fulgt med Jesus fra Galilea, gikk etter Josef og så hvor han la kroppen i graven. <sup>56</sup> Senere gikk de hjem og gjorde i stand en salve av urter og oljer for å kunne stelle kroppen til Jesus. Men da solen gikk ned og det ble hviledag, holdt de seg i ro, slik som det er bestemt i Moseloven<sup>§</sup>.

## 24

### *Jesus står opp fra de døde*

<sup>1</sup> Tidlig på søndag morgenen, mens solen var i ferd med å gå opp, gikk kvinnene til graven med salven de hadde gjort i stand. <sup>2</sup> Der fikk de se at steinen som hadde dekket åpningen, var blitt rullet til siden. <sup>3</sup> Da de gikk inn i graven, kunne de ikke finne kroppen til Herren Jesus.

<sup>4</sup> Kvinnene sto helt forvirret og visste ikke hva de skulle tro. Plutselig viste det seg to menn i skinnende hvite klær. <sup>5</sup> Kvinnene ble forskrekket og bøyde seg med ansiktet mot jorden. Mennene spurte: "Hvorfor leter dere blant de døde etter han som er levende?" <sup>6</sup> Han er ikke her. Han er blitt levende igjen. Husker dere ikke det han sa til dere da han ennå var i Galilea? <sup>7</sup> At han, Menneskesønnen\*, vil bli utlevert til onde mennesker og bli henrettet på et kors, men at

---

<sup>§</sup> **23:56** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. \* **24:7** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

han på den tredje<sup>†</sup> dagen skulle stå opp igjen fra de døde?”

<sup>8</sup> Da husket de på at Jesus hadde sagt dette. <sup>9</sup> De skyndte seg av sted for å fortelle disiplene og alle de andre det som hadde skjedd. <sup>10</sup> Kvinnene som hadde gått til graven, var Maria Magdalena, Johanna, og Maria, som var mor til Jakob, og flere andre. Alle fortalte den samme fantastiske historien til de elleve som Jesus hadde valgt seg ut til disipler<sup>‡</sup>. <sup>11</sup> Mennene syntes det hørtes ut som tomt snakk og trodde ikke på det.

<sup>12</sup> Peter tok seg likevel det bryet og sprang av sted til graven for å se etter. Da han bøyde seg ned og så inn i gravkammeret, så han ikke noe annet enn lintøyet som lå der. Forundret over det som hadde skjedd, gikk han fra graven.

### *To disipler på veien til Emmaus*

<sup>13</sup> Samme dagen var to av disiplene på vei til byen Emmaus, som ligger drøyt en mil fra Jerusalem. <sup>14</sup> De gikk og samtalte med hverandre om alt det som hadde skjedd de siste dagene. <sup>15</sup> Plutselig, mens de gikk der og snakket, kom Jesus selv og slo følge med dem. <sup>16</sup> Selv om de så ham, var det et eller annet som hindret dem fra å kjenne ham igjen.

<sup>17</sup> ”Hva er det dere går her og diskuterer så ivrig?” undret han.

---

<sup>†</sup> 24:7 I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen da noe skjer som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. <sup>‡</sup> 24:10 Blir også kalt apostler.

Da stanset de brått opp og så på ham med sorg i blikket. <sup>18</sup> En av mennene, han som het Kleopas, svarte: "Du må være den eneste som har vært i Jerusalem og ikke har hørt om det som har skjedd der de siste dagene."

<sup>19</sup> "Hva er det som har skjedd?" fortsatte Jesus.

"Dette med Jesus fra Nasaret", sa de. "Han var en profet som var helt fantastisk til å gjøre tydelig Guds budskap for alle. Og han gjorde store mirakler ved Guds kraft og var høyt elsket av både Gud og mennesker. <sup>20</sup> Men øversteprestene og medlemmene i Det jødiske rådet§ arresterte ham og utleverte ham til romerne, som dømte ham til døden og spikret ham fast på et kors. <sup>21</sup> Vi håpet så inderlig at han skulle være den som kunne sette fri Israel!

I dag er det tredje dagen\* siden alt dette skjedde. <sup>22</sup> Nå er vi helt i sjokk, for noen av kvinnene i vår gruppe gikk nemlig ut til graven tidlig på morgenen i dag. <sup>23</sup> Da de kom tilbake fortalte de at kroppen til Jesus ikke lenger var å finne der. De hadde sett engler som sa at han var levende! <sup>24</sup> Noen i gruppen vår løp derfor dit for å se etter, og faktum er at kroppen var borte. Akkurat som kvinnene hadde sagt, men Jesus så de ikke noe til."

---

§ **24:20** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål.

\* **24:21** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen da noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen.

<sup>25</sup> Da sa Jesus: "Tenk så lite dere skjønner! Hvor vanskelig dere har for å tro på det som Gud har forutsagt ved profetene<sup>†</sup> sine. <sup>26</sup> Har han ikke gjort kjent at Messias, den lovede kongen, måtte gå gjennom disse lidelsene og etterpå bli æret og opphøyd?" <sup>27</sup> Så siterte han avsnitt for avsnitt av det som Moses og alle profetene hadde skrevet.<sup>‡</sup> Han forklarte hva Gud hadde sagt om Messias i alle bøkene som er samlet i Skriften§.

<sup>28</sup> På dette tidspunktet var de nesten kommet fram til byen Emmaus, og det så ut som om Jesus hadde tenkt å gå videre. <sup>29</sup> De stoppet ham og ba innstendig: "Stans over natten hos oss. Det begynner jo allerede å bli mørkt." Da fulgte Jesus med dem hjem. <sup>30</sup> Da de hadde slått seg ned ved bordet for å spise, tok han brødet og takket Gud for maten, brøt brødet i biter og rakte det til de andre. <sup>31</sup> Plutselig ble øynene deres åpnet, og de kjente ham igjen. Men i samme øyeblikk var han borte.

<sup>32</sup> De sa til hverandre: "Ja visst, kjente vi det ikke som ild som brant i oss, da han snakket til oss på veien og forklarte Skriften for oss?"

<sup>33</sup> Uten å miste et sekund skyndte de seg tilbake til Jerusalem der disiplene og de andre som fulgte Jesus, var samlet. <sup>34</sup> Disse tok imot

---

<sup>†</sup> **24:25** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. <sup>‡</sup> **24:27** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. **§ 24:27** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

mennene med ordene: "Herren har virkelig stått opp! Han har vist seg for Peter!"

<sup>35</sup> Da fortalte de to disiplene som kom fra Emmaus, om hvordan Jesus hadde vist seg for dem på veien, og hvordan de hadde kjent ham igjen da han brøt brødet.

### *Jesus viser seg for disiplene*

<sup>36</sup> Mens de fortsatt holdt på å fortelle, sto Jesus plutselig midt iblant dem og sa: "Fred være med dere alle." <sup>37</sup> Men de ble fryktelig redde og trodde at det var et spøkelse.

<sup>38</sup> "Hvorfor er dere redde?" spurte Jesus. "Hvorfor tviler dere på at det er jeg? <sup>39</sup> Se på hendene mine og føttene mine! Dere kan selv se at det er jeg. Kjenn på meg! Dersom jeg var en Ånd, da ville jeg jo ikke ha noen kropp." <sup>40</sup> Mens han snakket, viste han hendene og føttene sine. <sup>41</sup> Fortsatt var de tvilende og fylt av en blanding av glede og forbauselse. Da spurte han: "Har dere noe å spise?" <sup>42</sup> De ga ham en bit stekt fisk. <sup>43</sup> Den spiste han mens de så på.

<sup>44</sup> Han sa til disiplene: "Kan dere ikke huske at jeg forklarte, mens jeg ennå var hos dere, at alt som Gud hadde forutsagt om meg i Skriften, både i Moseloven, hos profetene og i salmene,\* måtte bli til virkelighet?" <sup>45-46</sup> Så hjalp han dem til å forstå Skriften. Han sa: "Dette er det Gud som har forutsagt: 'Messias, den lovede kongen,

---

\* **24:44** Moseloven, profetenes bok og salmene er de tre delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelenes første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

skal lide og dø. Men på den tredje<sup>†</sup> dagen skal han igjen bli levende. <sup>47</sup> Og ved at han tar på seg straffen menneskene hadde fortjent, skal hver og en som angrer syndene sine og tror på ham, få tilgivelse. Dette tilbudet skal bli spredd til alle folk, og har altså sin begynnelse i Jerusalem.’

<sup>48</sup> Alt dette skal dere fortelle videre til andre. <sup>49</sup> Jeg skal sende Guds Ånd til dere, akkurat som min Far i himmelen har lovet. Dere skal bli her i Jerusalem til Ånden er kommet og har fylt dere med kraft fra Gud.”

### *Jesus farer opp til himmelen*

<sup>50</sup> Senere tok Jesus med seg disiplene ut av byen og gikk et stykke mot Betania. Der løftet han hendene mot himmelen og ba Gud om å gi dem alt godt. <sup>51</sup> Mens han ba for alle sine, dro han fra dem og ble tatt opp til himmelen.

<sup>52</sup> Disiplene falt på kne og tilba ham og vendte så tilbake til Jerusalem fylt av en enorm glede.

<sup>53</sup> De var stadig i templet og hyllet Gud.

---

<sup>†</sup> **24:45-46** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen da noe skjer som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen.

**Biblica® Open En Levende Bok: Det Nye Testamentet**  
**The Holy Bible in Norwegian Bokmål: Biblica® Open En Levende Bok: Det Nye Testamentet**

copyright © 2005 Biblica, Inc.

Language: Norsk: Bokmål (Norwegian)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Open En Levende Bok: Det Nye Testamentet™

Biblica® Open Norwegian Living New Testament™

Copyright © 1978, 1988, 2005 by Biblica, Inc.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at [www.biblica.com](http://www.biblica.com) and [open.bible](http://open.bible).”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Open En Levende Bok: Det Nye Testamentet™

Biblica® Open Norwegian Living New Testament™

Copyright © 1978, 1988, 2005 by Biblica, Inc.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/contact-us>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-14

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Apr 2023 from source files dated 14 Apr 2023

0b077d0f-c401-5e62-a271-25c6e0777d0b